ॐ नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः । हरिः ॐ ॥

1 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां प्रथा

1 1	प्रथम:	प्रश्न	_	(दर्.शपूर्णमासौ)
1.1	71711	1810	_	(32.413.41.11/11)

https://www.vedavms.in

1

Contents

1.1 प्रथमः प्रश्नः - (दर्.शपूर्णमासौ)	1
1.2 प्रथमकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः - (अग्निष्टोमे ऋयः)	11
1.3 प्रथमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः -(अग्निष्टोमे पशुः)	21
1.4 प्रथमकाण्डे चतुर्त्थः प्रश्नः-(सुत्यादिने कर्तव्या ग्रहाः)	31
1.5 प्रथमकाण्डे पञ्चमः प्रश्नः - (पुनराधानं)	48
1.6 प्रथमकाण्डे षष्ठः प्रश्नः - (याजमानकाण्डं)	63
1.7 प्रथमकाण्डे सप्तमः प्रश्नः - (याजमान ब्राह्मणं)	77
1.8 प्रथमकाण्डे अषमः प्रश्नः - (राजसूयः) ॐ नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः । हृरिः ॐ ॥ 1 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां प्रथमं काण्डं	91

1.1 प्रथमः प्रश्नः - (दर्.शपूर्णमासौ)

TS 1.1.1.1

इषे त्वोर्जे त्वां वायवंः स्थोपायवंः स्थ देवो वंः सिवता प्रापियतु श्रेष्ठंतमाय कर्मण आ प्यायद्धमिष्ठया

देवभागमूर्जस्वतीः पर्यस्वतीः प्रजावंतीरनमीवा अंयुक्ष्मा मा वंः स्त्रेन ईशत माऽघशः सो रुद्रस्यं हेतिः परिं वो वृणक्तु ध्रुवा अस्मिन् गोपंतौ स्यात बुह्वीर् यर्जमानस्य पुशून् पाहि ॥ 1

(इषे - त्रिचंत्वारिश्शत्) (A1)

TS 1.1.2.1

युर्स्यं घोषदंसि प्रत्युष्टः रक्षः प्रत्युष्टा अरातयः प्रेयमंगाद्धिषणां बुर्,हिरच्छ मन्नंना कृता स्वधया वित्रंष्टा त आ वहन्ति क्वयः पुरस्तांद्- देवेभ्यो जुष्टंमिह बुर्,हिरासदं देवानां परिषूतमंसि वुर्,षवृद्धमिस देवंबर्,हिर्मा त्वाऽन्वङ् मा तिर्यक् पर्व ते राद्ध्यासमाच्छेता ते मा रिष् देवंबर्,हिः शतवंळ.शं वि रोह सुहस्रंवळ.शा - [] 2

TS 1.1.2.2

वि वयः रुहेम पृथिव्याः संपृचंः पाहि सुसंभृतां त्वा संभंराम्यदित्यै रास्नांऽसीन्द्राण्यै सन्नहंनं पूषा तें ग्रन्थिं ग्रंथ्नातु स ते माऽऽ स्थादिन्द्रंस्य त्वा बाहुभ्यामुद्यंच्छे बृह्स्पतेंर् मूर्झ हंराम्युर्वन्तिरंक्षमिन्विहि देवंगुममंसि ॥ 3

(सहस्रंवल्.शा - अष्टात्रिर्श्शच) (A2)

TS 1.1.3.1

शुन्धंद्धं दैव्यांय कर्मणे देवयज्याये मात्तिश्वंनो घर्मोऽसि घौरंसि पृथिव्यंसि विश्वधांया असि पर्मण् धाम्ना दृश्हंस्व मा ह्वार् वसूनां प्वित्रंमिस शतधारं वसूनां प्वित्रंमिस सहस्रंधारः हुतः स्तोकोहुतो द्रुफ्सो ऽग्नये बृहते नाकांय स्वाहा द्यावांपृथिवीभ्याः सा विश्वायुः सा विश्वव्यंचाः सा विश्वकंर्मा सं पृंच्यद्ध-मृतावरी-रूर्मिणीर्मधुंमत्तमा मुन्द्रा धनंस्य सातये सोमेन () त्वाऽऽतंनुच्मीन्द्रांय दिध विष्णो ह्व्यः रक्षस्व ॥ 4

(सोमं - नाष्टौ चं) (A3)

TS 1.1.4.1

कर्मणे वां देवेभ्यः शकेयं वेषांय त्वा प्रत्युष्टश् रक्षः प्रत्युष्टा अरातयो धूरंसि धूर्व धूर्वन्तं धूर्व तं यौंऽस्मान् धूर्वति तं धूर्वयं वयं धूर्वामस्त्वं देवानांमसि सिस्नितम् पिप्तिम् जुष्टतम् विह्नितमं देवहूर्तम्-मह्नुतमिस हिवधीनं दृश्हेस्व मा ह्वार् मित्रस्यं त्वा चक्षुषा प्रेक्षे मा भेर्मा सं विक्था मा त्वां - [] 5

TS 1.1.4.2

हिश्सिषमुरु वातांय देवस्यं त्वा सिवतुः प्रंस्वेंऽिश्वनोंर् बाहुभ्यां पूष्णो हस्तांभ्या-मृग्नये जुष्टं निर्वपाम्यग्नीषोमांभ्या-िमदं देवानांिमदमुं नः सह स्फात्यै त्वा नारात्यै सुवर्िभ वि ख्येषं वैश्वान्रं ज्योतिर् दृश्हंन्तां दुर्या द्यावांपृथिव्यो- रुर्वन्तिरंक्ष् मिन्वे-ह्यदित्या स्त्वोपस्थे सादयाम्यग्ने हृव्यश्रं रक्षस्व ॥ 6

(मा त्वा - षद्वंत्वारिश्शच) (A4)

TS 1.1.5.1

देवो वंः सिवतोत् पुंनात्विच्छंद्रेण पिवत्रेण वसोः सूर्यस्य रिमिभिरापो देवीरग्रेपुवो अग्रेगुवोऽग्रं इमं युज्ञं नंयताग्रे युज्पतिं धत्त युष्मानिन्द्रो ऽवृणीत वृत्रतूर्ये यूयिमन्द्रं-मवृणीद्धं वृत्रतूर्ये प्रोक्षिताः स्थाग्नये वो जुष्टं प्रोक्षीम्यग्नीषोमीभ्याक्ष् शुन्धंद्धं दैव्याय कर्मणे देवयुज्याया अवंधूतक्ष् रक्षोऽवंधूता अरात्योऽदित्यास्त्वगंसि प्रति त्वा - [] 7

TS 1.1.5.2

पृथिवी वैत्त्वधिषवणमसि वानस्पत्यं प्रति त्वाऽदित्यास्त्वग्वैत्त्वग्नेस्तुनूरंसि वाचो विसर्जनं देववीतये

त्वा गृह्णम्यद्रिरसि वानस्पत्यः स इदं देवेभ्यो ह्व्यः सुशिमं शिम्ष्वेषमा वदोर्जुमा वेद द्युमद्वंदत वयः संघातं जेष्म वर्,षवृद्धमिस प्रति त्वा वर्,षवृद्धं वेत्तु पर्रापृतः रक्षः पर्रापृता अरातयो रक्षसां भागो () ऽसि वायुर्वो वि विनक्त देवो वेः सिवता हिरंण्यपाणिः प्रति गृह्णातु ॥ 8

(त्वा - भाग - एकांदश च) (A5)

TS 1.1.6.1

अवंधूत रक्षोऽवंधूता अरांत्योऽदिंत्यास्त्वगंसि प्रतिं त्वा पृथिवीवैत्तु दिवः स्कंभिनिरंसि प्रति त्वाऽदिंत्यास्त्वगंतु धिषणांऽसि पर्वत्या प्रतिं त्वा दिवः स्कंभिनिर्वेत्तु धिषणांऽसि पार्वतेयी प्रतिं त्वा पर्वतिर्वेत्तु देवस्यं त्वा सिवतुः प्रंस्वे-ऽिश्वनौर् बाहुभ्यां पूष्णोहस्ताभ्यामिधं वपामिधान्यमिसि धिनुहि देवान् प्राणायं त्वा () ऽपानायं त्वा व्यानायं त्वा दीर्घामनु प्रसितिमायुंषेधां देवो वंः सिवता हिरंण्यपाणिः प्रतिं गृह्णातु ॥ 9

(प्राणायं त्वा - पर्श्वदश च) (A6)

TS 1.1.7.1

धृष्टिरसि ब्रह्मं युच्छापाँग्ने ऽग्निमामादं जिह निष्क्रव्यादर्श सेधाऽऽदेवयर्जं वह निर्दग्धर् रक्षो निर्दग्धा अरातयो ध्रुवमंसि पृथिवीं दर्हाऽऽ*युर् दर्ह प्रजां दर्ह सजातान्स्मै यर्जमानाय पर्यूह ध्र्व्रमंस्यन्तिरक्षं दर्ह प्राणं दर्हापानं दर्ह सजातान्स्मै यर्जमानाय पर्यूह ध्रुणंमिस दिवं दर्ह चक्क्षर्- [] 10

TS 1.1.7.2

दृश् श्रोत्रं दृश्ह सजातानस्मै यजंमानाय पर्यूह धर्मासि दिशों दृश्ह योनिं दृश्ह प्रजां दृश्ह सजातानस्मै यजंमानाय पर्यूह चितः स्थ प्रजामस्मै रियमस्मै संजातानस्मै यजंमानाय पर्यूह भृगूणामङ्गिरसां तपंसा तप्यद्धं यानि धर्मे कृपालान्यपचिन्वन्ति वेधसः । पूष्णस्तान्यपि वृत ईन्द्रवायू वि मुञ्जतां ॥ 11

(चक्षुं - र्ष्टाचंत्वारिश्शच) (A7)

TS 1.1.8.1

सं वंपामि समापं अद्भिरंग्मत समोषंधयो रसंन सः रेवतीर् जगंतीभिर मधुंमतीर् मधुंमतीभिः सृज्यद्भमद्भ्यः परि प्रजांताः स्थ समुद्भिः पृंच्यद्धं जनंयत्यै त्वा सं यौम्यग्नये त्वाऽग्नीषोमाभ्यां मखस्य शिरोऽसि घुर्मोऽसि विश्वायुंठ्रु प्रथस्वोठ् ते युर्च्पतिः प्रथतां त्वचं गृह्णीष्वान्तरितः रक्षोऽन्तरिता अरांतयोदेवस्त्वां सिवता () श्रंपयतु वर् षिष्ठे अधि नाकेऽग्निस्ते तुनुवं माऽतिं धागग्ने ह्व्यः रक्षस्व सं ब्रह्मणा पृच्यस्वैकृताय स्वाहां द्विताय स्वाहां त्रिताय स्वाहां ॥ 12

(सुविता - द्वाविश्रेशतिश्च) (A8)

TS 1.1.9.1

आ दंदु इन्द्रंस्य बाहुरंसि दक्षिणः सहस्रंभृष्टिः शततंजा वायुरंसि तिग्मतंजाः पृथिवि देवयज् - न्योषंद्ध्यास्ते मूलुं मा हिश्सिष-मपंहतोऽररुः पृथिव्यै व्रजं गंच्छ गोस्थानं वर्षंतु ते द्यौर्वधान देव सिवतः पर्मस्यां परावितं शतेन पाशौर्योऽस्मान् द्वेष्टि यं चं वयं द्विष्मस्तमतो मा मौगपंहतोऽररुः पृथिव्यै देवयर्जन्यै व्रजं -[] 13

TS 1.1.9.2

गंच्छ गोस्थानं वर् षंतु ते द्यौर्बधान देव सिवतः पर्मस्यां परावितं शतेन पाशौर्यों ऽस्मान् द्वेष्टि यं चं व्यं द्विष्मस्तमतो मा मौगपंहतोऽरहः पृथिव्या अदेवयजनो व्रजं गंच्छ गोस्थानं वर षंतु ते द्यौर्बधान देव सिवतः पर्मस्यां परावितं शतेन पाशौर्यों ऽस्मान् द्वेष्टि यं चं व्यं द्विष्मस्तमतो मा -[] 14

TS 1.1.9.3

मौग्ररुर्स्ते दिवं मा स्कान्, वसंवस्त्वा पिरं गृह्णन्तु गायत्रेण छन्दंसारुद्रास्त्वा पिरं गृह्णन्तु त्रैष्टुंभेन् छन्दंसाऽऽद्वित्यास्त्वा पिरं गृह्णन्तु जागंतेन छन्दंसा देवस्यं सिवतुः सवे कर्म कृण्वन्ति वेधसं ऋतमंस्यृत्सदंन-मस्यृत्श्रीरंसि धा असि स्वधा अस्युर्वी चासि वस्वी चासि पुरा ऋरस्यं विसृपो विरिफ्शिन् () नुदादायं पृथिवीं जीरदांनुर्यामैरंयन् चन्द्रमंसि स्वधाभिस्तां धीरांसो अनुदृश्यं यजन्ते ॥ 15

(देवयर्जन्यै व्रजं - तमतो मा - विरिफ्शन् - नेकांदश च) (A9)

TS 1.1.10.1

प्रत्युष्टश् रक्षः प्रत्युष्टा अरांतयो ऽग्नेर्वस्तेजिष्ठेन तेजसा निष्टंपामि गोष्ठं मा निर्मृक्षं वाजिनं त्वा सपत्नसाहश् सं मीर्ज्भं वाचं प्राणं चक्षुः श्रोत्रं प्रजां योनिं मा निर्मृक्षं वाजिनीं त्वा सपत्नसाहीश् सं मीर्ज्म्याशासांना सौमनसं प्रजाश् सौभीग्यं तुनूं । अग्नेरचेत्रता भूत्वा सं निद्ये सुकृताय कं ।।सुप्रजसंस्त्वा व्यश् सुपत्नी्रुरुपं- [ ] 16

TS 1.1.10.2

सेदिम । अग्ने सपत्न्दंर्भन्मदंब्धासो अदाँभ्यं ॥ इमं विष्यांमि वरुणस्य पाशुं यमबंद्गीत सिवता सुकेतः । धातुश्च योनौं सुकृतस्यं लोके स्योनं में सह पत्यां करोमि ॥ समायुंषा संप्रजया समंग्ने वर्चसा पुनः । सं पत्नी पत्याऽहं गंच्छे समात्मा त्रुवा ममं ॥ महीनां पयोऽस्योषंधीनाः रसुस्तस्य तेऽक्षीयमाणस्य निर्-[] 17

TS 1.1.10.3

वंपामि महीनां पयोऽस्योषंधीनाः रसोऽदंब्धेन त्वा चक्षुषाऽवेंक्षे सुप्रजास्त्वाय तेजोऽसि तेजोऽनु प्रेह्यग्निस्ते तेजो मा वि नैद्ग्रेर् जिह्वाऽसिं सुभूर्देवानां धाम्नेधाम्ने देवेभ्यो यजुंषेयजुषे भव शुक्रमंसि ज्योतिरसि तेजोऽसि देवो वंः सिवतोत् पुनात्विच्छिंद्रेण प्वित्रेण वसोः सूर्यस्य रिश्मिभिः शुक्रं (

) त्वां शुक्रायां धाम्नेधाम्ने देवेभ्यो यर्जुषेयजुषे गृह्णामि ज्योतिंस्त्वा ज्योतिंष्यर्चिस्त्वाऽर्चिषि धाम्नेधाम्ने देवेभ्यो यर्जुषेयजुषे गृह्णामि ॥ 18

(उप - नी - र्शिमभिं: शुक्र - षोडंश च) (A10)

TS 1.1.11.1

कृष्णों ऽस्याखरेष्ठों ऽग्नयं त्वा स्वाहा वेदिरसि बुर्हिषं त्वा स्वाहा बुर्हिरसि खुग्भ्यस्त्वा स्वाहां दिवे त्वाऽन्तिरक्षाय त्वा पृथिव्ये त्वां स्वधा पितृभ्य ऊर्ग्भव बर्हिषद्भयं ऊर्जा पृथिवीं गंच्छत् विष्णोः स्तूपोऽस्यूर्णामदसं त्वा स्तृणामि स्वासस्थं देवेभ्यो गन्धर्वोऽसि विश्वावंसुर् विश्वंस्मादीषंतो यजंमानस्य परिधिरिड ईंडित इन्द्रंस्य बाहुरंसि -[] 19

TS 1.1.11.2

दक्षिणो यर्जमानस्य परिधिरिड ईडितो मित्रावरुंणौ त्वोत्तरतः परि धत्तां ध्रुवेण धर्मणा यर्जमानस्य परिधिरिड ईडितः सूर्यस्त्वा पुरस्तात् पातु कस्याश्चिद्रभिशंस्त्या वीतिहोत्रं त्वा कवे द्युमन्तर् सिमंधीमृह्यग्ने बृहन्तंमद्भरे विशो यन्त्रे स्थो वसूनार रुद्राणां-मादित्यानार् सदंसि सीद जुहूरुंपभृद् ध्रुवाऽसिं घृताची नाम्नां प्रियेण नाम्नां प्रिये सदंसि () सीदैता अंसदन्थ सुकृतस्यं लोके ता विष्णो पाहि पाहि युन्नं पाहि युन्नं पाहि युन्नं पाहि मां यंज्ञुनियं ॥ 20

(बाहुरंसि - प्रिये सदंसि - पर्श्वदश च) (A11)

TS 1.1.12.1

भुवंनमिस् वि प्रंथस्वाग्ने यष्टरिदं नमः । जुह्वेह्यग्निस्त्वां ह्वयति देवयुज्याया उपंभृदेहिं देवस्त्वां सिवृता ह्वंयति देवयुज्याया अग्नांविष्णू मा वामवं ऋमिष्ं वि जिंहाथां मा मा सं तांप्तं लोकं में लोककृतौ कृणुतं विष्णोः स्थानंमसीत इन्द्रों अकृणोद् वीर्याणि समारभ्योद्धों अद्भुरो दिविस्पृश्महुंतो

( ) यज्ञो यज्ञ्पंते-रिन्द्रांवान्थ् स्वाहां बृहद्भाः पाहि माँऽग्ने दुर्श्चरितादा मा सुचरिते भज मुखस्य शिरोऽसि संज्योतिषा ज्योतिरङ्कां ॥ 21

(अहुंत - एकंविश्शतिश्च) (A12)

TS 1.1.13.1

वार्जस्य मा प्रस्वेनोंद्ग्यभेणोदंग्रभीत् । अथां सपत्नाः इन्द्रों मे निग्राभेणाधंराः अकः ॥ उद्ग्यमं चं निग्राभं च ब्रह्मं देवा अवीवृधन्न । अथां सपत्नांनिन्द्राग्नी मे विषूचीनान् व्यस्यतां ॥ वस्तुभ्यस्त्वा रुद्रेभ्यंस्त्वाऽऽदित्येभ्यंस्त्वाऽक्तः रिहाणा वियन्तु वयः ॥ प्रजां योनिं मा निर्मृक्षमा प्यायन्तामाप ओषंधयो मुरुतां पृषंतयः स्थ दिवंं- [] 22

TS 1.1.13.2

गच्छ ततों नो वृष्टिमेरंय । आयुष्पा अंग्रेऽस्यायुंमें पाहि चक्षुष्पा अंग्रेऽसि चक्षुंमें पाहि ध्रुवाऽसि यं पीरि्धं पूर्यधंत्था अग्ने देव पणिभिर् वीयमाणः । तं तं एतमनु जोषं भरामि नेदेष त्वदंपचेतयांतै यज्ञस्य पाथ उप समितः सःस्रावभागाः स्थेषा बृहन्तः प्रस्तरेष्ठा बंर्रहिषदंश्च- [ ] 23

TS 1.1.13.3

देवा इमां वार्चमिभ विश्वे गृणन्तं आसद्यास्मिन् बर् हिषि मादयद्धमग्नेर् वामपंत्रगृहस्य सदिसि सादयामि सुंनायं सुंनिनी सुंने मां धत्तं धुरि धर्यों पातमग्ने ऽदब्धायो ऽशीततनो पाहि माऽद्य दिवः पाहि प्रसित्यै पाहि दुरिष्ट्यै पाहि दुरदान्यै पाहि दुर्श्वरितादिविषं नः पितुं कृंणु सुषदा योनिश् स्वाहा देवां गातुविदो गातुं वित्त्वा गातु () मित मनंसस्पत इमं नो देव देवेषुं युज्ञश् स्वाहां वाचि स्वाहा वाते धाः ॥ 24

(दिवंं - च - वित्त्वा गातुं - त्रयोदश च) (A13)

TS 1.1.14.1

उभा वांमिन्द्राग्नी आहुवद्ध्यां उभा राधंसः सह मांद्यद्ध्यैं । उभा दातारांविषाः रंयीणामुभा वाजंस्य सातये हुवे वां ॥ अश्रंवः हि भूरिदावंत्तरा वां विजामातुरुत वां घा स्यालात् । अथा सोमंस्य प्रयंती युवभ्यामिन्द्रौग्नी स्तोमं जनयामि नव्यं ॥ इन्द्रौग्नी नवृतिं पुरो दासपंत्नीरधूनुतं । साकमेकेन कर्मणा ॥ शुचिं न स्तोमं नवंजात-मुद्येन्द्रौग्नी वृत्रहणा जुषेथां । 25

TS 1.1.14.2

उभा हि वार्ं सुहवा जोहंवीिम् ता वाजर्ं सद्य उंशते धेष्ठां ॥ वयमुं त्वा पथस्पते रथुं न वाजंसातये । धिये पूषन्नयुज्मिह ॥ पथस्पथः पिरंपितिं वचस्या कामेन कृतो अभ्यानिडकं । सनो रासच्छुरुधंश्चन्द्राग्रा धियंधियः सीषधाति प्र पूषा ॥ क्षेत्रंस्य पितंना वयः हितेनेव जयामिस । गामश्चं पोषियुक्वा स नो - [] 26

TS 1.1.14.3

मृडातीद्दर्शे ॥ क्षेत्रस्य पते मधुंमन्तमूर्मिं धेनुरिव पयो अस्मासुं धुक्ष्व । मधुश्चतं घृतिमव सुपूतमृतस्यं नः पत्यो मृडयन्तु ॥ अग्ने नयं सुपथां राये अस्मान्, विश्वांनि देव वयुनांनि विद्वान् । युयोद्ध्यंस्मज्जंहुराणमेनो भूयिष्ठां ते नमंउक्तिं विधेम ॥ आ देवानामिष पन्थांमगन्म यच्छक्रवांम तदनु प्रवोंद्धं । अग्निर् विद्वान्थ् स यंजा्थ् - [] 27

TS 1.1.14.4

सेदु होता सो अंद्धरान्थ् स ऋतून् कंल्पयाति ॥यद्वाहिष्ठं तदुग्नयें बृहदंर्च विभावसो । महिषीव त्वद्वयिस्त्वद्वाजा उदीरते ॥अग्ने त्वं पारया नव्यों अस्मान्थ् स्वस्तिभिरतिं दुर्गाणि विश्वां । पूश्चं पृथ्वी बंहुला नं उर्वी भवां तोकाय तनयाय शं योः ॥ त्वमंग्ने व्रतपा अंसि देव आ ( ) मर्त्येष्वा । त्वं यज्ञेष्वीड्यंः ॥ यद्वां वयं प्रमिनामं व्रतानिं विदुषां देवा अविदुष्टरासः । अग्निष्टद् विश्वमा पृणाति विद्वान्, येभिर् देवाः ऋतुभिः कुल्पयांति ॥ 28

(जुषेथामा - स नों - यजा - दा - त्रयोविश्शतिश्च) (A14)

praSna korvai with starting padams of 1 to 14 anuvAkams :-(इषे त्वां - युत्रस्य - शुन्धंध्वं - कर्मणे वां - देवो-ऽवंधूतं - धृष्टिः - सं वंपा- म्या दंदे - प्रत्युष्टं - कृष्णोऽसि - भुवंनमसि - वार्जस्योभा वां - चतुंर्दश)

korvai with starting padams of1, 11, 21 series of pa jcAtis :- (इषे - दर्श्ह - भुवंन - मुष्टाविर्श्शातिः)

first and last padam of First praSnam :- (इषे त्वां - कुल्पयांति)

॥ हरिं: 🕉 ॥ ॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां प्रथमकाण्डे प्रथमः प्रश्नः समाप्तः ॥

1.2 प्रथमकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः - (अग्निष्टोमे ऋयः)

TS 1.2.1.1

आपं उन्दन्तु जीवसं दीर्घायुत्वाय वर्चस् ओषंधे त्रायंस्वैन स्विधंते मैन हे हिश्सीर् देवश्रूरेतानि प्र वंपे स्वस्त्युत्तंराण्यशीयापं अस्मान् मातरंः शुन्धन्तु घृतेनं नो घृतपुर्वः पुनन्तु विश्वंमस्मत् प्र वंहन्तु रिप्रमुद्गंभ्यः शुचिरा पूत एमि सोमंस्य तुनूरंसि तुनुवं मे पाहि महीनां पर्योऽसि वर्चोधा असि वर्चो - [] 1

TS 1.2.1.2

मियं धेहि वृत्रस्यं क्नीनिकाऽसि चक्षुष्पा असि चक्षुंमें पाहि चित्पतिंस्त्वा पुनातु वाक्पतिंस्त्वा पुनातु वेवस्त्वां सिव्ता पुनातु वेवस्त्वां सिव्ता पुनात्विच्छंद्रेण पवित्रेण वसोः सूर्यस्य रिश्मिम्स्तस्यं ते पवित्रपते पवित्रेण यस्मै कं पुने तच्छंकेयमा वो देवास ईमहे सत्यंधर्माणो अद्भरे यद्धो देवास आगुरे यिज्ञंयासो हवांमह इन्द्रींग्री द्यावांपृथिवी आपं ओषधी () स्त्वं दीक्षाणा-मिधंपतिरसीह मा सन्तं पाहि ॥ 2

(वर्च - ओषधी- रुष्टौ च) (A1)

TS 1.2.2.1

आकूँत्यै प्रयुजेऽग्नये स्वाहां मेधायै मनंसे ऽग्नये स्वाहां दीक्षायै तपंसेऽग्नये स्वाहा सरंस्वत्यै पूष्णेंऽग्नये स्वाहाऽऽपों देवीर बृहतीर विश्वशंभुवो द्यावांपृथिवी उर्वन्तिरंक्षं बृहस्पितंनीं हिवषां वृधातु स्वाहा विश्वे देवस्यं नेतुर्मर्तो वृणीत सख्यं विश्वे राय इंषुद्ध्यिस द्युम्नं वृणीत पुष्यसे स्वाहंर्, ख्सामयोः शिल्पे स्थस्ते वामा रंभे ते मां-[] 3

TS 1.2.2.2

पातुमास्य युक्स्योद्दचं इमां धियश्र शिक्षंमाणस्य देव ऋतुं दक्षं वरुण सश शिशाधि ययाऽति विश्वां

दुरिता तरेम सुतर्माणमधि नावरं रुहेमोर्गस्याङ्गरस्यूर्णमृदा ऊर्जं मे यच्छ पाहि मा मा हिश्सीर् विष्णोः शर्मासि शर्म यर्जमानस्य शर्म मे यच्छ नक्षत्राणां माऽतीकाशात् पाहीन्द्रंस्य योनिरसि -[] 4

TS 1.2.2.3

मा मां हिश्सीः कृष्यै त्वां सुसुस्यायें सुपिप्पुलाभ्य-स्त्वौषंधीभ्यः सूपुस्था देवो वनुस्पतिंरूद्धीं मां पाह्योद्द्यः स्वाहां युज्ञं मनसा स्वाहा द्यावांपृथिवीभ्याश्च स्वाहोरो-रुन्तरिंक्षाथ् स्वाहां युज्ञं वातादा रंभे ॥ 5

(मा - योनिरसि - त्रिश्रार्च) (A2)

TS 1.2.3.1

दैवीं धियं मनामहे सुमृडीका-मिष्टंये वर्चोधां युक्र्वाहसः सुपारा नो असुद् वर्शे । ये देवा मनोजाता मनोयुजंः सुदक्षा दक्षंपितार्स्ते नंः पान्तु ते नोऽवन्तु तेभ्यो नमस्तेभ्यः स्वाहाऽग्रे त्वः सु जांगृहि वयः सु मंन्दिषीमिह गोपाय नंः स्वस्तये प्रबुधे नः पुनंदंदः । त्वमंग्रे व्रतपा असि देव आ मर्त्येष्वा । त्वं - [] 6

TS 1.2.3.2

ॅयज्ञेष्वीड्यंः ॥ विश्वे देवा अभि मामाऽवंवृत्रन् पूषा सन्या सोमो राधंसा देवः संविता वसोंर्वसुदावा रास्वेयंथ् सोमा ऽऽ*भूयो भरु मा पृणन् पूर्त्या वि रांधि माऽहमायुंषा चन्द्रमंसि मम् भोगांय भव वस्त्रंमसि मम् भोगांय भवोस्नाऽसि मम् भोगांय भव हयोऽसि मम् भोगांय भव - [ ] 7

TS 1.2.3.3

छागोंऽसि मम भोगांय भव मेषोंऽसि मम भोगांय भव वायवें त्वा वरुंणाय त्वा निर्ऋत्यै त्वा

रुद्रायं त्वा देवीरापो अपां नपाद्य ऊर्मिर्, हिविष्यं इन्द्रियावीन् मिदिन्तंमस्तं वो माऽवं ऋमिषमिच्छिन्नं तन्तुं पृथिव्या अनुं गेषं भद्रादिभ श्रेयः प्रेहि बृहस्पितः पुरएता ते अस्त्वथेमवं स्य ( ) वर् आ पृथिव्या आरे शत्रून् कृणुिह सर्ववीर् एदमंगन्म देवयर्जनं पृथिव्या विश्वं देवा यदर्जुषन्त पूर्व ऋख्सामाभ्यां यर्जुषा सुन्तरंन्तो रायस्पोषेण सिमुषा मंदेम ॥ 8

(आ त्वश्-हयोंऽसि मम् भोगांय भव-स्य-पञ्चंविश्शतिश्च) (A3)

TS 1.2.4.1

इयं ते शुक्र तनूरिदं वर्चस्तया सं भेव भ्राजं गच्छ जूरंसि धृता मनसा जुष्टा विष्णंवे तस्यांस्ते सत्यसंवसः प्रस्वे वाचो यन्त्रमंशीय स्वाहां शुक्रमंस्यमृतंमिस वैश्वदेवः ह्विः सूर्यस्य चश्चरा - ऽरुंहमुग्ने रक्ष्णः कुनीनिकां यदेतंशेभिरीयंसे भ्राजमानो विपश्चिता चिदंसि मनाऽसि धीरंसि दक्षिणा-[

TS 1.2.4.2

ऽसि युज्ञियांऽसि क्षृत्रिया ऽस्यिदंति-रस्युभ्यतं इशीर्ष्णी सा नः सुप्रांची सुप्रंतीची सं भंव िम्तरस्त्वां पिद बंद्धातु पूषाऽद्धंनः पात्विन्द्राया-द्ध्यंक्षायान्तं त्वा माता मन्यतामन्तं पिताऽनु भ्राता सग्भ्योऽनु सखा सर्यूथ्यः सा देवि देवमच्छेहीन्द्रांय सोमर्थ रुद्रस्त्वा ऽऽ*वंत्यतु िम्त्रस्यं पथा स्वस्ति सोमंसखा () पुन्रेहिं सुह रुय्या ॥ 10

(दक्षिणा-सोमंसखा-पर्ञ च) (A4)

TS 1.2.5.1

वस्व्यंसि रुद्राऽस्यदिति-रस्यादित्याऽसिं शुक्राऽसिं चन्द्राऽसि बृह्स्पतिंस्त्वा सुम्ने रंण्वतु रुद्रो वसुंभिरा चिंकेतु पृथिव्यास्त्वां मूर्द्धन्ना जिंघिमें देवयजेन इडांयाः पुदे घृतविति स्वाहा परिलिखित<u>ः</u> रक्षुः परिलिखिता अरातय इदमहरू रक्षसो ग्रीवा अपि कृन्तामि योऽस्मान् द्वेष्टि यं चं वयं द्विष्म इदमंस्य ग्रीवा - [ ] 11

TS 1.2.5.2

अपिं कृन्ताम्यस्मे रायस्त्वे रायस्तोते रायः सं देवि देव्योर्वश्यां पश्यस्व त्वष्टीमती ते सपेय सुरेता रेतो दर्धाना वीरं विदेय तर्व सुन्हिश माऽहश्रायस्पोषेण वि योषं ॥ 12

(अस्य ग्रीवा-एकान त्रिश्रार्च) (A5)

TS 1.2.6.1

अध्शुनां ते अध्शुः पृंच्यतां परुषा परुर् गुन्धस्ते काममवतु मदाय रसो अच्युतो ऽमात्योऽसि शुक्रस्ते ग्रहोऽभि त्यं देवश् संवितारंमूण्योः कृविक्रंतुमर्चामि सुत्यसंवसश् रत्नुधाम्भि प्रियम मृतिमूर्द्धा यस्यामित्भा अदिंद्युत्थ सर्वोमिन् हिरंण्यपाणिरिममीत सुक्रतुः कृपा सुर्वः । प्रजाभ्यंस्त्वा प्राणायं त्वा व्यानायं त्वा प्रजास्त्वमनु () प्राणिहि प्रजास्त्वामनु प्राणंन्तु ॥ 13

(अर्नु-सप्त चं) (A6)

TS 1.2.7.1

सोमं ते क्रीणाम्यूर्जस्वन्तं पर्यस्वन्तं वीर्यावन्तमि-मित्षाहर् शुक्रं ते शुक्रेणं क्रीणामि चन्द्रं चन्द्रेणामृतंममृतंन सम्यते गोर्स्मे चन्द्राणि तपंसस्तनूरंसि प्रजापंतेर वर्णस्तस्यांस्ते सहस्रपोषं पुष्यंन्त्याश्चर्मेणं पशुनां क्रीणाम्यस्मे ते बन्धुर्मियं ते रायः श्रयन्तामस्मे ज्योतिः सोमिवक्रियिणि तमो मित्रो न एहि सुमित्रधा इन्द्रंस्योरु () मा विश दक्षिण-मुशन्तुशन्तर्शं स्योनः स्योनः स्वान भ्राजाङ्वारे बंभारे हस्त सुहंस्त कृशांनवेते वं सोम क्रयंणास्तान् रक्षद्धं मा वो दभन् ॥ 14

(उरुं-द्वाविर्श्शतिश्च) (A7)

TS 1.2.8.1

उदायुंषा स्वायुषोदोषंधीना रसेनोत् पूर्जन्यंस्य शुष्मेणोदंस्थाम्मृता अनुं । उर्वन्तिरिक्षमिन्विद्यदिंत्याः सदोऽस्यिदित्याः सद् आ सीदास्तंभाद्-द्यामृष्मो अन्तिरिक्षमिमीत विर्माणं पृथिव्या आऽसीदुद् विश्वा भुवनानि सम्राड् विश्वेत्तानि वर्रणस्य व्रतानि वनेषु व्यन्तिरिक्षं ततान् वाज्मर्वथ्सु पर्यो अघ्नियासं हृथ्सु-[] 15

TS 1.2.8.2

ऋतुं वरुणो विक्ष्वंग्निं दिवि सूर्यमदधाथ सोम्मद्रावुदुत्यं जातवेदसं देवं वहन्ति केतवेः । दृशे विश्वांय सूर्यं ॥ उस्रावेतं धूर,षाहावन्श्रू अवीरहणौ ब्रह्मचोदंनौ वरुणस्य स्कंभनमसि वरुणस्य स्कंभसर्जनमसि प्रत्यंस्तो वरुणस्य पार्शः ॥ 16

(हुथ्सु-पञ्चीत्रेश्राच) (A8)

TS 1.2.9.1

प्र च्यंवस्व भुवस्पते विश्वांन्यभि धामांनि मा त्वां परिप्री विंदुन्मा त्वां परिपृन्थिनों विदुन्मा त्वा वृकां अधायवो मा गंन्ध्वों विश्वावंसुरा दंघच्छ्येनो भूत्वा परां पत् यर्जमानस्य नो गृहे देवैः सर्श्स्कृतं यर्जमानस्य स्वस्त्ययंन्यस्यिष पन्थांमगस्मिहं स्वस्तिगा-मंनेहसं येन विश्वाः परि द्विषों वृणिक्तं विन्दते वसु नमों मित्रस्य () वर्रणस्य चक्षंसे महो देवाय तद्दतः संपर्यत दूरेदृशे देवजांताय केतवे दिवस्पुत्राय सूर्याय शःसत् वरुंणस्य स्कंभनमिस वर्रणस्य स्कंभ्सर्जन-मुस्युन्मुंक्तो वरुंणस्य पार्शः ॥ 17

(मित्रस्य-त्रयोविश्शतिश्च) (A9)

TS 1.2.10.1

अग्ने-रांतिथ्यमंसि विष्णंवे त्वा सोमंस्याऽऽ*ित्थ्यमंसि विष्णंवे त्वा-ऽितंथेराित्थ्यमंसि विष्णंवे त्वाऽग्नयें त्वा रायस्पोषदाव् त्रे विष्णंवे त्वा श्येनायं त्वा सोम्भृते विष्णंवे त्वा या ते धामािन हिविषा यर्जन्ति ता ते विश्वां पिर्भूरंस्तु यृज्ञं गंयुस्फानंः प्रतरंणः सुवीरोऽवीरहा प्रचंरा सोम् दुर्यानदित्याः सद्ोऽस्यदित्याः सद् आ-[] 18

TS 1.2.10.2

सींद वर्रणोऽसि धृतव्रंतो वारुणमंसि शुँयोर् देवानाः स्वयान्मा देवानां-मुपसं-श्छिथ्स्मुह्यापंतये त्वा गृह्णाम् परिपतये त्वा गृह्णाम् तनूनप्त्रें त्वा गृह्णामि शाक्करायं त्वा गृह्णाम् शक्मुन्नोजिष्ठाय त्वा गृह्णाम्य-नांधृष्टमस्य-नाधृष्यं देवानामोजो- ऽभिषस्तिपा अनिभशस्तेऽन्यमन्नं मे दीक्षां दीक्षापंतिर् मन्यतामनु तपुस्तपंस्पित्रञ्जंसा सृत्यमुपं गेषः सुविते मां () धाः ॥ 19

(आ-मै-कं च) (A10)

TS 1.2.11.1

अर्शुरर्श्शुस्ते देव सोमाऽऽ*प्यायता-मिन्द्रायैकधन्विद् आ तुभ्यमिन्द्रः प्यायतामा त्विमन्द्राय प्यायस्वाऽऽ*प्यायय सर्खीन्थ सुन्या मेधयां स्वस्ति ते देव सोम सुत्यामंशीयेष्टा रायः प्रेषे भगायर्तमृतवादिभ्यो नमो दिवे नमः पृथिव्या अग्ने व्रतपते त्वं व्रतानां व्रतपितरिस या मम तन्रेषा सा त्विय -[ ] 20

TS 1.2.11.2

या तर्व तुनूरियः सा मियं सुह नौं व्रतपते व्रतिनौर् व्रतानि या ते अग्ने रुद्रिया तुनूस्तयां नः पाहि तस्यांस्ते स्वाहा या ते अग्नेऽयाश्या रंजाशया हंराशया तुनूर्वर्, षिष्ठा गह्वरेष्ठोऽग्नं वचो अपावधीं

त्वेषं वचो अपावधी स्वाहाँ ॥ 21

(त्वयिं-चत्वारिश्राचं) (A11)

TS 1.2.12.1

वित्तार्यनी मेऽसि तिक्तार्यनी मेऽस्यवंतान्मा नाथितमवंतान्मा व्यथितं विदेरिग्नर्नभो नामाग्ने अङ्गिरो योऽस्यां पृथिव्यामस्यायुंषा नाम्नेहि यत्तेऽनांधृष्टुं नामं यृज्ञियुं तेन् त्वाऽऽ*द्धेऽग्ने अङ्गिरो यो द्वितीर्यस्यां तृतीर्यस्यां पृथिव्या-मस्यायुंषा नाम्नेहि यत्तेऽनांधृष्टुं नामं-[] 22

TS 1.2.12.2

य्ज्ञियं तेन त्वाऽऽ*दंधे सिर्इहीरंसि मिह्षीरंस्युरु प्रंथस्वोरु ते यूज्यंतिः प्रथतां ध्रुवाऽसिं देवेभ्यंः शुन्धस्व देवेभ्यंः शुंभस्वेन्द्रघोषस्त्वा वस्त्रीभः पुरस्तांत् पातु मनोजवास्त्वा पितृभिर् दक्षिणतः पातु प्रचेतास्त्वा रुद्रैः पृश्चात् पातु विश्वकंमां त्वाऽऽदित्यैरुंत्तरतः पातु सिर्इहीरंसि सपत्नसाही स्वाहां सिर्इहीरंसि सुप्रजाविनः स्वाहां सिर्इही-[] 23

TS 1.2.12.3

रंसि रायस्पोष्विनः स्वाहां सिश्हीरंस्यादित्यविनः स्वाहां सिश्हीर्स्या वंह देवान्देवयते यर्जमानाय स्वाहां भूतेभ्यंस्त्वा विश्वायुरिस पृथिवीं दर्शह ध्रुविक्षिदंस्यन्तिरक्षं दश्हाच्युतिक्षदंसि दिवं दश्हाग्नेर् भस्मौस्यग्नेः पुरीषमिस ॥ 24

(नामं-सुप्रजावनिः स्वाहां सिश्हं007आ;:-पर्श्वत्रिश्शच) (A12)

TS 1.2.13.1

युञ्जते मनं उत युञ्जते धियो विप्रा विप्रंस्य बृह्तो विपृश्चितः । वि होत्रां दधे वयुनाविदेक इन्मुही

देवस्यं सिवतुः परिष्ठुतिः ॥ सुवार्येव दुर्याष्ट्र आ वंद देवश्रुतौं देवेष्वा घोषेथामा नों वीरो जायतां कर्मण्यो यथ सर्वेऽनु जीवाम यो बंहूनामसंद्वशी ॥ इदं विष्णुर् विचंक्रमे त्रेधा नि दंधे पदं ॥ समूढमस्य - [ ] 25

TS 1.2.13.2

पाश्सुर इरांवती धेनुमती हि भूतश् सूंयवसिनी मनवे यश्स्यें । व्यंस्कभ्राद्-रोदंसी विष्णुंरेते दाधारं पृथिवीमभितों मयूखैं ॥ प्राची प्रेतंमद्भरं कुल्पयंन्ती ऊर्द्धं यश्चं नेयतं मा जीह्वरतमत्रं रमेथां वर्ष्मन् पृथिव्या दिवो वां विष्णवुत वां पृथिव्या महो वां विष्णवुत वाऽन्तरिक्षाद्धस्तौं पृणस्व बहुभिर् वस्व्यैरा प्र यंच्छ - [] 26

TS 1.2.13.3

दक्षिणादोत सुव्यात् । विष्णोर्नुकं वीर्याणि प्र वोचं यः पार्त्थिवानि विमुमे रजाशेसि यो अस्कंभायुदुत्तंरश् सुधस्थं विचक्रमाण स्त्रेधोरुंगायो विष्णो रुराटंमिस विष्णोः पृष्ठमंसि विष्णोः रञप्त्रे स्थो विष्णोः स्यूरंसि विष्णोर ध्रुवमंसि वैष्णवमंसि विष्णंवे त्वा ॥ 27

(अस्य-युच्छैकान चंत्वारिश्रार्च) (A13)

TS 1.2.14.1

कृणुष्व पाजः प्रसितिन्न पृथ्वीं याहि राजेवामंवार् इभेन । तृष्वीमनु प्रसितिं-द्रूणानो-ऽस्तांऽसि विद्धयं रक्षस स्तिपिष्ठैः ॥ तवं भ्रमासं आशुया पंन्तृत्यनुं स्पृश-धृष्ता शोशुंचानः । तपूर्ष्ष्यग्ने जुह्वां पतुङ्गानसंन्दितो विसृंज विष्वंगुल्काः ॥ प्रतिस्पशो विसृंज-तूर्णितमो भवां पायुर्विशो अस्या अदंब्धः । यो नो दूरे अघशर्थसो - [ ] 28

TS 1.2.14.2

यो अन्त्यग्ने मार्किष्टे व्यथिरा दंधर्.षीत् ॥ उदंग्ने तिष्ठ प्रत्या *ऽऽतंनुष्व न्यंमित्राः अोषतात् तिग्महेते । यो नो अरांतिः समिधान चक्रे नीचा तं धंक्ष्यत्सं न शुष्कं ॥ ऊर्द्धो भंव प्रतिंविद्ध्या-ऽद्ध्यस्मदाविष्कृणुष्व दैव्यांन्यग्ने । अवंस्थिरा तंनुहि यातुजूनां जामिमजांमिं प्रमृंणीिह शत्रून् ॥ सतं - [] 29

TS 1.2.14.3

जानाति सुमृतिं यंविष्ठ्य ईवंते ब्रह्मणे गातुमैरंत् । विश्वांन्यस्मै सुदिनांनि रायो द्युम्नान्ययों विदुरों अभि द्यौत् ॥ सेदंग्ने अस्तु सुभगंः सुदानु-र्यस्त्वा नित्येन ह्विषाय उक्थैः । पिप्रीषिति स्व आयुंषि दुरोणे विश्वेदंस्मै सुदिना साऽसंदिष्टिः ॥ अर्चामि ते सुमृतिं घोष्युर्वाख्-सन्ते वा वा तां जरता -

TS 1.2.14.4

मियंगीः । स्वश्वांस्त्वा सुरथां मर्जयेमास्मे क्षृत्राणिं धारयेरनु चून् ॥ इह त्वा भूर्या चेरे दुप्तमन् दोषांवस्तर् दीदिवाश्समनु चून् । क्रीडंन्तस्त्वा सुमनंसः सपेमाभि चुम्ना तंस्थिवाश्सो जनांनां ॥ यस्त्वा-स्वश्वंः सुहिर्ण्यो अंग्न उपयाति वस्नुमता रथेन । तस्यं त्राता-भविसि तस्य सखा यस्तं आतिथ्यमानुषग् जुजांषत् ॥ मृहो रुजामि - [ ] 31

TS 1.2.14.5

बन्धुता वचोंभिस्तन्मां पितुर्गोतंमाद-न्वियाय । त्वन्नों अस्य वचंस-श्चिकिद्धि होतंर्यविष्ठ सुऋतो दमूंनाः ॥ अस्वमज स्तरणंयः सुशेवा अतंन्द्रासोऽवृका अश्रंमिष्ठाः । ते पायवंः सद्भियंश्चो निषद्याऽग्रे तवंनः पान्त्वमूर ॥ ये पायवों मामतेयं ते अग्रे पश्यंन्तो अन्धं दुंरितादरंक्षन् । ररक्षृतान्थ् सुकृतों विश्ववंदा दिफ्संन्त इद्रिपवो ना हं - [] 32

TS 1.2.14.6

देभुः ॥ त्वयां वयश् संधन्यं-स्त्वोता-स्तव प्रणीत्यश्याम् वाजान् । उभा शश्सां सूदय सत्यताते-ऽनुष्ठुया कृणुह्यह्रयाण ॥ अया ते अग्ने सिमधां विधेम् प्रतिस्तोमशं शस्यमानं गृभाय । दहाशसो रक्षसंः पाह्यंस्मान् द्रुहो निदो मित्रमहो अवद्यात् ॥ रक्षोहणं वाजिनमाजिधिम मित्रं प्रथिष्ट-मुपयामि शर्मं । शिशांनो अग्निः ऋतुंभिः सिमद्धःसनो दिवा - [ ] 33

TS 1.2.14.7

सिर्षः पांतुनक्तं ॥ विज्योतिषा बृह्ता भांत्युग्नि-राविर् विश्वांनि कृणुते मिह्त्वा । प्रादेवीर् मायाः संहते-दुरेवाः शिशींते शृङ्गे रक्षंसे विनिक्षे ॥ उत स्वानासो दिविषंन्त्वग्ने स्तिग्मायुंधा रक्षंसे हन्तवा उं । मदं चिदस्य प्ररुंजन्ति भामा न वंरन्ते परिबाधो अदंवीः ॥ 34

(अघराश्रंसः-स तं-जरताश-रुजामि-हु -दिवै - कंचत्वारिश्शच) (A14)

praSna korvai with starting padams of 1 to 14 anuvAkams :-(आपं उन्दन्त्वा-कूँत्यै-दैवी-मियन्ते-वस्व्यंस्य-श्रुनांते-सोमंन्त-उदायुंषा प्र च्यंवस्वा- ग्नेरांतिथ्य -मश्रुरश्रं शुर्-वित्तायंनी मेऽसि -युञ्चते-कृणुष्व पाज-श्चतुंर्दश ।)

korvai with starting padams of1, 11, 21 series of pa jcAtis:- (आपो-वस्व्यंसि या तवे-यङ्गी-श्रतुंस्त्रिःशत् ।)

first and last padam of second praSnam :- (आपं उन्दुन्-त्वदेवीः ।)

॥ हरिं: 🕉 ॥ ॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां प्रथमकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः समाप्तः ॥

1.3 प्रथमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः -(अग्निष्टोमे पशुः)

TS 1.3.1.1

देवस्यं त्वा सिवतुः प्रस्वैऽिश्वनौर् बाहुभ्यौं पूष्णो हस्तौभ्यामा दुदेऽिभ्रिरिस् नारिरिस् परिलिखित ह् रक्षः परिलिखिता अरातय इदमहः रक्षसो ग्रीवा अपि कृन्तामि यौऽस्मान् द्वेष्टि यं चं वयं द्विष्म इदमस्य ग्रीवा अपि कृन्तामि दिवे त्वाऽन्तरिक्षाय त्वा पृथिव्यै त्वा शुन्धतां लोकः पितृषदंनो यवोऽसि यवयास्मद् द्वेषों - [] 1

TS 1.3.1.2

यवयारांतीः पितृणाः सदंनम्स्युद्दिवः स्तभानाऽन्तिरंक्षं पृण पृथिवीं दृश्ंह द्युतानस्त्वां मारुतो मिनोतु मित्रावरुंणयोर् ध्रुवेण धर्मणा ब्रह्मविनं त्वा क्षत्रविनः सुप्रजाविनः रायस्पोषविनं पर्यूहामि ब्रह्मं दृश्ह क्षत्रं दृश्ंह प्रजां दृश्ह रायस्पोषं दृश्ह घृतेनं द्यावापृथिवी आ पृणेथामिन्द्रंस्य सदोऽसि विश्वजनस्यं छाया परि त्वा गिर्वणो गिरं इमा () भवन्तु विश्वतो वृद्धायुम् वृद्धंयो जुष्टां भवन्तु जुष्टंय इन्द्रंस्य स्यूर्सीन्द्रंस्य ध्रुवमंस्यैन्द्रमुसीन्द्रांय त्वा ॥ 2

(द्वेषं - इमा - अष्टादंश च) (A1)

TS 1.3.2.1

रक्षोहणो वलगृहनो वैष्णवान् खंनामीदमहं तं वंलगमुद्धंपामि यं नंः समानो यमसंमानो निच्खानेदमेनमधंरं करोमि यो नंः समानो योऽसंमानोऽरातीयितं गायत्रेण छन्द्रसाऽवंबाढो वलगः किमत्रं भुद्रं तन्नौ सह विराडंसि सपत्नहा सम्राडंसि भ्रातृब्यहा स्वराडंस्यिभमितिहा विश्वाराडंसि विश्वांसां नाष्ट्राणाः हन्ता - [] 3

TS 1.3.2.2

रंक्ष्मेहणों वलगृहनः प्रोक्षांमि वैष्णवान् रंक्ष्मेहणों वलगृहनोऽवं नयामि वैष्णवान् यवोऽसि यवयास्मद् द्वेषो यवयारांती रक्ष्मोहणों वलगृहनोऽवं स्तृणामि वैष्णवान् रंक्ष्मेहणों वलगृहनोऽभि जुंहोमि वैष्णवान् रंक्ष्मेहणों वलगृहनावुपं दधामि वैष्णवी रंक्ष्मेहणौं वलगृहनौ पर्यूहामि वैष्णवी रंक्ष्मेहणौं वलगृहनौ परि स्तृणामि वैष्णवी रंक्ष्मेहणौं वलगृहनौ वैष्णवी बृहन्नंसि बृहद्ग्नांवा बृहतीमिन्द्रांय () वाचं वद ॥ 4

(हुन्ते-न्द्रांय द्वे चं) (A2)

TS 1.3.3.1

विभूरंसि प्रवाहंणों विह्नंरिस हव्यवाहंनः श्वात्रोंऽसि प्रचेतास्तुथोंऽसि विश्ववंदा उिश्वगंसि कृविरङ्घांरिरिस् बंभांरिरवस्युरंसि दुवंस्वाञ्छुन्ध्यूरंसि मार्जालीयः सम्माडंसि कृशानुः परिषद्योऽसि पर्वमानः प्रतकांऽसि नर्भस्वानसंमृष्टोऽसि हव्यसूदं ऋतधांमाऽसि सुवर्ज्योतिर् ब्रह्मंज्योतिरिस सुवंद्धामाऽजौं ऽस्येकंपादिहेरिस बुद्धियों रौद्रेणानीकेन () पाहि मांऽग्ने पिपृहि मा मा मां हिश्सीः ॥ 5

(अनीकेना-ष्टौ चं) (A3)

TS 1.3.4.1

त्वः सोम तनूकृद्भ्यो द्वेषोभ्योऽन्यकृतेभ्य उरु यन्ताऽसि वर्रूथः स्वाहां जुषाणो अप्तराज्यंस्य वेतु स्वाहाऽयन्नो अग्निर्विरंवः कृणोत्वयं मृधंः पुर एंतु प्रभिन्दन्न । अयः रात्रृंञ्जयतु जर्,हंषाणोऽयं वाजं जयतु वाजंसातौ । उरु विष्णो वि क्रंमस्वोरु क्षयाय नः कृधि । घृतं घृतयोने पिब प्रप्रं यूर्ज्पतिं तिर । सोमो जिगाति गातुविद - [] 6

TS 1.3.4.2

देवानांमेति निष्कृतमृतस्य योनिमासदमदित्याः सदोऽस्यदित्याः सद आ सीदैष वो देव सवितः

सोमस्तश्र रक्षद्धं मा वो दभदेतत्त्वश्र सोम देवो देवानुपांगा इदमहं मंनुष्यो मनुष्यांन्थ् सह प्रजयां सह रायस्पोषेण नमो देवेभ्यः स्वधा पितृभ्यं इदमहं निर्वरुणस्य पाशाथ सुवंर्भि - [ ] 7

TS 1.3.4.3

वि ख्येषं वैश्वान्रं ज्योतिरग्ने व्रतपते त्वं व्रतानां व्रतपितरिस् या ममं तुनूस्त्वय्यभूदियः सा मिय या तवं तुनूर् मय्यभूदेषा सा त्वियं यथायथं नौ व्रतपते व्रतिनौर् व्रतानिं ॥ 8

(गातुविद्-भ्ये-कंत्रिश्शच) (A4)

TS 1.3.5.1

अत्यन्यानगां नान्यानुपांगामुर्वात्तवा परैरविदं परोऽवंरैस्तं त्वां जुषे वैष्णुवं देवयुज्यायें देवस्त्वां सिवृता मद्धांऽनुत्त्वोषंधे त्रायंस्वैन स्विधेते मैन हे हिश्सीर् दिवृमग्रेण मा लेखीर्न्तिरंक्षुं मद्ध्येन मा हिश्सीः पृथिव्या सं भेव वनस्पते शतवंळ.शो वि रोह सहस्रंवळ.शा वि वयश रुहेम् यं () त्वाऽयश स्विधितिस्तेतिजानः प्रणिनायं महते सौभंगायाच्छिन्नो रायः सुवीरः ॥ 9

(यं-दर्श च) (A5)

TS 1.3.6.1

पृथिव्यै त्वान्तिरक्षाय त्वा दिवे त्वा शुन्धंतां लोकः पितृषदंनो यवोऽसि यवयास्मद् द्वेषो यवयारांतीः पितृणाः सदंनमिस स्वावेशों-ऽस्यग्रेगा नेतृणां वनस्पितिरिधं त्वा स्थास्यित तस्यं वित्ताद् देवस्त्वां सिवृता मद्धांऽनक्त सुपिप्पलाभ्य-स्त्वौषंधीभ्य उद्दिवः स्तभानाऽन्तिरक्षं पृण पृथिवीमुपंरेण दःह ते ते धामांन्युश्मसी - [] 10

TS 1.3.6.2

गुमद्भ्ये गावो यत्र भूरिंशृङ्गा अयासंः । अत्राह् तदुंरुगायस्य विष्णोः पुरमं पुदमवं भाति भूरेः ॥ विष्णोः कर्माणि पश्यत् यतो वृतानि पस्पशे । इन्द्रंस्य युज्यः सखा ॥ तद्-विष्णोः पर्मं पुदश् सदां पश्यन्ति सूरयः । दिवीव चक्षुरातंतं ॥ ब्रह्मवनिं त्वा क्षत्रवनिश्ं सुप्रजावनिश्ं रायस्पोष्वनिं पर्यूहामि ब्रह्मं दश्ह क्षत्रं दश्ह प्रजां दश्ह रायस्पोषं () दश्ह परिवीरंसि परि त्वा दैवीर्विशो व्ययन्तां परीमश्र रायस्पोषो यजमानं मनुष्यां अन्तरिक्षस्य त्वा सानाववं गूहामि ॥ 11

(उरमुसी-पोषुमे-कान्नविर्श्रातिश्च) (A6)

TS 1.3.7.1

इषे त्वोपवीर्स्युपो देवान् दैवीर् विशः प्रागुर् वह्नीरुशिजो बृहंस्पते धारया वसूंनि ह्व्या ते स्वदन्तां देवं त्वष्ट्वंसुं रण्व रेवंती रमंद्ध-मुग्नेर् जनित्रंमिस वृषंणौ स्थ उर्वश्यंस्यायुरंसि पुरूरवां घृतेनाक्ते वृषंणं दधाथां गायत्रं छन्दोऽनु प्र जांयस्व त्रैष्टुंमुं जागंतुं छन्दोऽनु प्र जांयस्व भवंतं - [ ] 12

TS 1.3.7.2

नः समंनसौ समोकसावरेपसौ । मा युज्ञ् हिश्सिष्टं मा युज्ञ्पंतिं जातवेदसौ शिवौ भंवतम् व नः । अग्नावृग्निश्चरित् प्रविष्ट ऋषीणां पुत्रो अधिराज एषः । स्वाहाकृत्य ब्रह्मणा ते जुहोमि मा देवानां मिथुया कर्भाग्धेयं ॥ 13

(भवंत-मेकंत्रिश्शच) (A7)

TS 1.3.8.1

आ दंद ऋतस्यं त्वा देवहिवः पाशेनाऽऽरंभे धर्.षा मानुषानुद्भयस्त्वौषंधीभ्यः प्रोक्षांम्यपां पेरुरंसि स्वात्तं चिथ् सदेवश हव्यमापो देवीः स्वदंतैनश् सं ते प्राणो वायुनां गच्छताश् सं यजेत्रैरङ्गांनि सं यज्ञपंतिराशिषां घृतेनाक्तौ पृशुं त्रायेथाश् रेवंतीर् युज्ञपंतिं प्रियधाऽऽ* विशतोरो अन्तरिक्ष सुजूर् देवेन

-[] 14

TS 1.3.8.2

वार्तेनास्य ह्विष्टस्त्मनां यज् समस्य तनुवां भव वर्.षीयो वर्.षीयसि यज्ञे यज्ञपतिं धाः पृथिव्याः संपृचंः पाहि नमस्त आतानाऽनवां प्रेहिं घृतस्यं कुल्यामन्नं सह प्रजयां सह रायस्पोषेणा ऽऽपो देवीः शुद्धायुवः शुद्धा यूयं देवाः ऊँद्वः शुद्धा वयं परिविष्टाः परिवेष्टारो वो भूयास्म ॥ 15

(देवन-चर्तुश्चत्वारिश्शच) (A8)

TS 1.3.9.1

वाक्त आ प्यायतां प्राणस्त आ प्यायतां चक्षुंस्त आ प्यायताः श्रोत्रं त आ प्यायतां या तें प्राणाञ्छुग्जगाम् या चक्षुर्या श्रोत्रं यत्ते ऋरं यदास्थितं तत्त आ प्यायतां तत्तं एतेनं शुन्धतां नाभिस्त आ प्यायतां पायुस्त आ प्यायताः शुद्धाश्चरित्राः शमुद्ध्यः - [] 16

TS 1.3.9.2

शमोषंधीभ्यः शं पृथिव्यै शमहोभया-मोषंधे त्रायंस्वैन स्वधिते मैन है हिस्सी रक्षंसां भागोऽसीदमहर रक्षोऽधमं तमो नयामि योऽस्मान् द्वेष्टि यं चं वयं द्विष्म इदमेनमध्मं तमो नयामीषे त्वां घृतेनं द्यावापृथिवी प्रोण्वांथा-मच्छिन्नो रायः सुवीरं उर्वन्तिरंक्ष्मिन्विहि वायो वीहि () स्तोकाना स्वाहोर्द्धनंभसं मारुतं गंच्छतं ॥ 17

(अद्भयो-वीहि-पर्श्व च) (A9)

TS 1.3.10.1

सं ते मनसा मनः सं प्राणेन प्राणो जुष्टं देवेभ्यो ह्वयं घृतवथ् स्वाहैन्द्रः प्राणो अङ्गेअङ्गे नि

देंद्ध्यदैन्द्रों ऽपानो अङ्गेअङ्गे वि बोंभुवृद्देवं त्वष्ट्रभूरिं ते सश्संमेतु विषुंरूपा यथ् सलंक्ष्माणो भवंथ देवत्रा यन्तमवंसे सखायोऽनुं त्वा माता पितरों मदन्तु श्रीरंस्यग्निस्त्वौ श्रीणात्वापः समंरिणन् वातंस्य-[] 18

TS 1.3.10.2

त्वा ध्रज्ये पूष्णो रश्ह्यां अपामोषंधीनाश् रोहिंष्ये घृतं घृतपावानः पिबत् वसाँ वसापावानः पिबताऽन्तिरंक्षस्य ह्विरंसि स्वाहां त्वाऽन्तिरंक्षाय दिशः प्रदिशं आदिशों विदिशं उद्दिशः स्वाहां दिग्भ्यो नमों दिग्भ्यः ॥ 19

(वांतस्या-ष्टाविश्रंशतिश्च) (A10)

TS 1.3.11.1

समुद्रं गंच्छु स्वाहाऽन्तिरक्षं गच्छु स्वाहां देवः संवितारं गच्छु स्वाहांऽहोरात्रे गंच्छु स्वाहां मित्रावर्रणौ गच्छु स्वाहा सोमं गच्छु स्वाहां युज्ञं गंच्छु स्वाहा छन्दाः सि गच्छु स्वाहा द्यावांपृथिवी गंच्छु स्वाहा नभो दिव्यं गंच्छु स्वाहाऽग्निं वैश्वानुरं गंच्छु स्वाहाऽद्भ्र्यस्त्वौषंधीभ्यो मनो मे हार्दि यच्छ तुनूं त्वचं पुत्रं नप्तारमशीय शुगंसि () तम्भि शोच योऽस्मान् द्वेष्टि यं चं वयं द्विष्मो धाम्नोधाम्नो राजन्नितो वरुण नो मुञ्च यदापो अन्निया वरुणेति शर्पामहे ततो वरुण नो मुञ्च ॥ 20

(असि-षड्विश्रंशतिश्च) (A11)

TS 1.3.12.1

ह्विष्मंतीरिमा आपो ह्विष्मांन् देवो अंद्धरो ह्विष्मा<u>ः</u> आ विवासित ह्विष्माः अस्तु सूर्यः ॥ अग्नेर्वो ऽपंत्रगृहस्य सदेसि सादयामि सुम्नायं सुम्निनीः सुम्ने मां धत्तेन्द्राग्नियोर् मांगुधेयीः स्थ मित्रावरुणयोर्

भागुधेयीः स्थ विश्वेषां देवानां भागुधेयीः स्थ युज्ञे जांगृत ॥ 21

(ह्विष्मंती-श्रतुंस्त्रिश्शत्) (A12)

TS 1.3.13.1

हुदे त्वा मनंसे त्वा दिवे त्वा सूर्याय त्वोर्द्धमिममंद्धरं कृंधि दिवि देवेषु होत्रां यच्छ सोमं राजन्नेह्यवं रोह् मा भेमां सं विकथा मा त्वां हिश्सिषं प्रजास्त्वमुपावरोह प्रजास्त्वामुपावरोहन्तु शृणोत्वृग्निः सुमिधा हवंं मे शृण्वन्त्वापों धिषणांश्च देवीः । शृणोतं ग्रावाणो विदुषो नु - [ ] 22

TS 1.3.13.2

यज्ञः शृणोतुं देवः संविता हवंं मे । देवीरापो अपां नपाद्य ऊर्मिर्हविष्यं इन्द्रियावान् मृदिन्तंमस्तं देवेभ्यो देवत्रा धंत्त शुक्रः शुंक्रपेभ्यो येषां भागः स्थ स्वाहा कार्,षिंरुस्यपाऽपां मृद्धः संमुद्रस्य वोऽक्षित्या उन्नये । यमग्ने पृथ्सु मर्त्यमावो वाजेषु यं जुनाः । स यन्ता शर्धतीरिषेः ॥ 23

(नु-सप्तचंत्वारिश्शच) (A13)

TS 1.3.14.1

त्वमंग्ने रुद्रो असुरो महो दिवस्त्वः शर्द्धो मारुतं पृक्ष ईशिषे । त्वं वातैररुणैर्यास शंग्रयस्त्वं पूषा विधतः पासि नुत्मना ॥ आ वो राजानमद्भरस्यं रुद्रः होतारः सत्ययजः रोदंस्योः । अग्नि पुरा तंनियत्नो रिचताद्धिरणयरूपमवसे कृणुद्धं ॥ अग्निर्,होता नि षंसादा यजीयानुपस्थे मातुः सुर्भावं लोके । युवां कृविः पुरुनिष्ठ - [] 24

TS 1.3.14.2

ऋतावां धर्ता कृष्टीनामुत मद्भ्यं इद्धः ॥साद्भीमंकर् देववीतिं नो अद्य युरुस्यं जिह्वामंविदाम् गुह्यां

। स आयुराऽगांथ् सुर्भिर्वसांनो भुद्रामंकर् देवहूंतिं नो अद्य ॥ अर्ऋन्दद्ग्निः स्तुनयंत्रिव द्यौः क्षामा रेरिंहद्वीरुधंः समुञ्जन्न । सुद्यो जंज्ञानो वि हीमिद्धो अख्यदा रोदंसी भानुनां भात्यन्तः ॥ त्वे वसूंनि पुर्वणीक-[ ] 25

TS 1.3.14.3

होतर्दोषा वस्तोरेरिरे युज्ञियांसः । क्षामेव विश्वा भुवंनानि यस्मिन्थ सः सौभंगानि दिधरे पांवके ॥ तुभ्यं ता अङ्गिरस्तम् विश्वाः सुक्षितयः पृथंक । अग्ने कामाय येमिरे ॥ अश्याम् तं काममग्ने तवोत्यंश्यामं र्यिः रंयिवः सुवीरं । अश्याम् वाजंमभि वाजयंन्तो ऽश्यामं द्युम्नमंजराजरं ते ॥श्रेष्ठं यविष्ठ भारताग्ने द्युमन्तमा भेर । 26

TS 1.3.14.4

वसों पुरुस्पृह १ रियं ॥ स श्विंतानस्तेन्यतू रोचनस्था अजरेभिर् नानंदद्भिर्यविष्ठः । यः पांवकः पुंरुतमः पुरूणिं पृथून्यग्निरंचुयाति भवन्नं ॥ आयुष्टे विश्वतों दधद्यमृग्निर् वरेण्यः । पुनंस्ते प्राण आऽयंति परा यक्ष्म १ सुवामि ते ॥ आयुर्दा अग्ने हिवषों जुषाणो घृतप्रंतीको घृतयोनिरेधि । घृतं पीत्वा मधु चारु गर्व्यं पितेवं पुत्रमृभि - [ ] 27

TS 1.3.14.5

रंक्षतादिमं । तस्मै ते प्रतिहर्यते जातंवेदो विचंर्.षणे । अग्ने जनांमि सुष्टुतिं ॥ दिवस्पिरं प्रथमं जंज्ञे अग्निरस्मद् द्वितीयं पिरं जातवेदाः । तृतीयंमुफ्सु नृमणा अजंक्षमिन्धांन एनं जरते स्वाधीः ॥ शुचिंः पावक वन्द्योऽग्ने बृहद्वि रोचसे । त्वं घृतेभिराहुतः ॥ दृशानो रुक्म उर्व्या व्यंद्यौद्-दुर्मर्.षमायुंः श्रिये रुचानः । अग्निरमृतो अभवद्वयोभिर् - [ ] 28

TS 1.3.14.6

यदेनं चौरजनयथ् सुरेताः ॥ आ यदिषे नृपतिं तेज आनुद्भृचि रेतो निषिक्तं चौर्भीके । अग्निः

शर्द्धमनवृद्यं युवानः स्वाधियं जनयथ् सूद्यंच ॥ स तेजीयसा मनसा त्वोतं उत शिक्ष स्वपत्यस्यं शिक्षोः । अग्ने रायो नृतंमस्य प्रभूतौ भूयामं ते सुष्टुतयंश्च वस्वः ॥ अग्ने सहन्तमा भेर द्युम्नस्यं प्रासहां रियं ।विश्वा य - [ ] 29

TS 1.3.14.7

श्चंर् षुणीर्भ्यांसा वार्जेषु सासहंत् ॥ तमंग्ने पृतनासहर्श रियश संहस्व आ भंर । त्वश हि सत्यो अद्भुंतो दाता वार्जस्य गोमंतः ॥ उक्षान्नांय वृशान्नांय सोमंपृष्ठाय वेधसे । स्तोमैर् विधेमाऽग्नये ॥ वृद्या हि सूनो अस्यंद्यसद्धां चुक्रे अग्निर् जनुषा ऽज्माऽन्नं । स त्वं नं ऊर्जसन् ऊर्जं धा राजेव जेरवुके क्षेष्यन्तः ॥ अग्न आयूर्शष - [] 30

TS 1.3.14.8

पवस् आ सुवोर्ज़िमषं च नः । आरे बांधस्व दुच्छुनां ॥ अग्ने पवंस्व स्वपां अस्मे वर्चः सुवीर्यं । दधत्पोष र्रं रियं मियं ॥ अग्ने पावक रोचिषां मन्द्रयां देव जिह्नयां । आ देवान्, वंक्षि यिक्षं च ॥ स नः पावक दीदिवोऽग्ने देवाः इहा वंह । उपं युज्ञः हिवश्चं नः ॥ अग्निः शुचिंव्रततमः शुचिर् विष्रः शुचिंः () कृविः । शुचीं रोचत् आहुंतः ॥ उदंग्ने शुचंयस्तवं शुक्रा भ्राजन्त ईरते । तव् ज्योतीः रेष्युर्चयः ॥(पुरुनिष्ठः-पुंर्वणीक-भरा-ऽभि-वयोंभिर्-य-आयूः षि - 31

विप्रः शुचि-श्रतुंर्दश च) (A14)

praSna korvai with starting padams of 1 to 14 anuvAkams :-(देवस्यं-रक्ष्पोहणां -विभू-स्त्वः सोमा- ऽत्यन्यानगां - पृथिव्या -इषे त्वा - ऽऽदंदे - वाक्त-सन्ते-समुद्रः- हिवष्मंतीर्.-हृदे- त्वमंग्ने रुद्र-श्चतुंदंश)

korvai with starting padams of1, 11, 21 series of pa jcAtis:-

(देवस्यं-गुमध्यं-ह्विष्मंतीः-पवस्-एकंत्रिश्शत्)

first and last padam of third praSnam:- (देवस्या-र्चयं:)

॥ हरिं: ॐ ॥ ॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां प्रथमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः समाप्तः ॥

1.4 प्रथमकाण्डे चतुर्त्थः प्रश्नः-(सुत्यादिने कर्तव्या ग्रहाः)

TS 1.4.1.1

आ दंदे ग्रावांऽ*स्यद्धर्कृद् देवेभ्यों गंभीरिम्म- मंद्ध्रुरं कृंद्ध्युत्तमेनं प्विनेन्द्रांय सोमक्ष् सुषुंतं मधुंमन्तं पर्यस्वन्तं वृष्टिविनिमन्द्रांय त्वा वृत्रुघ्न इन्द्रांय त्वा वृत्रुघ्तर् इन्द्रांय त्वाऽभिमातिघ्न इन्द्रांय त्वाऽऽदित्यवंत इन्द्रांय त्वा विश्वदेंव्यावते श्वात्राः स्थं वृत्रुतुरो राधोगूर्ता अमृतंस्य पत्नीस्ता देवीर् देवत्रेमं यज्ञं धत्तोपंहूताः सोमस्य पिब्तोपंहूतो युष्माकक्ष् - [ ] 1

TS 1.4.1.2

सोमंः पिबतु यत्ते सोम दिवि ज्योतिर्यत् पृथिव्यां यदुरावन्तिरिक्षे तेनास्मै यर्जमानायोरु राया कृद्भयि दात्रे वोचो धिषणे वीडू सती वीडयेथा-मूर्जं दधाथामूर्जं मे धत्तं मा वार्र हिश्सिष्टं मा मां हिश्सिष्टं प्रागपागुदंगधराक्तास्त्वा दिश आ धांवन्त्वंब नि ष्वर । यत्ते () सोमाऽदांभ्यं नाम जागृंवि तस्मै ते सोम सोमांय स्वाहां ॥ 2

(युष्माकर्ं - स्वर् यत्ते -नर्व च) (A1)

TS 1.4.2.1

वाचस्पतंये पवस्व वाजिन् वृषा वृष्णों अध्राभ्यां गर्भस्तिपूतो देवो देवानां पवित्रंमिस येषां भागोऽसि तेभ्यंस्त्वा स्वांकृतोऽसि मधुंमतीर् न इषंस्कृधि विश्वंभ्यस्त्वेन्द्रियेभ्यो दिव्येभ्यः पार्त्थिवेभ्यो मनस्त्वा ऽष्टूर्वन्तिरक्षि-मन्विहि स्वाहां त्वा सुभवः सूर्याय देवेभ्यंस्त्वा मरीचिपेभ्यं एष ते योनिः प्राणायं त्वा ॥ 3

(वाचः-सप्तर्चत्वारिश्शत्) (A2)

TS 1.4.3.1

उपयामगृंहीतो ऽस्यन्तर्यच्छ मघवन् पाहि सोमंमुरुष्य रायः सिमषो यजस्वाऽन्तस्ते द्धामि द्यावापृथिवी अन्तरुर्वन्तिरक्षः सजोषां देवैरवंदैः परैश्चाऽन्तर्यामे मघवन् मादयस्व स्वांकृतोऽसि मधुंमतीर्न इषंस्कृधि विश्वेभ्यस्त्वेन्द्वियेभ्यो दिव्येभ्यः पार्त्थिवेभ्यो मनंस्त्वाऽष्टूर्वन्तिरिक्षमन्विंहि स्वाहाँ त्वा सुभवः सूर्याय देवेभ्यं () स्त्वा मरीचिपेभ्यं एष ते

योनिंरपानायं त्वा ॥ 4 (देवेभ्यः-सप्त चं) (A3)

TS 1.4.4.1

आ वांयो भूष शुचिपा उपं नः सहस्रं ते नियुतों विश्ववार । उपों ते अन्धो मद्यंमयामि यस्यं देव दिधेषे पूर्विपेयं ॥ उपयामगृंहीतोऽसि वायवे त्वेन्द्रंवायू इमे सुताः । उप प्रयोभिरा गंतिमन्दंवो वामुशन्ति हि ॥ उपयामगृंहीतो-ऽसीन्द्रवायुभ्यां त्वैष ते योनिः सुजोषांभ्यां त्वा ॥ 5

(आ वांयो- त्रिचंत्वारिश्शत्) (A4)

TS 1.4.5.1

अयं वां मित्रावरुणा सुतः सोमं ऋतावृधा । ममेदिह श्रुंत १ हवं । उपयामगृंहीतोऽसि मित्रावरुणाभ्यां त्वैष ते योनिर्, ऋतायुभ्यां त्वा ॥ 6

(अयं वां - विश्शतिः) (A5)

TS 1.4.6.1

या वां कशा मधुंमृत्यिश्वंना सूनृतांवती । तयां युज्ञं मिंमिक्षतं । उपयामगृंहीतो-ऽस्यश्विभ्यां त्वैष ते योनिर्माद्धीभ्यां त्वा ॥ 7 1.4 प्रथमकाण्डे चतुर्त्थः प्रश्नः-(सुत्यादिने कर्तव्या ग्रहाः) https://www.vedavms.in 33

(या वां- मृष्टादंश) (A6)

TS 1.4.7.1

प्रातुर्युजौ वि मुंच्येथा-मिश्वंनावेह गंच्छतं । अस्य सोमंस्य पीतये ॥ उपयामगृंहीतो-ऽस्यश्विभ्यां त्वैष ते योनिंरुश्विभ्यां त्वा ॥ 8

(प्रातुर्युजावे-कान्नविर्श्शतिः) (A7)

TS 1.4.8.1

अयं वेनश्चोदयत् पृश्चिंगर्भा ज्योतिंर्जरायू रजंसो विमाने । इमम्पाः संंग्रमे सूर्यस्य शिशुं न विप्रां मृतिभी रिहन्ति ॥ उपयामगृंहीतो-ऽसि शण्डांय त्वैष ते योनिंर् वीरतां पाहि ॥ 9

(अयं वेनः- पत्रंविश्शतिः) (A8)

TS 1.4.9.1

तं प्रत्नथां पूर्वथां विश्वथेमथां ज्येष्ठतांतिं बर् हिषदर्श सुवर्विदं प्रतीचीनं वृजनं दोहसे गिराऽऽशुं जयंन्तमनु यासु वर्द्धसे । उपयामगृंहीतो-ऽसि मर्काय त्वैष ते योनिः प्रजाः पांहि ॥ 10

(तं प्रत्नया-षद्विर्श्शतिः) (A9)

TS 1.4.10.1

ये देवा दिव्येकांदश् स्थ पृथिव्यामद्भयेकांदश् स्थाऽफ्सुषदों मिहनैकांदश् स्थ ते देवा यश्मिमं जुंषद्ध-मुपयामगृंहीतो-ऽस्याग्रयुणोंऽसि स्वांग्रयणो जिन्वं युज्ञं जिन्वं युज्ञ्पंतिमुभि सर्वना पाहि विष्णुस्त्वां 1.4 प्रथमकाण्डे चतुर्त्थः प्रश्नः-(सुत्यादिने कर्तव्या ग्रहाः) https://www.vedavms.in 34

पांतु विशुं त्वं पांहीन्द्रियेणैष ते योनिर् विश्वेभ्यस्त्वा देवेभ्यः ॥ 11

ये देवा-स्त्रिचंत्वारिश्शत्) (A10)

TS 1.4.11.1

त्रिक्ष्शत्त्रयंश्च गृणिनों रुजन्तों दिवर्श रुद्राः पृथिवीं चं सचन्ते । एकादुशासों अफ्सुषदंः सुतश् सोमं जुषन्ताक्ष सर्वनाय विश्वे ॥ उपयामगृंहीतो -ऽस्याग्रयणोंऽसि स्वाग्रयणों जिन्वं युज्ञं जिन्वं युज्ञपंतिमृभि सर्वना पाहि विष्णुस्त्वां पांतु विश्वं त्वं पांहीन्द्रियेणेष ते योनिर् विश्वेभ्यस्त्वा देवेभ्यंः ॥ 12

(त्रिश्राच्रयो-द्विचंत्वारिश्रात्) (A11)

TS 1.4.12.1

उपयामगृंहीतो-ऽसीन्द्रांय त्वा बृहद्वंते वयंस्वत उक्थायुवे यत्तं इन्द्र बृहद्वयस्तस्मै त्वा विष्णंवे त्वैष ते योनिरिन्द्रांय त्वोक्थायुवे ॥ 13

(उपयामगृंहीतोऽसीन्द्रांय-द्वाविश्वातिः) (A12)

TS 1.4.13.1

मूर्द्धानंं दिवो अंरतिं पृथिव्या वैश्वानरमृतायं जातमृग्निं । कृविश् सम्राज-मितिथिं जनांनामासन्ना पात्रं जनयन्त देवाः ॥ उपयामगृंहीतो-ऽस्यग्नयं त्वा वैश्वानरायं ध्रुवोऽसि ध्रुवक्षितिर् ध्रुवाणां ध्रुवतमोऽच्युंताना-मच्युतक्षित्तंम एष ते योनिर्ग्नयं त्वा वैश्वानरायं ॥ 14

(मूर्द्धानं-पञ्चीत्रिश्शत्) (A13)

TS 1.4.14.1

मधुंश्च माधंवश्च शुक्रश्च शुचिंश्च नर्भश्च नभुस्यंश्चेषश्चोर्जश्च सहंश्च सहस्यंश्च तपंश्च तपुस्यंश्चो-पयामगृंहीतोऽसि सर्सर्पों- ऽस्यश्हस्पुत्यायं त्वा ॥ 15

(मधुंश्च-त्रिश्चात्) (A14)

TS 1.4.15.1

इन्द्रौग्नी आ गंतश् सुतं गीर्भिर् नभो वरेण्यं । अस्य पातं धियेषिता ॥ उपयामगृंहीतो-ऽसीन्द्राग्निभ्यां त्वैष ते योनिरिन्द्राग्निभ्यां त्वा ॥ 16

इन्द्रांग्री विश्शातिः) (A15)

TS 1.4.16.1

ओमांसश्चर्,षणीधृतो विश्वे देवास आ गंत । दाश्वाश्सो दाशुषंः सुतं ॥ उपयामगृंहीतो-ऽसि विश्वेभ्यस्त्वा देवेभ्यं एष ते योनिर् विश्वेभ्यस्त्वा देवेभ्यंः ॥ 17

(ओमांसो विश्शातिः) (A16)

TS 1.4.17.1

मुरुत्वन्तं वृष्भं वावृधानमकवारिं दिव्यश् शासिमन्द्रं । विश्वासाहमवसे नूर्तनायोग्रश् संहोदामिह तश् हुवेम ॥ उपयामगृहीतो-ऽसीन्द्रांय त्वा मुरुत्वंत एष ते योनिरिन्द्रांय त्वा मुरुत्वंते ॥ 18

(मुरुत्वंन्त<u>र</u>्-षद्विर्श्शतिः) (A17)

TS 1.4.18.1

इन्द्रं मरुत्व इह पांहि सोमुं यथां शार्याते अपिंबः सुतस्यं । तव प्रणीती तवं शूर् शर्मन्ना-विवासन्ति कवयः सुयज्ञाः ॥ उपयामगृंहीतो-ऽसीन्द्रांय त्वा मुरुत्वंत एष ते योनिरिन्द्रांय त्वा मुरुत्वंते ॥ 19

(इन्द्रैकान त्रिश्रात्) (A18)

TS 1.4.19.1

मुरुत्वार्श्व इन्द्र वृष्मो रणांय पिबा सोमंमनुष्वधं मदांय । आ सिञ्चस्व जठरे मद्धं ऊर्मिं त्वश्र राजांऽसि प्रदिवंः सुतानां ॥ उपयामगृंहीतो-ऽसीन्द्रांय त्वा मुरुत्वंत एष ते योनिरिन्द्रांय त्वा मुरुत्वंते ॥ 20

(मुरुत्वानेकान्नत्रिश्वात्) (A19)

TS 1.4.20.1

महा इन्द्रों य ओर्जसा पूर्जन्यों वृष्टिमा इंव । स्तोमैंर्वथ्सस्यं वावृधे ॥ उपयामगृंहीतो-ऽसि महेन्द्रायं त्वैष ते योनिर् महेन्द्रायं त्वा ॥ 21

(महानेकान्नविश्रंशतिः) (A20)

TS 1.4.21.1

महा इन्द्रों नृवदा चंर्.षणिप्रा उत द्विबर्.हां अमिनः सहोभिः । अस्मद्रियंग्वावृधे वीर्यायोरुः पृथुः सुकृतः कुर्तृभिर्भूत् ॥ उपयामगृहीतोऽसि महेन्द्रायं त्वैष ते योनिर् महेन्द्रायं त्वा ॥ 22

(महान् नृवथ् - षड्विर्श्शातिः) (A21)

TS 1.4.22.1

कृदा चन स्त्रीरंसि नेन्द्रं सश्चिस दाशुषे । उपोपेन्नु मेघवन् भूय इन्नु ते दानंं देवस्यं पृच्यते ॥ उपयामगृंहीतोऽस्या-दित्येभ्यंस्त्वा ॥ कृदा चन प्र युंच्छस्युभे नि पांसि जन्मंनी । तुरींयादित्य सर्वनं त इन्द्रियमा तंस्थावमृतंं दिवि ॥ यज्ञो देवानां प्रत्येति सुम्नमादिंत्यासो भवंता मृडयन्तंः । आ वो () ऽर्वाची सुमृतिर् वंवृत्यादश्हो-श्चिद्या वंरिवोवित्तराऽसंत् ॥ विवंस्व आदित्यैष ते सोमपीथस्तेनं मन्दस्व तेनं तृप्य तृप्यास्मं ते वयं तंर्पयितारो या दिव्या वृष्टिस्तयौ त्वा श्रीणामि ॥ 23

(वः- सप्तिविश्र्रेशतिश्च) (A22)

TS 1.4.23.1

वाममुद्य संवितर्वाममु श्वो दिवेदिवे वाममुस्मभ्यश्रं सावीः ॥ वामस्य हि क्षयस्य देव भूरेर्या धिया वामभाजः स्याम ॥ उपयामगृहीतो-ऽसि देवायं त्वा सिवत्रे ॥ 24

(वामं-चतुर्विश्शातिः) (A23)

TS 1.4.24.1

अदंब्धेभिः सवितः पायुभिष्ट्वः शिवेभिर्घ परिपाहि नो गर्यं । हिरण्यजिह्नः सुविताय नव्यंसे रक्षा मार्किर्नो अघरार्थस ईशत ॥ उपयामगृंहीतोऽसि देवायं त्वा सिवत्रे ॥ 25

(अदंब्धेमि-स्त्रियोविश्शतिः) (A24)

TS 1.4.25.1

हिरंण्यपाणिमृतये सिवतार्मुपं ह्वये । स चेत्तां देवतां पुदं ॥ उपयामगृंहीतो-ऽसि देवायं त्वा सिवत्रे ॥ 26

(हिरंण्यपाणिं-चतुर्दश) (A25)

TS 1.4.26.1

सुशर्माऽसि सुप्रतिष्ठानो बृहदुक्षे नमं एष ते योनिर् विश्वेभ्यस्त्वा देवेभ्यः ॥ 27

(सुशर्मा-द्वादंश) (A26)

TS 1.4.27.1

बृह्स्पतिंसुतस्य त इन्दो इन्द्रियावंतः पत्नीवन्तं ग्रहं गृह्णाम्यग्ना(3)इ पत्नीवा(3) स्सजूर्देवेन त्वष्ट्रा सोमं पिब् स्वाहाँ ॥ 28

(बृह्स्पतिंसुतस्य-पञ्चंदश) (A27)

TS 1.4.28.1

हरिरसि हारियोजनो हर्योः स्थाता वर्ज्रस्य भूता पृश्वेः प्रेता तस्यं ते देव सोमेष्टयंजुषः स्तुतस्तोमस्य शुस्तोक्थंस्य हरिवन्तुं ग्रहं गृह्णामि हुरीः स्थ हर्योद्धानाः सहसोमा इन्द्राय स्वाहां ॥ 29

(हरिंरसि-षड्वि श्रंशतिः) (A28)

TS 1.4.29.1

अग्न आयू श्रेषि पवस् आ सुवोर्जिमिषं च नः । आरे बांधस्व दुच्छुनां ॥ उपयामगृंहीतो-ऽस्यग्नये

त्वा तेर्जस्वत एष ते योनिर्ग्नयं त्वा तेर्जस्वते ॥ 30

(अग्रु आयू शंषु-त्रयोविश्शतिः) (A29)

TS 1.4.30.1

उत्तिष्टन्नोर्जसा सह पीत्वा शिप्रं अवेपयः । सोर्मिमन्द्र चुमू सुतं ॥ उपयामगृंहीतो-ऽसीन्द्रांय त्वौर्जस्वत एष ते योनिरिन्द्रांय त्वौर्जस्वते ॥ 31

(उत्तिष्ठन्नेकंविश्शातिः) (A30)

TS 1.4.31.1

तरणिर् विश्वदंर,शतो ज्योतिष्कृदंसि सूर्य । विश्वमा भांसि रोचनं ॥ उपयामगृंहीतो-ऽसि सूर्याय त्वा भ्राजंस्वत एष ते योनिः सूर्याय त्वा भ्राजंस्वते ॥ 32

(त्रणिर् विश्शातिः) (A31)

TS 1.4.32.1

आ प्यायस्व मदिन्तम् सोम् विश्वांभि-रूतिभिः । भवां नः सुप्रथंस्तमः ॥ 33

(आ प्यांयस्व-नवं) (A32)

TS 1.4.33.1

ई्युष्टे ये पूर्वतरामपंश्यन् व्युच्छन्तींमुषस्ं मर्त्यांसः । अस्माभिंरू नु प्रंतिचक्ष्यांऽभूदो ते यन्ति ये अंपरीषु पश्यान् ॥ 34

(ईयु-रेकान्नविश्वातिः) (A33)

TS 1.4.34.1

ज्योतिष्मतीं त्वा सादयामि ज्योतिष्कृतं त्वा सादयामि ज्योतिर्विदं त्वा सादयामि भास्वेतीं त्वा सादयामि ज्वलंन्तीं त्वा सादयामि मल्मलाभवंन्तीं त्वा सादयामि दीप्यंमानां त्वा सादयामि रोचंमानां त्वा सादयामि बृहज्ज्योतिषं त्वा सादयामि बोधयंन्तीं त्वा सादयामि जाग्रंतीं त्वा सादयामि ॥ 35

(ज्योतिंष्मतीश्-षद्गिश्ंशत्) (A34)

TS 1.4.35.1

प्रयासाय स्वाहां ऽऽयासाय स्वाहां वियासाय स्वाहां सँयासाय स्वाहां द्यासाय स्वाहां उवयासाय स्वाहां शुचे स्वाहा शोकांय स्वाहां तप्यत्वे स्वाहा तपंते स्वाहां ब्रह्महृत्याये स्वाहा सर्वसमै स्वाहां ॥ 36

(प्रयासाय-चतुंर्विश्रातिः) (A35)

TS 1.4.36.1

चित्तः संन्तानेनं भवं यक्का रुद्रं तिनम्ना पशुपितः स्थूलहृद्येनाग्निः हृदंयेन रुद्रं लोहितेन शवं मतस्नाभ्यां महादेव-मन्तःपार्थेनौषिष्टहनः शिङ्गीनिको्श्यांभ्यां ॥ 37 (चित्त-मृष्टादंश) (A36)

TS 1.4.37.1

आ तिष्ठ वृत्रहुन् रथं युक्ता ते ब्रह्मणा हरी । अर्वाचीन सु ते मनो ग्रावां कृणोतु वृग्नुनी ।। उपयामगृंहीतोऽसीन्द्रांय त्वा षोडुिशनं एष ते योनिरिन्द्रांय त्वा षोडुिशनं ॥ 38

(आ तिष्ट-षद्विश्रेशतिः) (A37)

TS 1.4.38.1

इन्द्रिमिद्धरी वहतो-ऽप्रतिधृष्टशवस-मृषीणां च स्तुतीरुपं युज्ञं च मार्चुषाणां ॥ उपयामगृंहीतो-ऽसीन्द्रांय त्वा षोड्डिशनं एष ते योनिरिन्द्रांय त्वा षोड्डिशनं ॥ 39

(इन्द्रुमित्-त्रयोविश्शतिः) (A38)

TS 1.4.39.1

असांवि सोमं इन्द्र ते शविष्ठ धृष्णवा गंहि । आ त्वां पृणक्तिवन्द्रियश रजः सूर्यं न रिश्मिभिः ॥ उपयामगृंहीतोऽसीन्द्रांय त्वा षोडिशनं एष ते योनिरिन्द्रांय त्वा षोडिशनं ॥ 40

(असांवि-सप्ताविश्रातिः) (A39)

TS 1.4.40.1

सर्वस्य प्रतिशीवरी भूमिंस्त्वोपस्थ आऽधित । स्योनाऽस्मै सुषदां भव यच्छांऽस्मै शर्म सप्रथाः ॥ उपयामगृंहीतोऽसीन्द्रांय त्वा षोडिशनं एष ते योनिरिन्द्रांय त्वा षोडिशनं ॥ 41

(सर्वस्य षड्विश्रंशतिः) (A40)

TS 1.4.41.1

महा इन्द्रों वर्ज्रबाहुः षोड़शी शर्म यच्छतु । स्वस्ति नो मघवां करोतु हन्तुं पाप्मानुं योऽस्मान् द्वेष्टिं ॥ उपयामगृंहीतोऽसीन्द्रांय त्वा षोड़िशनं एष ते योनिरिन्द्रांय त्वा षोड़िशनं ॥ 42

(महान्-षड्विर्ंशतिः) (A41)

TS 1.4.42.1

स्रजोषां इन्द्र सर्गणो मुरुद्धिः सोमं पिब वृत्रहञ्छूर विद्वान् । जिह शत्रूर् रप मधो नुदुस्वाऽथाभयं कृणुहि विश्वतो नः ॥उपयामगृंहीतोऽसीन्द्रांय त्वा षोडिशनं एष ते योनिरिन्द्रांय त्वा षोडिशनं ॥ 43

(सुजोषा: -त्रि<u>श</u>्शत्) (A42)

TS 1.4.43.1

उदु त्यं जातवेदसं देवं वहन्ति केतवंः । दृशे विश्वांय सूर्यं ॥ चित्रं देवाना-मुदंगादनींकं चक्षंर् मित्रस्य वरुंणस्याऽग्नेः । आऽप्रा द्यावांपृथिवी अन्तिरंक्षः सूर्यं आत्मा जगंतस्त्रस्थुषंश्च ॥ अग्ने नयं सुपर्था राये अस्मान्, विश्वांनि देव वयुनांनि विद्वान् । युयोद्ध्यंस्म-ज्जुंहुराण मेनो भूयिष्ठां ते नमंउक्तिं विधेम ॥ दिवंं गच्छु सुवंः पत रूपेणं - [ ] 44

TS 1.4.43.2

वो रूपम्भ्यैमि वयंसा वयंः । तुथो वो विश्ववेदा वि भंजतु वर् षिष्ठे अधि नाके ॥ एतत्ते अग्रे राध ऐति सोमंच्युतं तिन्मित्रस्यं पथा नंयर्तस्यं पथा प्रेतं चन्द्रदंक्षिणा यृज्ञस्यं पथा संविता नयंन्तीर् ब्राह्मणम् राँद्ध्यास्मृषिमार् षेयं पितृमन्तं पैतृमृत्यः सुधातुंदक्षिणं वि सुवः पश्य व्यंन्तिरक्षं यतंस्व सदुस्ये () रुस्मद्दांत्रा देवत्रा गंच्छत् मधुंमतीः प्रदातारुमा विश्वताऽनंवहायाऽस्मान् देवयानेन पथेतं सुकृतां लोके सीदत तन्नः सःस्कृतं ॥ 45

(रूपेणं-सदुस्यैं-रुष्टादंश च) (A43)

TS 1.4.44.1

धाता रातिः संवितेदं जुंषन्तां प्रजापंतिर् निधिपतिंनों अग्निः । त्वष्टा विष्णुः प्रजयां सश्रराणो यजमानाय द्रविणं दधातु ॥ सिमंन्द्र णो मनसा नेषि गोभिः सश्र सूरिभिर्मघवन्थ् सश्र स्वस्त्या । सं ब्रह्मणा देवकृतं यदस्ति सं देवानाश्रं सुमृत्या यिज्ञयांनां ॥ सं वर्चसा पर्यसा सं तुनूभि-रगन्मिष्टि मनसा सश्रीवेनं ॥ त्वष्टां नो अत्र वरिवः कृणो - [] 46

TS 1.4.44.2

त्वर्त्तुं मार्ष्टु तुनुवो यद्विलिष्टं ॥ यद्व्य त्वां प्रयति यज्ञे अस्मिन्नग्ने होतांरुमवृंणीमहीह । ऋधंगयाङ्घधंगुताऽशंमिष्ठाः प्रजानन्, यज्ञमुपं याहि विद्वान् ॥ स्वगा वो देवाः सदंनमकर्म् य आंजग्म सवंनेदं जुंषाणाः । जिक्ष्वाश्संः पिपवाश्संश्च विश्वेऽस्मे धंत्त वसवो वसूनि ॥ यानाऽवंह उशुतो देव देवान् तान्-[] 47

TS 1.4.44.3

प्रेरंय स्वे अंग्ने स्थर्स्थे । वहंमाना भरंमाणा ह्वीश्षि वसुं घुमं दिवमा तिष्ठतानुं । यज्ञं युज्ञं गच्छ युज्ञंतिं गच्छ स्वां योनिं गच्छ स्वाहैष ते युज्ञो यंज्ञ्यते सहसूँक्तवाकः सुवीरः स्वाहा देवां गातुविदो गातुं वित्त्वा गातुमित मनसस्पत इमं नो देव देवेषुं युज्ञश् स्वाहां वाचि स्वाहा वाते धाः ॥ 48

(कृणोतु-तान-ष्टाचंत्वारिश्शच) (A44)

TS 1.4.45.1

उरुः हि राजा वरुंणश्चकार् सूर्याय पन्था-मन्वेतवा उं । अपदे पादा प्रतिधातवे-ऽकरुता-ऽपंवक्ता हंदयाविधंश्चित् ॥ शतं ते राजन् भिषजंः सहस्रंमुर्वी गंभीरा सुंमृतिष्टे अस्तु । बाधंस्व द्वेषो

निर्,ऋंतिं पराचैः कृतं चिदेनः प्र मुंमुग्द्ध्यस्मत् ॥ अभिष्ठितो वरुणस्य पाशोऽग्नेरनींकम्प आ विवेश । अपान्नपात् प्रतिरक्षंन्नसुर्यं दमेदमे - [ ] 49

TS 1.4.45.2

स्मिधं यक्ष्यग्ने ॥ प्रतिं ते जिह्ना घृतमुर्चरण्येथ् समुद्रे ते हृदयमुफ्स्वंन्तः । सं त्वां विश्वन्त्वोषंधी-रुताऽऽपो यक्तस्यं त्वा यक्त्पते हृविर्मिः ॥ सूक्तवाके नमोवाके विधेमाऽवंभृथ निचङ्कण निचेरुरसि निचङ्कणाऽवं देवैर देवकृतमेनोऽयाडव मर्त्येर मर्त्यकृतमुरोरा नो देव रिषस्पांहि सुमित्रा न आप ओषंधयः - [] 50

TS 1.4.45.3

सन्तु दुर्मित्रास्तस्मै भूयासुर् योऽस्मान् द्वेष्ट्रि यं चं वयं द्विष्मो देवीराप एष वो गर्भस्तं वः सुप्रीतः सुभृत-मकर्म देवेषुं नः सुकृतौ ब्रूतात् प्रतियुतो वरुणस्य पाशः प्रत्यंस्तो वरुणस्य पाशः एधौऽस्येधिषीमिहिं समिदंसि तेजोऽसि तेजो मियं धेह्यपो अन्वंचारिषः रसेन समसृक्ष्मिह । पर्यस्वाः अग्रु आ () ऽर्गमुं तं मा सः सृंजु वर्चसा ॥ 51

(दमंदम्-ओषंधयु- आ-षद्वं) (A45)

TS 1.4.46.1

यस्त्वां हृदा कीरिणा मन्यंमानो ऽमंत्युं मर्त्यों जोहंवीमि । जातंवेदो यशों अस्मासुं धेहि प्रजाभिरग्ने अमृतत्वमंश्यां ॥ यस्मै त्वश् सुकृते जातवेद उ लोकमंग्ने कृणवंः स्योनं । अश्विनश् स पुत्रिणं वीरवंन्तुं गोमंन्तश् रियं नंशते स्वस्ति ॥ त्वे सु पुत्र शवसोऽवृत्रम् कामंकातयः । न त्वामिन्द्रातिं रिच्यते ॥ उक्थौंक्थे सोम् इन्द्रं ममाद नीथेनीथे मुघवांनश् - [ ] 52

TS 1.4.46.2

सुतासंः । यदी १ स्बाधंः पितरं न पुत्राः संमानदंक्षा अवंसे हवंन्ते ॥ अग्ने रसेन तेजंसा जातंवेदो वि रोचसे । रक्षोहाऽमीवचातंनः ॥ अपो अन्वंचारिष १ रसेन समंसृक्ष्मिह । पयंस्वा१ अग्न आऽगंमं तं मा स१ सृंज वर्चसा ॥वसुर वसुंपितर्, हिक्मस्यंग्ने विभावंसः । स्यामं ते सुमृताविषे ॥ त्वामंग्ने वसुंपितिं वसूंनामृभि प्र मन्दे-[] 53

TS 1.4.46.3

अद्भरेषुं राजन्न । त्वया वाजं वाज्यन्तां जयेमा-ऽभिष्यांम पृथ्युतीर् मर्त्यांनां । त्वामंग्ने वाज्यातंमं विप्रां वर्द्धन्ति सुष्टुंतं । स नां रास्व सुवीर्यं ॥ अयं नां अग्निर्वरिवः कृणोत्वयं मृधंः पुर एंतु प्रमिन्दन्न ॥ अयः रात्रूं अयतु जर् हंषाणोऽयं वाजं जयतु वाजंसातौ ॥ अग्निनाऽग्निः सिमंद्ध्यते कृविर् गृहपंतिर् युवां । हृव्यवाड्-जुह्वांस्यः ॥ त्वः ह्यंग्ने () अग्निना विप्रो विप्रेण सन्थ्यता । सखा सख्यां सिम्द्भ्यसे ॥उदंग्ने राुचंयुस्तव्>1, वि ज्योतिषा>2 ॥ 54

(मुघवानं-मन्दे-ह्यंग्रे-चतुर्दश च) (A46)

praSna korvai with starting padams of 1 to 46 anuvAkams:-

(आ दंदे-वाचस्पतंय-उपयामगृंहीतोऽस्या वायो -अयं वां - या वां-प्रात्युंजां-वयं-तं - ये देवा-स्त्रिष्ट्रा-दुंपयामगृंहीतोऽसि-मूर्द्धानं-मधुश्चे-न्द्राग्यं007आ; ओमांसो-मुरुत्वंन्त-मिन्द्रं मरुत्वो-मुरुत्वांन्- मृहान्- मृहान्युवत्-कृदा-वाम-मदंब्धेभिर्, हिरंण्यपाणिश्-सुशर्मा-बृह्स्पतिं सुतस्य - हिरंप्स्य-ग्रं-उत्तिष्ठंन्-त्रिण्- राप्यांयस्वे-युष्टे ये-ज्योतिंष्मतीं-प्रयासायं-चित्त-माति्ष्ठे-न्द्र-मसांवि-सर्वस्य-मृहान्थ्-सुजोषा-उदुत्यं-धातो- रुश् हि-य-स्त्वा षद्वंत्वारिश्शत् ।)

korvai with starting padams of1, 11, 21 series of pa jcAtis :- (आ दंदे-ये देवा-महा-नुत्तिष्ठन्थ्-सर्वस्य-सन्तु दुर्मित्रा-श्चतुंष्पञ्चा्शत् ।)

first and last padam of fourth praSnam :- (आ दंदे-वि ज्योतिंषा)

special korvai for this praSnam:-

(वाच प्राणायं त्वा । उपयामगृंहीतोऽस्यपानायं त्वा । आ वांयो वायवे सुजोषांभ्यां त्वा । अयमृंतायुभ्यां त्वा । या वांमिश्वभ्यां माद्धीभ्यां त्वा । प्रातुर्युजांविश्वभ्यांमृश्वभ्यां त्वा । अयश् शण्डांय वीरतां पाहि । तं मर्काय प्रजाः पांहि । ये देवा स्त्रिश्चश्चांग्रयणोऽसि विश्वभ्यस्त्वा देवेभ्यः । उपयामगृंहीतो-ऽसीन्द्रांय त्वोक्थायुवे । मूर्द्धानंमुग्नये त्वा वैश्वान्तरायं । मधुश्च सश् सपोऽसि । इन्द्रांग्नी इन्द्रायिभ्यां त्वा । ओमांसो विश्वभ्यस्त्वा देवेभ्यः । मुरुत्वं तन्त्रीणीन्द्रांय त्वा मुरुत्वंते । महान्द्वे महेन्द्रायं त्वा । कृदा चनाऽऽदित्यभ्यस्त्वा । कृदा चन स्तरीर् विवस्व आदित्य । इन्द्रश्च शुचिंरुपः । वामन्त्रीणी देवायं त्वा सिवृत्रे । सुशर्माऽसि विश्वभ्यस्त्वा देवेभ्यः । बृहस्पित-सुतस्य त्वष्ट्या सोमं पिबु स्वाहां । हिर्रिसि सहसोमा इन्द्रांय स्वाहां । अग्र आयूश्च्यग्नये त्वा तेजस्वते । उत्तिष्टन्नित्रांय त्वाजंस्वते । तरिणः सूर्याय त्वा भ्राजंस्वते । आ तिष्ठाद्याष्ट्राय त्वा तेजस्वते । उत्तिष्टन्नित्राय त्वा पद्धाः । देवा वै ये देवाः पङ्क्यां । पर् वै स वाचं । भूमि्वर्यतृष्यत्र । प्राणितर् व्यक्षद्भद्भन्न । भूमिरादिया वै । अग्निग्ने पुक्कः सलेकः सुलेकः । विष्णोरुद्वंत्तमं । अन्नपते पुनंस्वाऽऽदित्याः । उरुश् सश्च स्वं वर्चसा । यस्त्वा सुष्टुतं । त्वमंग्ने युक्ष्वा हि सुष्टितिं । त्वमंग्ने विचर्षणे । यत्वा वि रोचसे ।)

॥ हरिं: ॐ ॥ ॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां प्रथमकाण्डे चतुर्त्थः प्रश्नः समाप्तः ॥ 1.4.1 Annexure for 1.4

1.4.46.3 - उदंग्रे शुचंयस्तव >1

उदंग्रे शुचंयुस्तवं शुक्रा भ्राजंन्त ईरते । तव ज्योतीश्रेष्युर्चयः । (द्भ1-3-14-8) 1.4.46.3 - वि ज्योतिषा >2 विज्योतिषा बृह्ता भौत्युग्निर्गिवर् विश्वांनि कृणुते महि्त्वा । प्रादेवीर्मायाः संहते-दुरेवाः शिशीते शृङ्गे रक्षंसे विनिक्षे । (द्भ1-2-14-7)

1.5 प्रथमकाण्डे पञ्चमः प्रश्नः - (पुनराधानं)

TS 1.5.1.1

देवासुराः सँयंत्ता आसन्ते देवा विजयमुंपयन्तो ऽग्नौ वामं वसु सं न्यंदधतेदमुं नो भविष्यति यदिं नो जेष्यन्तीति तद्गिन्यंकामयत तेनापां कामृत् तद्देवा विजित्यां वरुरुं ध्समाना अन्वांयन् तदंस्य सहसाऽऽ देध्सन्त सो ऽरोदी् चदरोदी्त् तद् रुद्रस्यं रुद्रत्वं यदश्वशीयत् तद्- [ ] 1

TS 1.5.1.2

रंजतः हिरंण्यमभवृत् तस्माँद् रज्तः हिरंण्य-मदक्ष्ण्य-मंश्रुजः हि यो ब्रु.हिष् ददांति पुराऽस्यं संवथ्सराद् गृहे रुंदन्ति तस्माँद् ब्रु.हिष् न देयः सौंऽग्निरंब्रवीद् भाग्यंसान्यथं व इदिमितिं पुनराधेयं ते केवेल्रिमित्यंब्रवन् नृद्भवत् खळु स इत्यंब्रवीद्यो मंदेवत्यं-मृग्नि-माद्धांता इति तं पूषाऽऽधंत्त तेनं -

TS 1.5.1.3

पूषाऽऽर्द्धोत् तस्मीत् पौष्णाः पुशवं उच्यन्ते तं त्वष्टाऽऽधंत्त तेन त्वष्टींऽऽर्द्धोत् तस्मीत् त्वाष्ट्राः पुशवं उच्यन्ते तं मनुराऽधंत् तेन् मनुराद्धीत् तस्मीन्मान्व्यः पुजा उच्यन्ते तं धाताऽऽ*धंत् तेनं धाताऽऽ*धंत् तेनं धाताऽऽ*द्धींथ् सँवथ्सरो वै धाता तस्मीथ् सँवथ्सरं प्रजाः पुशवोऽनु प्र जांयन्ते य एवं पुंनराधेयस्यिद्धैं वेद्- [] 3

TS 1.5.1.4

द्धींत्येव योऽस्यैवं बन्धुतां वेद बन्धुंमान् भवति भाग्धेयं वा अग्निराहित इच्छमानः प्रजां पुशून् यर्जमान्स्योपं दोद्रावोद्धास्य पुन्रा दंधीत भाग्धेयेनैवैन समर्द्धयत्यथो शान्तिरेवास्यैषा पुनर्वस्वोरा दंधीतैतद्धै पुनराधेयंस्य नक्षेत्रं यत् पुनर्वस्यू स्वायांमेवैनं देवतांयामाधायं ब्रह्मवर्च्सी भवति दुर्भे () रा दंधात्ययांतयामत्वाय दुर्भेरा दंधात्यद्भय एवैनुमोषंधीभ्यो ऽवुरुद्ध्या ऽऽ धंत्ते पञ्चंकपालः पुरोडाशों

भवति पञ्च वा ऋतवं ऋतुभ्यं एवैनंमव्रुद्ध्या ऽऽ धंते ॥ 4

(अशीयत तत्- तेन्-वेदं- दुर्भैः पञ्चविश्शतिश्च) (A1)

TS 1.5.2.1

परा वा एष युज्ञं पुशून् वंपित योंऽग्निमुंद्वासयंते पञ्चंकपालः पुरोडाशों भवित पाङ्कों युज्ञः पाङ्काः पुशवों युज्ञमेव पुशून्वं रुन्धे वीरहा वा एष देवानां योंऽग्निमुंद्वासयंते न वा एतस्यं ब्राह्मणा ऋतायवंः पुराऽन्नंमक्षन् पुङ्क्यों याज्यानुवाक्यां भवन्ति पाङ्कों युज्ञः पाङ्कः पुरुषो देवानेव वीरं निरवदायाग्निं पुन्रा - [] 5

TS 1.5.2.2

धंत्ते श्वताक्षंरा भवन्ति श्वतायुः पुरुंषः श्वतेन्द्रिय आयुंष्येवेन्द्रिये प्रतिं तिष्ठति यद्वा अग्निराहितो नद्ध्यते ज्यायो भाग्धेयं निकामयंमानो यदौग्नेयश सर्वं भविति सैवास्यिर्द्धः सं वा एतस्यं गृहे वाक् सृंज्यते योऽग्निमुंद्वासयंते स वाचश् सश्सृष्टां यजमान ईश्वरोऽनु परांभवितोर् विभक्तयो भवन्ति वाचो विधृत्यै यजमानस्यापंराभावाय - [ ] 6

TS 1.5.2.3

विभिक्तिं करोति ब्रह्मैव तदंकरुपार्शु यंजित यथां वामं वसुं विविदानो गूहित ताहगेव तद्ग्निं प्रतिं स्विष्टकृतुं निराह यथां वामं वसुं विविदानः प्रकाशं जिगीमषित ताहगेव तिद्वभिक्तिमुक्तवा प्रयाजेन वर्षद्वरोत्यायतंनादेव नैति यजमानो वै पुरोडाशः पशवं एते आहुंती यदिभितः पुरोडाशंमेते आहुंती - [ ] 7

TS 1.5.2.4

जुहोति यर्जमानमेवोभ्यतः पशुभिः परिं गृह्णाति कृतयंजुः संभृतसंभार इत्यांहुर्न संभृत्याः संभारा

न यर्जुः कर्त्वव्यंमित्यथो खर्लु संभृत्यां एव संभाराः कर्त्वव्यं यर्जुर् य्इस्य समृद्ध्यै पुनर्निष्कृतो रथो दक्षिणा पुनरुथ्स्यूतं वासः पुनरुथ्सृष्टोऽनुङ्गान् पुनर्ध्यंस्य समृद्ध्यै सप्त ते अग्ने समिधः सप्त जिह्ना इत्यंग्निहोत्रं जुंहोति यत्रंयत्रैवास्य न्यंकं ततं - [] 8

TS 1.5.2.5

एवैनुमर्व रुन्धे वीर्हा वा एष देवानां योऽग्निमुंद्वासयेते तस्य वरुण एवर्णयादांग्निवारुण-मेकांदशकपालमनु निर्वपेद्यं चैव हन्ति यश्चांस्यर्णयात्तौ भांगुधेयेन प्रीणाति नाऽऽर्तिमार्च्छति यजमानः ॥ 9

(आ-ऽपंराभावाय-पुरोडाशंमेते-आहुंती-ततः -षटत्रिःशच) (A2)

TS 1.5.3.1

भूमिर् भूमा द्यौर् वंरिणाऽन्तिरक्षं मिह्तवा । उपस्थे ते देव्यदिते ऽग्निमंन्नादमृन्नाद्यायाऽऽदंधे ॥आऽयं गौः पृश्चिरक्रमीदसंनन् मातरं पुनः । पितरं च प्रयन्थ् सुवंः ॥ त्रिश्शाद्धाम् वि राजिति वाक् पंतुङ्गायं शिश्रिये । प्रत्यंस्य वह द्युभिः ॥ अस्य प्राणादंपानृत्यंन्तश्चरित रोचना । व्यंख्यन् मिह्षः सुवंः ॥ यत्त्वां-[] 10

TS 1.5.3.2

कुद्धः परोवपं मन्युना यदवंत्र्या । सुकल्पंमग्ने तत्तव पुनस्त्वोद्दीपयामिस ॥यत्ते मन्युपरोप्तस्य पृथिवीमन् दद्धसे । आदित्या विश्वे तद्देवा वसंवश्च समाभरन्न ॥मनो ज्योतिर जुषतामाज्यं विच्छिन्नं युज्ञ् सिम्मं देधातु । बृह्स्पतिस्तन्नतािम्मं नो विश्वे देवा इह मादयन्तां ॥ सप्त ते अग्ने सिमधंः सप्त जिह्वाः सप्त - [ ] 11

TS 1.5.3.3

र्षयः सप्त धार्म प्रियाणि । सप्त होत्राः सप्तधा त्वां यजन्ति सप्त योनीरा पृंणस्वा घृतेनं ॥ पुनंरूर्जा

नि वंर्तस्व पुनंरग्न इषाऽऽ*युंषा । पुनंनः पाहि विश्वतः ॥ सह र्य्या नि वंर्तस्वाग्ने पिन्वंस्व धारंया । विश्विपस्निया विश्वत्स्पिरं ॥ लेकः सलेकः सुलेक्स्ते नं आदित्या आज्यं जुषाणा वियन्तु केतः सकेतः सुकेत्स्ते नं ( ) आदित्या आज्यं जुषाणा वियन्तु विवंस्वाक् अदितिर् देवंजूतिस्ते नं आदित्या आज्यं जुषाणा वियन्तु ॥ 12

(त्वा-जिह्वाः सप्त-सुकेत्स्ते न्-स्रयोदश च) (A3)

TS 1.5.4.1

भूमिर् भूमा द्यौर् विर्णेत्यांहाऽऽशिषेवैनमा धंत्ते सूर्पा वै जीर्यन्तो ऽमन्यन्त स एतं कंसुर्णीरंः काद्रवेयो मन्त्रमपश्यत् ततो वै ते जीर्णास्तुनूरपांष्ठत सर्पराज्ञियां ऋग्भिर् गार्,हंपत्यमा दंधाति पुनर्न्वमेवैनम्जरं कृत्वा ऽऽ*धत्तेऽथां पूतमेव पृथिवीमन्नाद्यं नोपानम्थ्सैतं - [ ] 13

TS 1.5.4.2

मन्त्रंमपश्यत् ततो वै तामुन्नाद्य-मुपानम्द्यथ् -संपर्गिज्ञयां ऋग्भिर् गार् हंपत्य-मादधांत्यन्नाद्यस्यावंरुद्ध्या अथो अस्यामेवैनं प्रतिष्ठितमा धंत्ते यत्त्वां कुद्धः परोवपेत्याहापंह्नुत एवास्मै तत् पुनस्त्वोद्दीपयामसीत्यां ह सिमंन्ध एवैनं यत्ते मन्युपरोष्ठस्थेत्यां हेवतांभिरेवै - [] 14

TS 1.5.4.3

न सं भरित वि वा एतस्यं युज्ञिश्वं यो प्रिमुंद्वासयंते बृह्स्पतिंवत्यर्चोपं तिष्ठते ब्रह्म वै देवानां बृह्स्पित् ब्रह्मणेव युज्ञ सं दंधाति विच्छिन्नं युज्ञ सिम्म दंधात्वित्यांह सन्तंत्ये विश्वं देवा इह मांदयन्तामित्यांह सुन्तत्येव युज्ञं देवेभ्योऽनुं दिशति सप्त ते अग्ने सुमिधं सप्त जिह्ना - [] 15

TS 1.5.4.4

इत्यांह सप्तसंप्त वै संप्तधाऽग्नेः प्रियास्तु वृस्ता एवावं रुन्धे पुनंरू जा सह रुय्येत्युभितः पुरोडा शुमाहुंती

जुहोति यर्जमानमेवोर्जा चं र्य्या चोभ्यतः परि गृह्णात्यादित्या वा अस्माल्लोकाद्रमुं लोकमायन् तेऽमुिष्मिन् लोके व्यंतृष्यन् त इमं लोकं पुनरभ्यवेत्या ऽग्निमाधायै-तान्. () होमानजुहवुस्त आँर्द्रुवन् ते सुंवर्गं लोकमायन्. यः पराचीनं पुनराधेयादिग्निमादधीत स एतान्. होमान जुहुयाद्यामेवाऽऽ*दित्या ऋद्विमार्द्युवन् तामेवर्द्भोति ॥ 16

(सैतं-देवतांभिरेव-जिह्वा-एतान्-पर्श्वविश्वातिश्व) (A4)

TS 1.5.5.1

उप्रयन्तो अद्धरं मन्त्रं वोचेमाग्नयं । आरे अस्मे चं शृण्वते ॥ अस्य प्रत्नामनु द्युतर्श शुक्रं दुंदुह्रे अहंयः । पयंः सहस्रसामृषिं ॥ अग्निर् मूर्द्धा दिवः कुकुत्पितः पृथिव्या अयं । अपाश रेताशिस जिन्वित ॥ अयिमह प्रथमो धायि धातृभिर्, होता यिजिष्ठो अध्वरेष्वीड्यः ॥ यमप्रवानो भृगंवो विरुरुचुर्वनेषु चित्रं विभुवं विशेविशे ॥ उभा वांमिन्द्राग्नी आहुवद्ध्यां - [] 17

TS 1.5.5.2

उभा राधंसः सह मांद्यद्भ्यै । उभा दातारांविषाः रंयीणामुभा वार्जस्य सातये हुवे वां ॥ अयं ते योनिर्, ऋत्वियो यतो जातो अरोचथाः । तं जानन्नंग्र आ रोहाथां नो वर्द्धया रियं ॥ अग्र आयूर्शिष पवस आ सुवोर्जिमिषं च नः । आरे बांधस्व दुच्छुनां ॥ अग्रे पर्वस्व स्वपां अस्मे वर्चः सुवीर्यं । दध्त्पोषर्ं रृयिं - [ ] 18

TS 1.5.5.3

मियं ॥ अग्ने पावक रोचिषां मुन्द्रयां देव जिह्नयां । आ देवान्. विक्षे यिक्षं च ॥ स नेः पावक दीदिवोऽग्ने देवाश इहा ऽऽश्वंह । उपं युज्ञश हिवश्चं नः ॥ अग्निः शुचिंद्रततमः शुचिर् विष्टः शुचिंः कृविः । शुचीं रोचत् आहुंतः ॥ उदंग्ने शुचंयस्तवं शुक्रा भ्राजंन्त ईरते । तव ज्योतीश्रंष्युर्चयंः ॥ आयुर्दा अंग्नेऽस्यायुंर्मे - [] 19

TS 1.5.5.4

देहि वर्चोदा अंग्नेऽसि वर्चो मे देहि तनूपा अंग्नेऽसि तनुवं मे पाह्यग्ने यनमे तनुवा ऊनं तन्म आ पृण् चित्रांवसो स्वस्ति ते पारमंशीयेन्धांनास्त्वा शतः हिमां द्युमन्तः सिमंधीमिह वयंस्वन्तो वयस्कृतं यशंस्वन्तो यशस्कृतः सुवीरांसो अदांभ्यं । अग्ने सपत्नदंभंनं वर् षिष्ठे अधि नाके ॥ सं त्वमंग्ने सूर्यस्य वर्चसा () ऽगथाः समृषीणाः स्तुतेन सं प्रियेण धाम्नां । त्वमंग्ने सूर्यवर्चा असि सं मामायुषा वर्चसा प्रजयां सृज ॥ 20

(आहुवद्धयै-पोष १ र्यिं-मे-वर्चसा-सप्तर्दश च) (A5)

TS 1.5.6.1

सं पंश्यामि प्रजा अह-मिर्डप्रजसो मानुवीः । सर्वा भवन्तु नो गृहे । अंभुः स्थांभो वो भक्षीय महंः स्थ महो वो भक्षीय सहंः स्थ सहो वो भक्षीयोर्जुः स्थोर्जं वो भक्षीय रेवंती रमंद्ध-मुस्मिन् लोकेंऽस्मिन् गोष्ठेंऽस्मिन् क्षयेऽस्मिन् योनांविहैव स्तेतो माऽपं गात बुह्वीर्मे भूयास्त - [ ] 21

TS 1.5.6.2

सश्हिताऽसिं विश्वरूपीरा मोर्जा विशा ऽऽ*गौपत्येना ऽऽ*रायस्पोषेण सहस्रपोषं वंः पुष्यासं मियं वो रायंः श्रयन्तां ॥ उपं त्वाऽग्ने दिवेदिवे दोषांवस्तर्द्धिया वयं । नमो भरंन्त् एमंसि ॥ राजन्तमद्धराणां गोपामृतस्य दीदिविं । वर्द्धमानश् स्वे दमें ॥ स नंः पितेवं सूनवेऽग्ने सूपायनो भेव । सर्चस्वा नः स्वस्तयें ॥ अग्ने- [ ] 22

TS 1.5.6.3

त्वं नो अन्तंमः । उत त्राता शिवो भंव वरूत्थ्यः ॥ तं त्वां शोचिष्ठ दीदिवः । सुम्नायं नूनमीमहे सर्विभ्यः ॥ वर्सुरुग्निर् वर्सुश्रवाः । अच्छां निक्ष द्युमत्तंमो रुथिं दाः ॥ ऊर्जा वेः पश्याम्यूर्जा मां

पश्यत रायस्पोषंण वः पश्यामि रायस्पोषंण मा पश्यतेडाः स्थ मधुकृतः स्योना मा ऽऽविंशतेरा मदः । सहस्रुपोषं वः पुष्यासं - [ ] 23

TS 1.5.6.4

मियं वो रायः श्रयन्तां ॥ तथ्संवितुर् वरेंण्यं भर्गो देवस्यं धीमिह । धियो योनः प्रचोदयात् ॥ सोमानः स्वरंणं कृणुहि ब्रह्मणस्पते । कृक्षीवन्तं य औशिजं ॥ कृदा चन स्तरीरंसि नेन्द्रं सश्चिस दाशुषे ॥ उपोपेन्नु मंघवन् भुय इन्नु ते दानं देवस्यं पृच्यते ॥ पिरं त्वाऽग्ने पुरं वयं विप्रः सहस्य धीमिह ॥ धृषद्वंणं () दिवेदिवे भेतारं भङ्गुरावंतः ॥ अग्ने गृहपते सुगृहपतिरहं त्वयां गृहपतिना भूयासः सुगृहपतिर्मया त्वं गृहपतिना भूयाः शतः हिमास्तामाशिषमा शांसे तन्तेवे ज्योतिष्मतीं तामाशिषमा शांसेऽमुष्मै ज्योतिष्मतीं ॥ 24

(भूयास्त-स्वस्तयेऽग्ने-पुष्यासं-धृषद्वंर्ण्-मेकान्नत्रिश्र्शर्च) (A6)

TS 1.5.7.1

अयंज्ञो वा एष योऽसामोपंप्रयन्तो अद्धरमित्यांह स्तोमंमेवास्मै युनुक्तयुपेत्यांह प्रजा वै प्शव उपेमं लोकं प्रजामेव पुशूनिमं लोकमुपैत्यस्य प्रत्नामनु द्युतमित्यांह सुवर्गो वै लोकः प्रत्नः सुंवर्गमेव लोकः समारोहत्यग्निर् मूर्द्धा दिवः कुकुदित्यांह मूर्द्धानं - [ ] 25

TS 1.5.7.2

मेवैन ई समानानं करोत्यथों देवलोकादेव मंजुष्यलोके प्रतिं तिष्ठत्ययिम् ह प्रथमो धायि धातृभिरित्यां ह मुख्यमेवैनं करोत्युभा वांमिन्द्राग्नी आहुवद्ध्या इत्याहौजो बलमेवावं रुन्धे ऽयं ते योनिर्, ऋत्विय इत्यां ह पुशवो वै र्यिः पुशूनेवावं रुन्धे षुङ्किरुपं तिष्ठते षङ्गा - [] 26

TS 1.5.7.3

ऋतवं ऋतुष्वेव प्रतिं तिष्ठति षुङ्किरुत्तराभिरुपं तिष्ठते द्वादंश सं पंद्यन्ते द्वादंश मासाः सँवथ्सरः सँवथ्सर एव प्रतिं तिष्ठति यथा वै पुरुषोऽश्वो गौर्-जीर्यत्येव-मृग्निराहितो जीर्यति सँवथ्सरस्यं प्रस्तांदाग्निपावमानीभि-रुपं तिष्ठते पुनर्नव-मेवैनं-मृजरं करोत्यथो पुनात्येवोपं तिष्ठते योगं एवास्यैष उपं तिष्ठते - [] 27

TS 1.5.7.4

दमं एवास्यैष उपं तिष्ठते याच्जैवास्यैषोपं तिष्ठते यथा पापीयाञ्छ्रेयंस आहत्यं नमस्यतिं ताद्दगेव तदांयुर्दा अंग्रेऽस्यायुर्मे देहीत्यांहा*ऽऽयुर्दा होष वचींदा अंग्रेऽिस वचीं मे देहीत्यांह वचींदा होष तंनूपा अंग्रेऽिस तुनुवंं मे पाहीत्यांह - [ ] 28

TS 1.5.7.5

तनूपा ह्येषोऽग्ने यन्में तुनुवां ऊनं तन्म आ पृणेत्यांह यन्में प्रजायें पशूनामूनं तन्म आ पूर्येति वावैतदांह चित्रांवसो स्वस्ति तें पारमंशीयेत्यांह रात्रिर वै चित्रावंसुरव्युंष्ट्ये वा एतस्ये पुरा ब्रांह्यणा अंभैषुर व्युंष्टिमेवावं रुन्ध इन्धांनास्त्वा शतक्ष - [] 29

TS 1.5.7.6

हिमा इत्यांह श्वायुः पुरुषः श्वतेन्द्रिय आयुंष्येवेन्द्रिये प्रतिं तिष्ठत्येषा वै सूर्मी कर्णकावत्येतयां ह सम् वै देवा असुंराणाः शतत्र हाः स्तृः हिन्ति यदेतयां सिमधंमादधांति वर्ज्रमेवैतच्छंत्रशीं यजमानो भ्रातृंव्याय प्र हंरति स्तृत्या अछंबद्वारः सं त्वमंग्ने सूर्यस्य वर्चसाऽगथा इत्यांहैतत्त्वमसीदमहं () भूयासिमिति वावैतदांह त्वमंग्ने सूर्यवर्चा असीत्यांहाऽऽशिषंमेवैतामा शांस्ते ॥ 30

(मुर्द्धान<u>र</u>-षड्वा-एष उपं तिष्ठते-पाहीत्याह-शृत-महश् षोडीश च) (A7)

TS 1.5.8.1

सं पंश्यामि प्रजा अहमित्यांह् यावंन्त एव ग्राम्याः पशवस्तानेवावं रुन्धेऽंभः स्थांभों वो भक्षीयेत्याहांभों ह्यंता महंः स्थ महों वो भक्षीयेत्यांह् महों ह्यंताः सहंः स्थ सहों वो भक्षीयेत्यांह् सहों ह्यंता ऊर्जुः स्थोर्जं वो भक्षीयेत्या - [] 31

TS 1.5.8.2

-होर्जो ह्यंता रेवंती रमंद्धमित्यांह प्रावो वै रेवतीः प्रात्नेवात्मन् रंमयत इहैव स्तेतो माऽपं गातेत्यांह ध्रुवा एवैना अनंपगाः करुत इष्टक्चिद्धा अन्योंऽग्निः पंशुचिद्दन्यः सर्हितासिं विश्वरूपीरितिं वृथ्सम्भि मृंशृत्युपैवैनं धत्ते पशुचितंमेनं करुते प्र - [ ] 32

TS 1.5.8.3

वा एषोंऽस्माल्लोकाच्यंवते य आंहवनीयं-मुप्तिष्ठंते गार्,हंपत्यमुपं तिष्ठते ऽस्मिन्नेव लोके प्रतिं तिष्ठत्यथो गार्,हंपत्यायैव नि ह्रुंते गायत्रीभिरुपं तिष्ठते तेजो वै गायत्री तेजं एवात्मन् धत्तेऽथो यदेतं तृचम्नवाह् सन्तंत्यै गार्,हंपत्यं वा अन्नं द्विपादों वीराः प्र जायन्ते य एवं विद्वान् द्विपदांभिर् गार्,हंपत्य-मुप्तिष्ठंत - [] 33

TS 1.5.8.4

आऽस्यं वीरो जांयत ऊर्जा वंः पश्याम्यूर्जा मां पश्यतेत्यांहा ऽऽशिषंमेवैतामा शांस्ते तथ्संवितुर् वरेण्यमित्यांह प्रसूत्ये सोमानश् स्वरंणमित्यांह सोमपीथमेवावं रुन्धे कृणुहि ब्रंह्मणस्पत् इत्यांह ब्रह्मवर्च्समेवावं रुन्धे कृदा चन स्तुरीर्सीत्यांह न स्तुरीश रात्रिं वसित् - [] 34

TS 1.5.8.5

य एवं विद्वानुग्नि-मुंपतिष्ठंते परि त्वाऽग्ने पुरं व्यमित्यांह परिधिमेवैतं परि दधात्यस्केन्दायाग्ने गृहपत् इत्यांह यथायुजुरेवैतच्छतः हिमा इत्यांह शृतं त्वां हेमन्तानिन्धिषीयेति वावैतदांह पुत्रस्य नामं गृह्णात्यन्नादमेवैनं करोति तामाशिषमा शांसे तन्तवे ज्योतिष्मतीमिति ब्रूयाद्यस्यं पुत्रोऽजांतः स्यात्

तेजस्व्येवास्यं ब्रह्मवर्च्सी पुत्रो जायते तामाशिषमा शांसे ऽमुष्मै ज्योतिष्मती () मितिं ब्र्याद्यस्यं पुत्रो जातः स्यात् तेजं एवास्मिन् ब्रह्मवर्च्सं दंधाति ॥ 35

(ऊर्जं वो भक्षीयेति - प्र -गार्.हंपत्यमुप्तिष्ठंते -वसित्-ज्योतिंष्मिती - मेकान्नत्रिश्राचं) (A8)

TS 1.5.9.1

अ्ग्निहोत्रं जुंहोति यदेव किं च यर्जमानस्य स्वं तस्यैव तद्रेतः सिञ्चति प्रजनंने प्रजनंन हि वा अ्ग्निरथौषंधीरन्तंगता दहित तास्ततो भूयंसीः प्र जायन्ते यथ्सायं जुहोति रेतं एव तथ्सिञ्चिति प्रैव प्रांतस्तनंन जनयित तद्रेतः सिक्तं न त्वष्ट्राऽविंकृतं प्रजायते यावच्छो वै रेतंसः सिक्तस्य - [] 36

TS 1.5.9.2

त्वष्टां रूपाणिं विक्रोतिं तावुच्छो वै तत्प्र जांयत एष वै दैव्यस्त्वष्टा यो यजंते बुह्वीभिरुपं तिष्ठते रेतंस एव सिक्तस्यं बहुशो रूपाणि वि करोति स प्रैव जांयते श्वःश्चो भूयांन भवति य एवं विद्वानुग्निमुंपतिष्ठते ऽहंर्देवानामासीद् - रात्रिरसुंराणां तेऽसुंरा यद्देवानां वित्तं वेद्यमासीत्तेनं सह- []

TS 1.5.9.3

रात्रिं प्राऽ*विंश्वन्ते देवा हीना अंमन्यन्त तेऽपश्यन्नाग्नेयी रात्रिंराग्नेयाः प्रश्वं इममेवाग्निश् स्तंवाम् स नः स्तुतः प्शून् पुनंदांस्यतीति तेऽग्निमंस्तुवन्थ् स एभ्यः स्तुतो रात्रिया अद्ध्यहंर्भि प्शून्निराँर्ज्ते देवाः पुशून् वित्त्वा कामार्थं अकुर्वत् य एवं विद्वानुग्निमंपतिष्ठंते पशुमान् भव - [] 38

TS 1.5.9.4

त्यादित्यो वा अस्माल्लोकादुमुं लोकमैथ्सोऽमुं लोकं गृत्वा पुनिरिमं लोकम्भयंद्ध्यायथ् स इमं लोकमागत्यं मृत्योरंबिभेन्मृत्युसंयुत इव ह्यंयं लोकः सोऽमन्यतेम-मेवाग्निश् स्तंवानि स मौ स्तुतः सुंवर्गं लोकं गंमियष्यतीति सोंऽग्निमंस्तौथ् स एनः स्तुतः सुंवर्गं लोकमंगमयुद्य - [ ] 39

TS 1.5.9.5

एवं विद्वानिग्निमुंपतिष्ठंते सुवर्गमेव लोकमेति सर्वमायुरेत्यभि वा एषोंऽग्नी आ रोहित य एनावुपितष्ठंते यथा खळु वै श्रेयांनुभ्यार्द्धंदः कामयंते तथां करोति नक्तमुपं तिष्ठते न प्रातः सः हि नक्तं व्रतानिं सुज्यन्ते सह श्रेयाः श्रेयः श्रेयाः श्रेयः श्रेयाः श्रेयाः श्रेयाः श्रेयः श्रेयाः श्रेयाः श्रेयः श्

TS 1.5.9.6

न्नक्तं मुप्तिष्ठंते ज्योतिंषैव तमंस्तरत्युप्स्थेयो ऽग्नी(3)र् नोप्स्थेया(3) इत्यांहुर् मनुष्यांयेन्न्वै योऽहंरहराहृत्याऽथैंन् याचंति स इन्न्वै तमुपाँच्छ्रत्यथ् को देवानहंरहर्याचिष्यतीति तस्मान्नोप्स्थेयो ऽथो खल्वांहुराशिषे वै कं यर्जमानो यजत् इत्येषा खल्ल वा - [] 41

TS 1.5.9.7

आहिंताग्नेराशीर् यद्गिमुंपितष्ठंते तस्मांदुप्स्थेयंः प्रजापंतिः प्शूनंसृजत् ते सृष्टा अंहोरात्रे प्राऽ*विंश्न् ताञ्छन्दोंभि-रन्वंविन्दुद्-यच्छन्दोंभि-रुपितष्ठंते स्वमेव तदन्विंच्छित् न तत्रं जाम्यंस्तीत्यांहुर्यो-ऽहंरहरुप् तिष्ठंत इति यो वा अग्निं प्रत्यङ्कंप तिष्ठंते प्रत्यंनमोषित् यः पराङ् विष्वंङ् प्रजयां प्शुभिं () रेति कर्वातिर्यिङ्किवोपं तिष्ठेत नैनं प्रत्योषंति न विष्वंङ् प्रजयां प्शुभिंरेति ॥ 42

(सिक्तस्यं-सह-भंवति-यो-यत्-खळु वै-प्शुभि-स्रयोदश च) (A9)

TS 1.5.10.1

मम् नामं प्रथमं जांतवेदः पिता माता चं दधतुर्यदग्ने । तत्त्वं बिंभृिह पुन्रा मदैतोस्तवाहं नामं बिभराण्यग्ने ॥ मम् नाम् तवं च जातवेदो वासंसी इव विवसानौ ये चरावः । आयुंषे त्वं जीवसं वयं यथायथं वि परि दधावहै पुन्स्ते ॥ नमोऽग्नये ऽप्रतिविद्धाय नमोऽनांधृष्टाय नमंः सम्राजे । अर्षाढो - [ ] 43

TS 1.5.10.2

अग्निर्बृहद्वंया विश्वजिथ् सहंन्त्यः श्रेष्ठों गन्ध्वः । त्वित्पितारो अग्ने देवा-स्त्वामांहृतय्-स्त्विद्वाचनाः । सं मामायुषा सं गौपत्येन सुहिते मा धाः ॥ अयम्ग्निः श्रेष्ठंतमो ऽयं भगवत्तमो ऽयश् सहस्रसात्तमः । अस्मा अस्तु सुवीर्यं ॥ मनो ज्योतिर् जुषतामाज्यं विच्छिन्नं युज्ञश् सिम्मं देधातु । या इष्टा उषसो निम्नुचेश्च ताः सं देधामि ह्विषां घृतेन ॥ पर्यस्वतीरोषंधयः - [ ] 44

TS 1.5.10.3

पर्यस्वद्वीरुधां पर्यः । अपां पर्यसो यत्पयस्तेन मामिन्द्र सः सृंज ॥ अग्ने व्रतपते व्रतं चेरिष्यामि तच्छंकेयं तन्में राद्ध्यतां ॥ अग्निः होतांरिम्ह तः हुंवे देवान्, यज्ञियांनिह यान्, हवांमहे ॥ आयंन्तु देवाः सुमन्स्यमाना वियन्तुं देवा हिवषों मे अस्य ॥ कस्त्वां युनिक्ति स त्वां युनक्तु यानिं घुमें कृपालांन्युपिचन्विन्तिं - [] 45

TS 1.5.10.4

वेधसंः । पूष्णस्तान्यपि व्रत ईन्द्रवायू वि मुंञ्चतां ॥अभिन्नो घर्मो जीरदांनुर्यत् आत्तस्तदंग्न् पुनेः । इद्ध्मो वेदिः परि्धयश्च सर्वे युज्ञस्याऽऽयुरनु सं चरन्ति ॥ त्रयंस्त्रिःश्चत् तन्तवो ये वितित्निरे य इमं युज्ञ् स्वधया ददन्ते तेषां छिन्नं प्रत्येतद्-दंधाम् स्वाहां घुमों देवाः अप्येतु ॥ 46

(अषांढु-ओषंधय-उपचिन्वन्ति-पर्श्वचत्वारिश्शच) (A10)

TS 1.5.11.1

वैश्वानरो नं ऊत्याऽऽ प्र यांतु परावतः । अग्निरुक्थेन वाहंसा ॥ ऋतावांनं वैश्वानरमृतस्य ज्योतिंषुस्पतिं । अजंस्रं घुर्ममीमहे ॥ वैश्वानरस्यं दश्सनाभ्यो बृहदरिंणादेकः स्वपुस्यया कृविः । उभा पितरां महयंत्रजायताग्निर् द्यावांपृथिवी भूरिंरेतसा ॥ पृष्टो दिवि पृष्टो अग्निः पृथिव्यां पृष्टो विश्वा ओषंधीरा विंवेश । वैश्वानुरः सहंसा पृष्टो अग्निः सनो दिवा स - [ ] 47

TS 1.5.11.2

रिषः पांतु नक्तंं ॥ जातो यदंग्ने भुवंना व्यख्यः पृशुं न गोपा इर्यः परिज्मा । वैश्वांनर् ब्रह्मणे विन्द गातुं यूयं पांत स्वस्तिभिः सदां नः ॥ त्वमंग्ने शोचिषा शोशुंचान आ रोदंसी अपृणा जायंमानः । त्वं देवाः अभिशंस्तेरमुञ्चो वैश्वांनर जातवेदो मिहृत्वा ॥ अस्माकंमग्ने मुघवंथ्सु धार्यानांमि क्षूत्रमुजरः सुवीर्यं । व्यं जंयेम शतिनः सहस्रिणं वैश्वांनर् - [] 48

TS 1.5.11.3

वाजंमग्ने तवोतिभिः ॥ वैश्वानरस्यं सुमृतौ स्यांम् राजा हिकं भुवंनाना-मिभुशीः । इतो जातो विश्वंमिदं वि चष्टे वैश्वानरो यंतते सूर्येण ॥ अवं ते हेडों वरुण नमोभिरवं यज्ञेभिरीमहे ह्विभिः । क्षयंत्रुस्मभ्यंमसुर प्रचेतो राज्ञन्नेनाश्ंसि शिश्रथः कृतानिं ॥ उदुंत्तमं वरुण पाशंमुस्मदवांऽध्मं विमंद्भ्युमः श्रंथाय । अथां व्यमांदित्य - [ ] 49

TS 1.5.11.4

व्रते तवाऽनांगसो अदितये स्याम ॥ दुधिकाव्.ण्णो अकारिषं जिष्णोरश्वंस्य वाजिनः ॥ सुर्भिनो मुखां कर्त् प्रण आयूर्षेष तारिषत् ॥ आ देधिकाः शवंसं0078; पञ्चं कृष्टीः सूर्यं इव ज्योतिषाऽपस्तंतान । सहस्रसाः शंतसा वाज्यवां पृणक्तु मद्धा सिम्मा वचार्रसि । अग्निर् मूर्द्धा > 1, भुवंः > 2 । मरुतो यद्धंवो दिवः सुम्नायन्तो हवांमहे । आ तू न - [] 50

TS 1.5.11.5

उपं गन्तन ॥ या वः शर्म शशमानाय सन्ति त्रिधातूनि दाशुषे यच्छताधि । अस्मभ्यं तानि मरुतो वि यन्त रुपिं नो धत्त वृषणः सुवीरं ॥ अदितिर् न उरुष्युत्विदितिः शर्म यच्छतु । अदितिः

पात्वश्हंसः ॥ महीमूषु मातरशं सुब्रतानांमृतस्य पत्नीमवंसे हुवेम । तुविक्षुत्रा-मुजरंन्ती-मुरूचीश सुशर्माणुमदिति । सुत्रामांणं पृथिवीं द्यामंनेहसर् सुशर्माण् () मदिति सुप्रणीतिं । दैवीं नावर्ं स्वरित्रा-मनांगस्-मस्रंवन्तीमा रुंहेमा स्वस्तये ॥ इमार सु नावमाऽरुंहर शतारित्रार शतस्पर्यां । अच्छिद्रां पारयिष्णुं ॥ 51

(दिवा स-संहस्रिणुं वैश्वांनरा-दित्य- तू नो - ऽनेहसई सुशर्माणु-मेकान्नविईशतिश्चं) (A11)

praSna korvai with starting padams of 1 to 11 anuvAkams:-(देवासुराः-परा-भूमिर्-भूमिं-रुपप्रयन्तः-सं पंश्या-म्ययंज्ञः- सं पंश्या - म्यग्निहोत्रं - मम् नामं-वैश्वानुर-एकांदश ।)

korvai with starting padams of1, 11, 21 series of pa jcAtis:-(देवासुराः-क्रुद्धः-सं पंश्यामि-सं पंश्यामि-नक्त-मुपंगन्त-नैकंपञ्चाशत् ।)

first and last padam of fifth praSnam:-(देवासुराः-पारियष्णुं ।)

॥ हरिं: 🕉 ॥॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां प्रथमकाण्डे पञ्चमः प्रश्नः समाप्तः ॥ 1.5.1 Annexure for 1.5

1.5.11.4 अग्निर् मूर्द्धा > 1 अग्निर्मूर्द्धा दिवः कुकुत् पितः पृथिव्या अयं । अपाश्रेतार्श्ति जिन्वति । (द्ग 4-4-4-1)

1.5.11.4 भुवं: > 2 भुवो युज्ञस्य रजंसश्च नेता यत्रां नियुद्धिः सर्चसे शिवाभिः । दिवि मूर्द्धानं दिधषे सुवर्षा जिह्वामंग्ने चकृषे हव्यवाहं । (द्व 4-4-4-4)

______

1.6 प्रथमकाण्डे षष्ठः प्रश्नः - (याजमानकाण्डं)

TS 1.6.1.1

सं त्वां सिञ्चामि यजुंषा प्रजामायुर्द्धनं च । बृह्स्पतिंप्रसूतो यजमान इह मा रिषत् ॥ आज्यंमसि सृत्यमंसि सृत्यस्याद्ध्यंक्षमिस ह्विरंसि वैश्वान्रं वैश्वदेव-मृत्पूंतशुष्मः सृत्यौजाः सहोऽसि सहंमानमिस सहस्वारातीः सहंस्वारातीयतः सहंस्व पृतंनाः सहंस्व पृतन्यतः । सहस्रंवीर्यमिस तन्मां जिन्वाज्यस्याज्यंमिस सृत्यस्यं सृत्यमंसि सृत्यायुं - [ ] 1

TS 1.6.1.2

रिस स्त्यशुंष्ममिस स्त्येनं त्वाऽभि घारयामि तस्यं ते भक्षीय पञ्चानां त्वा वार्तानां युन्त्रायं धृर्त्रायं गृह्णामि पञ्चानां त्वां दिशां युन्त्रायं धृर्त्रायं गृह्णामि पञ्चानां त्वां दिशां युन्त्रायं धृर्त्रायं गृह्णामि पञ्चानां त्वां पञ्चज्ञनानां युन्त्रायं धृर्त्रायं गृह्णामि चरोस्त्वा पञ्चबिलस्य युन्त्रायं धृर्त्रायं गृह्णामि ब्रह्मणस्त्वा तेजंसे युन्त्रायं धृर्त्रायं गृह्णामि क्षत्रस्य त्वौजंसे युन्त्रायं - [ ] 2

TS 1.6.1.3

धुर्त्रायं गृह्णामि विशे त्वां युन्त्रायं धुर्त्रायं गृह्णामि सुवीर्याय त्वा गृह्णामि सुप्रजास्त्वायं त्वा गृह्णामि रायस्पोषांय त्वा गृह्णामि ब्रह्मवर्चसायं त्वा गृह्णामि भूरस्माक हे हिवर्देवानां-माशिषो यर्जमानस्य देवानां त्वा देवतांभ्यो गृह्णामि कामांय त्वा गृह्णामि ॥ 3

(सृत्यायु-रोर्जसे युन्त्रायु-त्रयंस्त्रिश्शच) (A1)

TS 1.6.2.1

ध्रुवांऽिस ध्रुवांऽहश् संजातेषुं भूयासं धीर्श्वेत्तां वसुविदुग्रांऽस्युग्रांऽहश् संजातेषुं भूयास-मुग्रश्वेत्तां वसुविदंभि-भूरंस्यभिभूरहश् संजातेषुं भूयासमभिभूश्वेत्तां वसुविदंभि-भूरंस्यभिभूरहश् संजातेषुं भूयासमभिभूश्वेत्तां वसुविद् युनिज्मं त्वा ब्रह्मंणा दैव्यंन ह्व्यायास्मै

वोढ्वे जातवेदः ॥ इन्धानास्त्वा सुप्रजसंः सुवीरा ज्योग्जीवेम बलि्हतां वयं ते ॥ यन्मं अग्ने अस्य युज्ञस्य रिष्या - [ ] 4

TS 1.6.2.2

द् यद्वा स्कन्दा-दाज्यंस्योत विष्णो । तेनं हन्मि सपत्नं दुर्मरायुमैनं द्धामि निर्,ऋंत्या उपस्थें । भूर् भुवः सुवरुच्छुंष्मो अग्ने यर्जमानायैधि निर्शुंष्मो अभिदासंते । अग्ने देवेंद्ध मन्विंद्ध मन्द्रिजिह्वा-मंत्यंस्य ते होतर्मूर्द्धन्ना जिंघर्मि रायस्पोषांय सुप्रजास्त्वायं सुवीर्याय मनोऽसि प्राजापृत्यं मनंसा मा भूतेना *विंशु वार्गस्यैन्द्री संपत्नक्षयंणी - [] 5

TS 1.6.2.3

वाचा मैन्द्रियेणा *विंश वसन्तमृत्नां प्रीणामि स मौ प्रीतः प्रीणातु ग्रीष्ममृत्नां प्रीणामि स मौ प्रीतः प्रीणातु वर्,षा ऋतूनां प्रीणामि ता मौ प्रीताः प्रीणन्तु श्ररदेमृतूनां प्रीणामि सा मौ प्रीता प्रीणातु हेमन्तिशिश्रावृत्नां प्रीणामि तौ मौ प्रीतौ प्रीणीता-मृग्नीषोमयो-रहं देवयुज्यया चक्षुष्मान् भूयासमृग्नेरहं देवयुज्ययाँऽन्नादो भूयासं - [ ] 6

TS 1.6.2.4

दिन्धिर्स्यदंन्धो भूयासम्मुं दंभेय-मुग्नीषोर्मयो-रहं देवयुज्ययां वृत्रहा भूयासिमन्द्राग्नियोर्हं देवयुज्ययंन्द्रिया्व्यन्नादो भूयासिमन्द्रंस्याऽहं देवयुज्ययंन्द्रिया्वी भूयासं महेन्द्रस्याऽहं देवयुज्ययां जेमानं महिमानं गमेयमुग्नेः स्विष्टकृतोऽहं देवयुज्यया ऽऽयुष्मान्. युज्ञेनं प्रतिष्ठां गमेयं ॥ 7

(रिष्यांथ्-सपत्नुक्षयंण्य-न्नादो भूयासर्-षद्गिर्श्शच) (A2)

TS 1.6.3.1

अग्निर्मा दुरिष्टात् पातु सविताऽघशर्साद्यो मेऽन्तिं दूरेऽरातीयित तमेतेनं जेषर् सुरूपवर् षवर्ण

एहीमान् भुद्रान् दुर्यार्थं अभ्येहि मामनुंत्रता न्युं शीर्.षाणिं मृद्वमिड एह्यदिंत एहि सरंस्वत्येहि रितंरिस सूनर्यसि जुष्टे जुष्टिं तेऽशीयोपंहूत उपहुवं - [ ] 8

TS 1.6.3.2

तेंऽशीय सा में सत्याऽऽशीर्स्य युक्स्यं भूयाद्रेडता मनंसा तच्छंकेयं युक्तो दिवर्श रोहतु युक्तो दिवं गच्छतु यो देवयानः पन्थास्तेनं युक्तो देवाश अप्येत्वस्मास्विन्द्रं इन्द्रियं दंधात्वस्मान्नायं उत युक्ताः संचन्तामुस्मासुं सन्त्वाशिषः सा नेः प्रिया सुप्रतूर्तिर्मुघोनी जुष्टिरसि जुषस्वं नो जुष्टां नो - [] 9

TS 1.6.3.3

ऽसि जुष्टिं ते गमेयं मनो ज्योतिर् जुषतामाज्यं विच्छिन्नं युज्ञ्श् सिम्मं देधातु । बृह्स्पिति-स्तनुतािम्मन्नो विश्वे देवा इह मादयन्तां ॥ ब्रद्ध् पिन्वंस्व ददंतो मे मा क्षांिय कुर्वतो मे मोपं दसत् प्रजापंतर् भागोंऽस्यूर्जस्वान् पर्यस्वान् प्राणापानौ मे पाहि समानव्यानौ मे पाह्यदानव्यानौ मे पाह्यक्षितोऽस्यिक्षित्यै त्वा () मा में क्षेष्ठा अमुत्रामुष्मिन् लोके ॥ 10

(उपहुवं-जुष्टांन-स्त्वा षट् चं) (A3)

TS 1.6.4.1

बुर्.हिषोऽहं देवयुज्ययां प्रजावांन् भूयासं नराशः संस्याहं देवयुज्ययां पशुमान् भूयासम्ग्नेः स्विष्टकृतोऽहं देवयुज्ययाऽऽयुष्मान्. युज्ञेनं प्रतिष्ठां गंमेयमुग्नेर्ह-मुर्ज्जिति-मनूर्ज्जेषः सोमंस्याह - मुर्ज्जिति-मनूर्ज्जेषमुग्नेरह-मुर्ज्जिति-मनूर्ज्जेष-मुग्नेष-ममूर्ज्जेष-मनूर्ज्जेष-मनूर्ज्जेष-मनूर्ज्जेष-मनूर्ज्जेष-मनूर्ज्जेष-मनूर्ज्जेष-मनूर्ज्जेष-मनूर्ज्जेष-मनूर्ज्जेष-मनूर्ज्जेष-मन्द्रंस्याह- [ ]

TS 1.6.4.2

मुर्जितिमनू जेषं महेन्द्रस्याहमुर्जिति- मनू जेषमुग्नेः स्विष्टकृतोऽह मुर्जिति-मनू जेषुं वार्जस्य मा

प्रस्वेनोंद् ग्राभेणोदंग्रभीत् । अथां सपत्नाः इन्द्रों मे निग्राभेणाधंराः अकः ॥उद्ग्राभं चं निग्राभं च ब्रह्मं देवा अवीवृधन्न् । अथां सपत्नांनिन्द्राग्नी मे विषूचीनान् व्यंस्यतां ॥ एमा अंग्मन्नाशिषो दोहंकामा इन्द्रंवन्तो - [ ] 12

TS 1.6.4.3

वनामहे धुक्षीमिहं प्रजामिषं ॥ रोहितेन त्वाऽग्निर् देवतां गमयतु हिर्म्यां त्वेन्द्रो देवतां गमयत्वेत्रोन त्वा सूर्यो देवतां गमयतु वि ते मुञ्जामि रशना वि रश्मीन् वि योक्रा यानि पिर्चर्तनानि धत्तादस्मासु द्रविणं यचं भुद्रं प्रणो ब्रूताद्भागुधान् देवतांसु ॥ विष्णोः श्राँयोर्हं देवयुज्ययां यज्ञेनं प्रतिष्ठां गमेयर् सोमस्याहं देवयुज्ययां - [ ] 13

TS 1.6.4.4

सुरेता रेतों धिषीय त्वष्टुंरहं देवयज्ययां पशूनाः रूपं पुंषेयं देवानां पत्नीरिग्नर् गृहपंतिर् यज्ञस्यं मिथुनं तयोरहं देवयज्ययां मिथुनेन प्रभूयासं वेदोऽसि वित्तिरिस विदेय कर्माऽसि करुणंमिस ऋियासः सिनिरिस सिन्ताऽसि सुनेयं घृतवंन्तं कुलायिनः रायस्पोषः सहिस्रणं वेदो देदातु वाजिनं ॥ 14

(इन्द्रंस्याह-मिन्द्रंवन्तः-सोमंस्याहं देवयुज्यया-चतुंश्चत्वारिश्शच) (A4)

TS 1.6.5.1

आ प्यांयतां ध्रुवा घृतेनं युज्ञॅंयंज्ञं प्रतिं देवयद्भ्यः । सूर्याया ऊधोऽदित्या उपस्थं उरुधांरा पृथिवी युज्ञे अस्मिन्न् ॥ प्रजापंतेर् विभान्नामं लोकस्तस्मिश्ंस्त्वा दधामि सह यजंमानेन् सदंसि सन्मे भूयाः सर्वमिसि सर्वं मे भूयाः पूर्णमंसि पूर्णं मे भूया अक्षितमिस मा में क्षेष्ठाः प्राच्यां दिशि देवा ऋत्विजो मार्जयन्तां दिक्षणायां- [] 15

TS 1.6.5.2

दिशि मासाः पितरो मार्जयन्तां प्रतीच्यां दिशि गृहाः प्रश्वां मार्जयन्तामुदींच्यां दिश्याप् ओषंधयो वनस्पतंयो मार्जयन्तामूर्द्धायां दिशि युद्धः संवथ्सरो युद्धपंतिर मार्जयन्तां विष्णोः क्रमोंऽस्यिभमातिहा गांयत्रेण छन्दंसा पृथिवीमनु वि क्रमे निर्मक्तः स यं द्विष्मो विष्णोः क्रमोंऽस्यिभशस्तिहा त्रैष्टुंभेन छन्दंसा ऽन्तिरिक्षमनु वि क्रमे निर्मक्तः स यं द्विष्मो विष्णोः क्रमोंऽस्यरातीयतो हन्ता जागंतेन छन्दंसा दिवमनु वि क्रमे निर्मकः स यं द्विष्मो विष्णोः क्रमोंऽस्यरातीयतो हन्ता जागंतेन छन्दंसा दिवमनु वि क्रमे निर्मकः स यं द्विष्मो विष्णोः क्रमोंऽसि शत्रूयतो हन्ताऽऽन्तेष्टुभेन छन्दंसा दिशोऽनु वि क्रमे निर्मकः स यं द्विष्मः ॥ 16

(दक्षिणाया - मुन्तरिक्षुमनु वि ऋंमे निर्मक्तः स यं द्विष्मो विष्णो- रेकान्नत्रिक्शचं) (A5)

TS 1.6.6.1

अर्गन्म सुवः सुवंरगन्म सुन्दर्शस्ते मा छिथ्सि यत्ते तपुस्तस्मै ते माऽऽ वृक्षि सुभूरंसि श्रेष्ठो रहमीनामांयुर्द्धा अस्यायुंमें धेहि वर्चोधा असि वर्चो मिये धेहीदमहमुमुं भ्रातृंव्यमाभ्यो दिग्भ्योऽस्यै दिवोऽस्मादन्तरिक्षादुस्यै पृथिव्या अस्मादुन्नाद्यान्निर्भजामि निर्भक्तः स यं द्विष्मः ॥ 17

TS 1.6.6.2

सं ज्योतिषाऽभूवमैन्द्री-मावृतं-मन्वावंर्ते समृहं प्रजया सं मयां प्रजा समृहश रायस्पोषंण सं मयां रायस्पोषः सिमंद्धो अग्ने मे दीदिहि समेद्धा ते अग्ने दीद्यासं वसुंमान्. युज्ञो वसीयान् भूयासमग्न आयूश्रेषि पवस आ सुवोर्ज्ञिमषं च नः । आरे बांधस्व दुच्छुनां ॥ अग्ने पवंस्व स्वपां अस्मे वर्चः सुवीर्यं । 18

TS 1.6.6.3

दधत्पोष र्रं रियं मियं । अग्ने गृहपते सुगृहपतिर्हं त्वयां गृहपंतिना भूयास र सुगृहपतिर्मया त्वं गृहपंतिना भूयाः श्वतः हिमास्तामाशिषमा शांसे तन्त्वे ज्योतिष्मर्तीं तामाशिषमा शांसेऽमुष्मै ज्योतिष्मर्तीं कस्त्वां युनक्ति स त्वा विमुं ञ्चत्वग्ने व्रतमं चारिष् तदंशकं तन्मेंऽराधि युज्ञो बंभूव स आ - [] 19

TS 1.6.6.4

बंभूव स प्रजंज्ञे स वांवृधे । स देवानामधिपतिर् बभूव सो अस्माः अधिपतीन् करोतु वयः स्यांम् पतंयो रयीणां ॥ गोमाः अग्नेऽविमाः अश्वी यज्ञो नृवथ्संखा सद्मिदंप्रमृष्यः । इडांवाः एषो अंसुर प्रजावांन् दीर्घो र्यिः पृथुबुद्धः सुभावान् ॥ 20

(द्विष्मः-सुवीर्यश्-स आ-पञ्चत्रिश्राच) (A6)

TS 1.6.7.1

यथा वै संमृतसोमा एवं वा एते संमृतयुज्ञा यद्दंर्, रापूर्णमासौ कस्य वाऽहं देवा युज्ञमागच्छन्ति कस्य वा न बहूनां यजमानानां यो वै देवताः पूर्वः परिगृह्णाति स एनाः श्वो भूते यंजत एतद्वै देवानां-मायतंनं यदांहवनीयोंऽन्तराऽग्नी पंशूनां गार्, हंपत्यो मनुष्यांणा-मन्वाहार्यपर्चनः पितृणामृग्निं गृह्णाति स्व एवायतंने देवताः परिं - [] 21

TS 1.6.7.2

गृह्णाति ताः श्वो भूते यंजते व्रतेन वै मेद्ध्यो -ऽग्निर् व्रतपंतिर् ब्राह्मणो व्रत्भृद्-व्रत-मुंपैष्यन् ब्र्याद्ग्नें व्रतपते व्रतं चंरिष्यामीत्यग्निर् वै देवानां व्रतपंतिस्तस्मां एव प्रतिप्रोच्यं व्रतमा लंभते बर्,हिषां पूर्णमांसे व्रतमुपैति वृथ्सैरंमावास्यांयामेतद्भ्येतयो-रायतंनमुप्स्तीर्यः पूर्वश्चाग्निरपंरश्चेत्यांहुर् मनुष्यां - [] 22

TS 1.6.7.3

इन्ना उपस्तीर्ण-मिच्छन्ति किर्मु देवा येषां नवांवसान-मुपौस्मिञ्छ्वो यक्ष्यमांणे देवतां वसन्ति य एवं विद्वानुग्नि-मुपस्तृणाति यर्जमानेन ग्राम्याश्चं पुशवोऽवुरुद्ध्यां आरुण्याश्चेत्यांहुर् यद् ग्राम्यानुपवसंति तेनं ग्राम्यानवं रुन्धे यदारुण्यस्याश्चं0078;ति तेनारुण्यान्, यदनाश्वानुपवसेत् पितृदेवृत्यः स्यादारुण्यस्या- रञातीन्द्रियं - [] 23

TS 1.6.7.4

वा आंर्ण्यमिन्द्रियमेवाऽऽत्मन् धंत्ते यदनांश्वानुप्वसेत् क्षोधुंकः स्याद्यदंश्जीयाद्रु-द्रोंऽस्य प्शून्मि मन्येताऽपोंऽश्जाति तन्नेवांशितं नेवाऽनंशितं न क्षोधुंको भवंति नास्यं रुद्रः प्शून्मि मन्यते वज्रो वै यज्ञः क्षुत् खळु वै मंनुष्यंस्य भ्रातृंव्यो यदनांऽश्वानुप्वसंति वज्रेणैव साक्षात् () क्षुधं भ्रातृंव्यश् हन्ति ॥ 24

(परिं-मनुष्यां-इन्द्रियश्-साक्षात्-त्रीणिं च) (A7)

TS 1.6.8.1

यो वै श्रुद्धामनारभ्य युज्ञेन यजंते नास्येष्टाय श्रद्धंधतेऽपः प्र णंयित श्रद्धा वा आपंः श्रुद्धामेवाऽऽरभ्यं युज्ञेनं यजत उभयेऽस्य देवमनुष्या इष्टाय श्रद्धंधते तदांहुरित वा एता वर्त्रं नेदन्त्यित वाचं मनो वावैता नातिं नेदन्तीति मनसा प्र णंयतीयं वै मनो - [ ] 25

TS 1.6.8.2

ऽनयैवैनाः प्र णंयत्य-स्कंन्नहविर् भवित य एवं वेदं यज्ञायुधानि सं भंरित यज्ञो वै यंज्ञायुधानि यज्ञमेव तथ्सं भंरित यदेकंमेक संभरित-पितृदेवत्यांनि स्युर्यथ् सह सर्वाणि मानुषाणि द्वेद्वे संभरित याज्यानुवाक्यंयोरेव रूपं करोत्यथो मिथुनमेवयो वै दर्श यज्ञायुधानि वेदं मुख्तौं ऽस्य यज्ञः कल्पते स्पयः [] 26

TS 1.6.8.3

चं कृपालांनि चाग्निहोत्रहवंणी च शूर्षं च कृष्णाजिनं च शम्यां चोलूखंलं च मुसंलं च दृषचोपंला चैतानि वै दर्श यज्ञायुधानि य एवं वेदं मुखतोंऽस्य युज्ञः कंल्पते यो वै देवेभ्यः प्रतिप्रोच्यं युज्ञेन यजंते जुषन्तेऽस्य देवा ह्व्यः ह्विर् निरुप्यमाणम्भि मन्त्रयेताऽग्निः होतारिम्ह तः हुंव इति - [ ] 27

TS 1.6.8.4

देवेभ्यं एव प्रतिप्रोच्यं युज्ञेनं यजते जुषन्तें ऽस्य देवा ह्व्यमेष वै युज्ञ्स्य ग्रहों गृहीत्वैव युज्ञेनं यजते तदुंदित्वा वाचं यच्छिति युज्ञ्स्य धृत्या अथो मनंसा वै प्रजापितिर युज्ञ्मंतन्तत मनंसीव तद्-युज्ञं तनुते रक्षंसा-मनंन्ववचाराय यो वै युज्ञं योग आगते युनिक्तं युङ्के युंज्ञानेषु कस्त्वां युनिक्ति स त्वां युनिक्ति-() -त्यांह प्रजापितिर् वै कः प्रजापितिनैवैनं युनिक्तं युङ्के युंज्ञानेषु ॥ 28

(वैमनः-स्फ्य-इतिं-युनुक्तवे-कांदश च) (A8)

TS 1.6.9.1

प्रजापंतिर् युज्ञानंसृजता-ग्निहोत्रं चौग्निष्टोमं चं पौर्णमासीं चोक्थ्यं चामावास्यां चातिरात्रं च तानुदंिममीत् यावंदग्निहोत्र-मासीत् तावानग्निष्टोमो यावंती पौर्णमासी तावानुक्थ्यो यावंत्यमावास्यां तावानितरात्रो य एवं विद्वानिग्निहोत्रं जुहोति यावंदग्निष्टोमेनो पामोति तावदुपांऽऽमोति य एवं विद्वान् पौर्णमासीं यजंते यावंदुक्थ्येनोपामोति - [ ] 29

TS 1.6.9.2

तावृदुपाँऽऽमोति य एवं विद्वानंमावास्याँ यजंते यावंदितरात्रेणांपामोति तावृदुपाँऽऽमोति परमेष्ठिनो वा एष यज्ञोऽग्रं आसीत् तेन स पंरमां काष्ठांमगच्छत् तेनं प्रजापंतिं निरवांसाययत् तेनं प्रजापंतिः परमां काष्ठांमगच्छत् तेनेन्द्रं निरवांसाययत् तेनेन्द्रः पर्मां काष्ठांमगच्छत् तेनाऽग्नीषोमौ निरवांसाययत् तेनाग्नीषोमौ परमां काष्ठांमगच्छतां य - [] 30

TS 1.6.9.3

एवं विद्वान् दंर्.शपूर्णमासौ यजंते परमामेव काष्ठां गच्छति यो वै प्रजांतेन यज्ञेन यजंते प्र प्रजयां प्रशुभिर् मिथुनैर् जायते द्वादंश मासाः सँवथ्सरो द्वादंश द्वन्द्वानि दर्.शपूर्णमासयोस्तानि संपाद्यानीत्यांहुर् वथ्सं चोपावसृजत्युखां चाधि श्रयत्यवं च हन्ति दृषदौ च समाहन्त्यधि च वपंते कृपालांनि चोपं द्याति पुरोडाशंं - [ ] 31

TS 1.6.9.4

चा ऽधिश्रयत्याज्यं च स्तंबयुजुश्च हरंत्यभि चं गृह्णाति वेदिं च परि गृह्णाति पत्नीं च संनंह्यति प्रोक्षंणीश्चा ऽऽसादयत्याज्यं चैतानि वै द्वादंश द्वन्द्वानिं दर्,शपूर्णमासयोस्तानि य एवश संपाद्य यजंते प्रजातेनैव यज्ञेनं यजते प्र प्रजयां प्रशुभिर् मिथुनैर् जायते ॥ 32

(उक्थ्येनोपामोत्य-गच्छतां यः - पुरोडाशं-चत्वारिश्शर्च) (A9)

TS 1.6.10.1

ध्रुवोऽसि ध्रुवोऽहश् संजातेषुं भूयास्मित्यांह ध्रुवानेवैनांन् कुरुत उग्रोंऽस्युग्रोऽहश् संजातेषुं भूयास्-मित्याहाप्रतिवादिन एवैनांन् कुरुते-ऽभिभूरंस्यभिभूरहश् संजातेषुं भूयास्मित्यांह् य एवैनं प्रत्युत्पिपीते तमुपांस्यते युनज्मिं त्वा ब्रह्मणा दैव्येनेत्यांहैष वाअग्नेर्योगस्तेनै - [] 33

TS 1.6.10.2

वैनं युनक्ति युक्स्य वै समृद्धेन देवाः सुंवर्गं लोकमायन्, युक्स्य व्यृद्धेनासुरान् पराभावयन्, यन्मं अग्ने अस्य युक्स्य रिष्यादित्यांह युक्स्यैव तथ्समृद्धेन यर्जमानः सुवर्गं लोकमेति युक्स्य व्यृद्धेन भ्रातृंव्यान् परां भावयत्यग्निहोत्र-मेताभिर् व्याहंतीभिरुपं सादयेद्यक्तमुखं वा अग्निहोत्रं ब्रह्मैता व्याहंतयो यक्तमुख एव ब्रह्मं - [] 34

TS 1.6.10.3

कुरुते सँवथ्सरे पूर्यागंत एताभिरेवोपं सादयेद्-ब्रह्मणैवोभ्यतः सँवथ्सरं पिरं गृह्णाति दर् शपूर्णमासौ चांतुर्मास्यान्यालभंमान एताभिर् व्याहंतीभिर् ह्वीश्ष्यासांदयेद् यज्ञमुखं वै दंर शपूर्णमासौ चांतुर्मास्यानि ब्रह्मैता व्याहंतयो यज्ञमुख एव ब्रह्मं कुरुते सँवथ्सरे पूर्यागंत एताभिरेवासांदयेद् ब्रह्मणैवोभ्यतः सँवथ्सरं पिरंगृह्णाति यह्नै युज्ञस्य साम्नां क्रियते राष्ट्रं - [] 35

TS 1.6.10.4

य्बन्स्या-*शीर्गच्छिति यद्दचा विशं य्वन्स्या- *शीर्गच्छत्यथं ब्राह्मणोऽनाशीर्केण युन्नेनं यजते सामिधेनी-रंनुवृक्ष्यन्नेता व्याहंतीः पुरस्तौदद्ध्याद् ब्रह्मैव प्रंतिपदं कुरुते तथा ब्राह्मणः साशीर्केण युन्नेनं यजते यं कामयेत यर्जमानं भ्रातृंव्यमस्य युन्नस्या*शीर्गच्छेदिति तस्यैता व्याहंतीः पुरोनुवाक्यांयां दद्ध्याद् भ्रातृव्यदेवृत्यां वै पुरोनुवाक्यां भ्रातृंव्यमेवास्यं युन्नस्या-[] 36

TS 1.6.10.5

ऽऽशीर्गच्छिति यान् कामयेत् यर्जमानान्थ् समावंत्येनान् युक्स्या ऽऽशीर्गच्छेदिति तेषांमेता व्याहंतीः पुरोनुवाक्यांया अर्द्धचं एकां दद्ध्याद्-याज्यांयै पुरस्तादेकां याज्यांया अर्द्धचं एकां तथैनान्थ् समावंती यक्स्या ऽऽशीर्गच्छिति यथा वै पूर्जन्यः सुवृष्टं वर्,षंत्येवं यज्ञो यर्जमानाय वर्,षिति स्थलंयोद्कं पंरिगृह्णन्त्याशिषां युज्ञं यर्जमानः परि गृह्णाति मनोऽसि प्राजापृत्यं - [] 37

TS 1.6.10.6

मनंसा मा भूतेनाऽऽविशेत्यांहु मनो वै प्रांजापत्यं प्रांजापत्यो यज्ञो मनं एव यज्ञमात्मन् धंत्ते वागंस्यैन्द्री संपत्नक्षयंणी वाचा मैन्द्रियेणा-ऽऽविशेत्यांहैन्द्री वै वाग्वाचं-मेवैन्द्री- मात्मन् धंत्ते ॥ 38

(तेनै-व ब्रह्मं- राष्ट्रमे-वास्यं युज्ञ्स्यं-प्राजापत्यक्ष-षद्गिर्श्शच) (A10)

TS 1.6.11.1

यो वै संप्तद्रशं प्रजापितिं युक्तम्न्वायंतुं वेद प्रतिं युक्तेनं तिष्ठति न युक्ताद् भ्रश्रंशत् आ श्रांवयेति चतुरक्षर्मस्तु श्रौषिडिति चतुरक्षरुं यजेति द्वयंक्षरुं ये यजामह् इति पञ्चाक्षरं द्वयक्षरो वेषद्भार एष वै संप्तद्रशः प्रजापितिर् युक्तम्न्वायंत्तो य एवं वेद प्रतिं युक्तेनं तिष्ठिति न युक्ताद्- भ्रश्रंशते यो वै युक्तस्य प्रायंणं प्रतिष्ठा -[] 39

TS 1.6.11.2

मुदयंनुं वेद प्रतिष्ठितेनारिष्टेन युज्ञेनं सङ्स्थां गंच्छत्याश्रांवयास्तु श्रौष्ड्यज् ये यजांमहे वषद्भार एतद्वै युज्ञ्स्य प्रायंणमेषा प्रतिष्ठैतदुदयंनुं य एवं वेद प्रतिष्ठितेनाऽरिष्टेन युज्ञेनं सङ्स्थां गंच्छिति यो वै सुनृतांयै दोहुं वेदं दुह एवैनां युज्ञो वै सुनृता ऽऽ श्रांवयेत्यैवैनां-मह्रुदस्तु - [ ] 40

TS 1.6.11.3

श्रौष्डित्युपावांस्राग्यजेत्युदंनैषी्द्ये यजांमह् इत्युपांऽसदद् वषद्कारेणं दोग्द्ध्येष वै सूनृतांयै दोहो य एवं वेदं दुह एवैनां देवा वै स्त्रमांसत् तेषां दिशोंऽदस्यन्त एतामाद्रां पङ्किमंपश्यन्ना श्रांवयेतिं पुरोवात-मंजनयन्नस्तु श्रौष्डित्यभ्रश् समंष्ठावयन्, यजेतिं विद्युतं - [ ] 41

TS 1.6.11.4

मजनयुन्, ये यजांमह् इति प्रावंर् षयन्नभ्यंस्तनयन् वषद्वारेण् ततो वै तेभ्यो दिशः प्राप्यायन्त य एवं वेद प्रास्मै दिशः प्यायन्ते प्रजापंतिं त्वोवेदं प्रजापंति स्त्वंवेद यं प्रजापंतिर् वेद स पुण्यो भवत्येष वै छन्द्रस्यः प्रजापंतिरा श्रांवयाऽस्तु श्रौषड्यज् ये यजांमहे वषद्वारो य एवं वेद पुण्यो भवति वसन्त - [] 42

TS 1.6.11.5

मृंतूनां प्रीणामीत्यांहर्तवो वै प्रयाजा ऋतूनेव प्रीणाति तेंऽस्मै प्रीता यथापूर्वं केल्पन्ते कल्पन्तेऽस्मा ऋतवो य एवं वेदाग्नीषोमयोरहं देवयुज्यया चक्षुंष्मान् भूयासमित्यां-हाग्नीषोमांभ्यां वै युज्ञ्श्रक्षुंष्मान् ताभ्यामेव चक्षुरात्मन् धत्ते ऽग्नेरहं देवयुज्ययाऽन्नादो भूयास्मित्यांहाग्निर्वे देवानांमन्नादस्ते नै वा - [43

TS 1.6.11.6

ऽन्नाद्यं-मात्मन् धंत्ते दिन्धंर्स्यदंन्धो भूयासम्मुं दंभेयमित्यांहैतया वै दब्द्ध्यां देवा असुंरानदभुवन्तयैव भ्रातृंव्यं दभ्रोत्यग्नीषोमंयोर्हं देवयुज्ययां वृत्रहा भूयासमित्यांहाऽग्नीषोमांभ्यां वा इन्द्रों वृत्रमंहन्ताभ्यांमेव भ्रातृंव्यक्ष स्तृणुत इन्द्राग्नियोर्हं देवयुज्ययेन्द्रिया्व्यंनादो भूयासमित्यांहेन्द्रिया्व्यंवान्नादो भंवतीन्द्रंस्या - [] 44

TS 1.6.11.7

ऽहं देवयुज्ययेन्द्रियावी भूयास्मित्यांहेन्द्रियाव्येव भविति महेन्द्रस्याऽहं देवयुज्ययां जेमानं महिमानं गमेयमित्यांह जेमानंभेव महिमानं गच्छत्यग्नेः स्विष्टकृतोऽहं देवयुज्यया ऽऽयुष्मान्, यज्ञेनं प्रतिष्ठां गमेयमित्या-हायुरेवात्मन् धंत्ते प्रति यज्ञेनं -तिष्ठति ॥(प्रतिष्ठा-मह्रुदस्तुं-विद्युतं-वस्नन्तं- 45

तेनैवे-न्द्रंस्या-ऽष्टात्रिश्रंशच) (A11)

TS 1.6.12.1

इन्द्रं वो विश्वत्रस्पिर् हवांमहे जनेंभ्यः । अस्माकंमस्तु केवंलः ॥ इन्द्रं नरों नेमधिता हवन्ते यत्पार्या युनजंते धियस्ताः । शूरो नृषांता शवंसश्चकान आ गोमंति व्रजे भंजा त्वन्नः ॥ इन्द्रियाणि शतकतो या ते जनेषु पञ्चस्तं ॥ इन्द्र तानि त आ वृणे ॥ अन्तं ते दायि मह इन्द्रियायं सूत्रा ते विश्वमन्तं वृत्रहत्ये । अन्तं - [] 46

TS 1.6.12.2

क्षुत्रमनु सहो यज्तत्रेन्द्रं देवेभिरनुं ते नृषद्ये ॥ आयस्मिन्थ् सप्तवांसवा स्तिष्ठंन्ति स्वारुहो यथा ।

ऋषिर्.ह दीर्घश्चत्तंम इन्द्रंस्य घुर्मो अतिथिः ॥ आमास्चं पुक्रमैरंय आ सूर्यर्थं रोहयो दिवि । घुर्मं न सामं तपता सुवृक्तिभिर् जुष्टं गिर्वणसे गिरंः ॥ इन्द्रमिद् गाथिनो बृहदिन्द्रं-मुर्केभि-रुर्किणः । इन्द्रं वाणीरनूषत ॥ गायंन्ति त्वा गायत्रिणो- [ ] 47

TS 1.6.12.3

ऽर्चन्त्यर्क-मुर्किणः । ब्रुह्माणंस्त्वा शतऋतुवुद्-वश्श-मिंव येमिरे ॥ अश्होमुचे प्र भेरेमा मनीषामोषिष्ठदाव् श्रे सुमृतिं गृंणानाः । इदिमेन्द्र प्रतिं हुव्यं गृंभाय सृत्याः संन्तु यर्जमानस्य कामाः ॥ विवेष यन्मां धिषणां जजान स्तवे पुरा पार्यादिन्द्र-महः । अश्हंसो यत्रं पीपर्द्यथां नो नावेव यान्तं मुभये हवन्ते ॥ प्र सुम्राजं प्रथम-मंद्धराणां - [ ] 48

TS 1.6.12.4

मश्होमुचं वृष्भं यज्ञियांनां । अपां नपांतमिश्वना हयंन्त-मस्मिन्नर इन्द्रियं धंत्तमोर्जः ॥ वि नं इन्द्र मृधो जिह नीचा येच्छ पृतन्यतः । अधस्पदं तमीं कृधि यो अस्माः अभिदासंति ॥इन्द्रं क्ष्त्रम्भि वाममोजो ऽजांयथा वृषभ चर् षणीनां । अपांतुदो जनं-मित्रयन्तं-मुरुं देवेभ्यो अकृणो-रु लोकं ॥ मृगो न भीमः कुंचरो गिरिष्ठाः पंरावत - [ ] 49

TS 1.6.12.5

आ जंगामा परंस्याः । सृकः सःशायं पिविमिन्द्र तिग्मं वि शत्रूंन् तािं विमृधो नुदस्व ॥ वि शत्रून्. वि मृधो नुद् विवृत्रस्य हनूं रुज । वि मृन्युमिन्द्र भािम्तोऽमित्रंस्याऽभिदासंतः ॥ त्रातार्-मिन्द्रं-मिवतार्-मिन्द्रः हवेहवे सुहवः शूर्मिन्द्रं । हुवे नु शत्रं पुरुह्तिमिन्द्रः स्वस्ति नो मृघवां धात्विन्द्रः ॥ मा ते अस्याः - [ ] 50

TS 1.6.12.6

संहसावन् परिष्टाव्घायं भूम हरिवः परादै । त्रायंस्व नो ऽवृकेभिर् वर्र्स्थै-स्तवं प्रियासंः सूरिषुं स्याम

॥ अनेवस्ते रथमश्वाय तक्ष्म त्वष्टा वर्ज्रं पुरुहूत द्युमन्तं । ब्रह्माण इन्द्रं महयन्तो अर्कैरवर्द्धयन्नहेये हन्तुवा उं ॥ वृष्णे यत् ते वृषंणो अर्कमर्चानिन्द्र ग्रावाणो अदितिः सुजोषाः । अनुश्वासो ये पवयोऽरथा इन्द्रेषिता अभ्यवंत्त न्त दस्यून् ॥ 51

(वृत्रहत्येऽनुं-गायत्रिणौं-ऽद्धराणांं-परावतो-ऽस्या-मष्टाचंत्वारिश्शच) (A12)

praSna korvai with starting padams of 1 to 12 anuvAkams:-(सन्त्वां सिञ्चामि-ध्रुवां-ऽस्युग्निर्मा-बुर्,हिषोऽह-मा प्यांयता-मर्गन्म-यथा वै-यो वै श्रुद्धां- प्रजापंतिर् यज्ञान्-ध्रुवोऽसीत्यांह्-यो वै संप्तदुश-मिन्द्रं वो॒-द्वादंश ।)

korvai with starting padams of1, 11, 21 series of pa jcAtis:-सन्त्वां-बुर्.हिषोऽहं-यथा वा-एवं विद्वा-ञ्छ्रौषंट्थ्-साहसाव-न्नेकंपञ्चारात् ।

first and last padam of sixth praSnam:-सन्त्वां-सिञ्चामि दस्यून् ।

॥ हरिं: 🕉 ॥॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां प्रथमकाण्डे षष्टः प्रश्नः समाप्तः ॥

1.7 प्रथमकाण्डे सप्तमः प्रश्नः - (याजमान ब्राह्मणं)

TS 1.7.1.1

पाक्यज्ञं वा अन्वाहिताग्नेः प्राव उपं तिष्ठन्त इडा खळु वै पांकय्ज्ञः सैषाऽन्त्रा प्रयाजानूयाजान्. यर्जमानस्य लोकेऽवंहिता तामांहियमांणामि मन्त्रयेत सुरूपवर् षवर्ण एहीतिं प्रावो वा इडां प्रानेवोपं ह्वयते यृज्ञं वै देवा अदुंहन्. यृज्ञोऽसुंराः अदुहृत् तेऽसुंरा क्रुंग्धाः परांऽभवृन्. यो वै यृज्ञस्य दोहं विद्वान् - [] 1

TS 1.7.1.2

यज्तेऽप्यन्यं यर्जमानं दुहे सा में सृत्याऽऽशीर्स्य युरूस्यं भूयादित्यांहैष वै युरूस्य दोह्स्तेनैवैनं दुहे प्रता वै गौर्दुहे प्रते डा यर्जमानाय दुह एते वा इडांयै स्तना इडोपंहूतेतिं वायुर्वथ्सो यर्हि होतेडांमुपृह्वयेत तर्हि यर्जमानो होतांर्मीक्षंमाणो वायुं मनसा ध्यायेन्-[ ] 2

TS 1.7.1.3

मात्रे वृथ्स-मुपार्वसृजित सर्वेण वै युज्ञेन देवाः सुंवर्गं लोकमायन पाकयज्ञेन मर्नुरश्राम्यथ्सेडा मर्नुमुपार्वर्तत तां देवासुरा व्यंह्वयन्त प्रतीर्ची देवाः पराचीमसुंराः सा देवानुपार्वर्तत प्रावो वै तद् देवानेवृणत प्रावोऽसुंरानजहुर्यं कामयेतापुराः स्यादिति पराचीं तस्येडामुपं ह्वयेतापुरारेव भविति यं-[

TS 1.7.1.4

कामयेत पशुमान्थ् स्यादितिं प्रतीचीं तस्येडा-मुपं ह्वयेत पशुमानेव भंवित ब्रह्मवादिनों वदन्ति स त्वा इडामुपं ह्वयेत य इडां- मुपहूयात्मान-मिडांया-मुपह्वयेतेति सा नः प्रिया सुप्रतूर्तिर् मुघोनीत्याहेडां-मेवोपहूयाऽऽत्मान -मिडांयामुपं ह्वयते व्यंस्तिमव वा एतद्-युक्स्य यदिडां सामि प्राश्चितिं - [ ] 4

TS 1.7.1.5

सामि मीर्जयन्त एतत् प्रति वा असुंराणां यज्ञो व्येच्छिद्यत् ब्रह्मणा देवाः समंद्धुर् बृह्स्पतिं - स्तन्ततामिमं न इत्यांह् ब्रह्म् वै देवानां बृह्स्पतिर् ब्रह्मणैव यज्ञ् सं दंधाति विच्छिन्नं यज्ञ् सिम्मं दंधात्वित्यांह् सन्तंत्यै विश्वे देवा इह मादयन्तामित्यांह सन्तत्यैव यज्ञं देवेभ्योऽनुं दिशति यां वै - [ ] 5

TS 1.7.1.6

युज्ञे दक्षिणां ददांति तामस्य प्रावोऽनु सं क्रांमन्ति स एष ईजानोऽपुशुर भावुंको यर्जमानेन खळु वै तत्कार्य-मित्यांहुर यथां देवत्रा दृत्तं कुर्वीतात्मन् पुशून् रमयेतेति ब्रद्ध् पिन्वस्वेत्यांह युज्ञो वै ब्रद्धो युज्ञमेव तन्महयत्यथो देवत्रैव दृत्तं कुरुत आत्मन् पुशून् रमयते ददंतो मे () मा क्षायीत्याहाक्षिति-मेवोपैति कुर्वतो मे मोपं दस्दित्यांह भूमानंमेवोपैति ॥ 6

(विद्वान्-ध्यायेद्-भवति यं-प्रारञन्ति-यां वै-म्-एकान्नविर्श्रातिश्चं) (A1)

TS 1.7.2.1

सश्त्रंवा ह सौवर्चन्सः तुमिंञ्चमौपोंदिति-मुवाच् यथ्सित्रिणाः होताऽभुः कामिडामुपाँह्वथा इति तामुपाँह्व इतिं होवाच् या प्राणेनं देवान् दाधारं व्यानेनं मनुष्यांनपानेनं पितृनितिं छिनत्ति सा न छिन्ती(3) इतिं छिनतीतिं होवाच् रारीरं वा अंस्यै तदुपाँह्वथा इतिं होवाच् गौर्वा - [ ] 7

TS 1.7.2.2

अस्यै शरीरं गां वाव तौ तत् पर्यवदतां या यज्ञे दीयते सा प्राणेनं देवान् दांधार् ययां मनुष्यां जीवंन्ति सा व्यानेनं मनुष्यान् यां पितृभ्यो घ्नन्ति साऽपानेनं पितृन्, य एवं वेदं पशुमान् भवत्यथ वै तामुपाँह् इतिं होवाच् या प्रजाः प्रभवंन्तीः प्रत्याभवतीत्यन्नं वा अस्यै तदु - [ ] 8

TS 1.7.2.3

पाँह्वथा इतिं होवाचौषंधयो वा अंस्या अन्नमोषंधयो वै प्रजाः प्रभवंन्तीः प्रत्या भंवन्ति य एवं वेदांनादो भंवत्यथ वै तामुपाँह् इतिं होवाच् या प्रजाः पंराभवंन्ती-रन्गगृह्णाति प्रत्याभवंन्तीर् गृह्णातीतिं प्रतिष्ठां वा अंस्यै तदुपाँह्वथा इतिं होवाचेयं वा अंस्यै प्रतिष्ठे - [ ] 9

TS 1.7.2.4

यं वै प्रजाः पंराभवंन्तीरन्नं गृह्णाति प्रत्याभवंन्तीर् गृह्णाति य एवं वेद प्रत्येव तिष्ठत्यथ् वै तामुपाँ इति होवाच् यस्यै निक्रमणे घृतं प्रजाः सञ्जं007आ;वंन्तीः पिबन्तीति छिनत्ति सा न छिन्ती (3) इति न छिन्तीति होवाच् प्र तु जनयतीत्येष वा इडामुपाँ हथा इति () होवाच् वृष्टिर्,वा इडा वृष्ट्यै वै निक्रमणे घृतं प्रजाः सञ्जं007आ;वंन्तीः पिबन्ति य एवं वेद प्रैव जांयतेऽन्नादो भंवति ॥ 10

(गौर्वा-अंस्यै तत्-प्रंतिष्ठा-ऽह्वंथा इतिं-विश्शुतिश्चं) (A2)

TS 1.7.3.1

परोक्षं वा अन्ये देवा इज्यन्ते प्रत्यक्षंमन्ये यद्-यर्जते य एव देवाः परोक्षंमिज्यन्ते तानेव तद्-यंजित् यदंन्वाहार्य-माहरंत्येते वै देवाः प्रत्यक्षं यद् ब्रांह्मणास्तानेव तेनं प्रीणात्यथो दक्षिणैवास्यैषाऽथो यहस्यैव छिद्रमपि दधाति यद्वै यहस्यं क्रूरं यद्विलिष्टं तदंन्वाहार्येणा - [] 11

TS 1.7.3.2

ऽन्वाहंरित तदंन्वाहार्यस्या-न्वाहार्यत्वं देवदूता वा एते यद्-ऋत्विजो यदंन्वाहार्य-माहरंति देवदूतानेव प्रीणाति प्रजापंतिर् देवेभ्यो यज्ञान् व्यादिश्य स रिरिचानोऽमन्यत स एतमन्वाहार्य-मभक्त-मपश्यत तमात्मन्नंधत्तस वा एष प्रांजापत्यो यदंन्वाहार्यो यस्यैवं विदुषोंऽन्वाहार्य आह्रियते साक्षादेव प्रजापंति-मृद्धोत्यपंरिमितोनिरुप्योऽपंरिमितः प्रजापंतिः प्रजापंति- [] 12

TS 1.7.3.3

राह्यै देवा वै यद्-य्रज्ञेऽकुंर्वत् तदसुंरा अकुर्वत् ते देवा एतं प्रांजापृत्य-मंन्वाहार्य-मपश्यन् तम्नवाहंरन्त् ततो देवा अभवन् परासुंरा यस्यैवं विदुषोंऽन्वाहार्य आह्रियते भवंत्यात्मना परांस्य भ्रातृंव्यो भवति य्रज्ञेन वा इष्टी प्रकेनं पूर्ती यस्यैवं विदुषोंऽन्वाहार्य आह्रियते स त्वेवेष्टांपूर्ती प्रजापंतेर्भागोऽसी- []

TS 1.7.3.4

त्यांह प्रजापंतिमेव भांग्धेयेन समर्द्धयत्यूर्जस्वान् पयंस्वानित्याहोर्ज-मेवास्मिन् पयो दधाति प्राणापानौ में पाहि समानव्यानौ में पाहीत्यांहाऽऽशिषंमेवैतामा शास्ते ऽक्षिंतो ऽस्यक्षिंत्यै त्वा मा में क्षेष्ठा अमुत्रामुष्मिन् लोक इत्यांह क्षीयंते वा अमुष्मिन् लोकेऽन्नं-मितः प्रंदान ह ह्यंमुष्मिन् लोके () प्रजा उंपजीवंन्ति यदेव-मंभिमृशत्यिक्षिति-मेवैनंद् गमयित नास्यामुष्मिन् लोकेऽन्नं क्षीयते ॥ 14

(अन्वाहार्येण-प्रजापंते-रसि-ह्यंमुष्मिन् लोके-पञ्चंदश च) (A3)

TS 1.7.4.1

बुर्,हिषोऽहं देवयुज्ययां प्रजावांन् भूयासमित्यांह बुर्,हिषा वै प्रजापंतिः प्रजा अंसृजत् तेनैव प्रजाः सृजते नराशश्संस्याहं देवयुज्ययां पशुमान् भूयासमित्यांह् नराशश्संन् वै प्रजापंतिः पशूनंसृजत् तेनैव पशून्थ् सृजतेऽग्नेः स्विष्टकृतोऽहं देवयुज्ययाऽऽयुष्मान्, युज्ञेनं प्रतिष्ठां गंमेयमित्याहाऽऽयुरेवात्मन् धंत्ते प्रतिं युज्ञेनं तिष्ठति दर्,शपूर्णमासयोर् - [] 15

TS 1.7.4.2

वै देवा उज्जिति-मनूदंजयन् दर्,शपूर्णमासाभ्या- मसुंरानपां-नुदन्ताग्ने-रहमुर्ज्जिति-मनू जेष-मित्यांह दर्,शपूर्णमासयोरेव देवतांनां यजमान् उज्जितिमनू ज्ञयित दर्,शपूर्णमासाभ्यां भ्रातृंव्यानपं नुदते वाजवतीभ्यां व्यृहत्यन्नं वै वाजोऽन्नमेवावं रुन्धे द्वाभ्यां प्रतिष्ठित्यै यो वै युक्स्य द्वौ दोहौं विद्वान् यजंत उभुयतं - [] 16

TS 1.7.4.3

एव युज्ञं दुंहे पुरस्तां चोपरिष्टा चैष वा अन्यो युज्ञस्य दोह इडांयामुन्यो यर् हि होता यर्जमानस्य नामं गृह्णीयात् तर् हिं ब्रूयादेमा अंग्मन्नाशिषो दोहंकामा इति सश्स्तुंता एव देवतां दुहेऽथों उभयतं एव युज्ञं दुंहे पुरस्तां चोपरिष्टा च् रोहितेन त्वाऽग्निर्देवतां गमयत्वित्यां हैते वै देवाश्वा - [] 17

TS 1.7.4.4

यर्जमानः प्रस्तरो यद्तैः प्रंस्तरं प्रहरंति देवा् श्वेरेव यर्जमानः सुवृगं लोकं गंमयित् वि ते मुञ्चामि रश्ना वि रश्मीनित्यां हैष वा अग्नेर्विमोकस्ते-नैवैनं विमुंञ्चित विष्णोः श्वेंयोर्हं देवयुज्ययां यृज्ञेनं प्रतिष्ठां गंमेयुमित्यांह युज्ञो वै विष्णुंर् युज्ञ एवान्तृतः प्रति तिष्ठित् सोमंस्याहं देवयुज्ययां सुरेता -[

TS 1.7.4.5

रेतों धिषीयेत्यांह सोमो वै रेतोधास्तेनैव रेतं आत्मन् धंत्ते त्वष्टुंरहं देवयुज्ययां पशूनाः रूपं पुंषेयमित्यांह त्वष्टा वै पंशूनां मिथुनानाः रूपकृत्तेनैव पंशूनाः रूपमात्मन् धंत्ते देवानां पत्नीरिग्नर् गृहपंतिर् यहस्यं मिथुनं तयोर्हं देवयुज्ययां मिथुनेन प्रभूयास्-मित्यांहैतस्माद् वै मिथुनात् प्रजापंतिर् मिथुनेन - [ ] 19

TS 1.7.4.6

प्राजायत् तस्मादेव यजंमानो मिथुनेन् प्रजायते वेदोऽसि वित्तिंरसि विदेयेत्यांह वेदेन् वै देवा असीराणां वित्तं वेद्यमिवन्दन्त तद्-वेदस्यं वेदत्वं यद्यद् भ्रातृंव्यस्याभिद्ध्यायेत् तस्य नामं गृह्णीयात् तदेवास्य सर्वं वृङ्के घृतवन्तं कुलायिनशं रायस्पोषशं सहस्रिणं वेदो दंदातु वाजिनमित्यांह् प्रसहस्रं पुशूनीमोत्या () स्यं प्रजायां वाजी जायते य एवं वेदं ॥ 20

(दुर्.शुपूर्णमासयो-रुभ्यतो-देवाधाः-सुरेताः-प्रजापंतिर् मिथुनेनां-मोत्य-ष्टौ चं) (A4)

TS 1.7.5.1

ध्रुवां वै रिच्यंमानां युज्ञोऽन्तं रिच्यते युज्ञं यर्जमानो यर्जमानं प्रजा ध्रुवामाप्यायंमानां युज्ञोऽन्वा प्यायते युज्ञं यर्जमानो यर्जमानं प्रजा आ प्यायतां ध्रुवा घृतेनेत्यांह ध्रुवामेवा ऽऽ प्याययित तामाप्यायंमानां यज्ञोऽन्वा प्यायते युज्ञं यर्जमानो यर्जमानं प्रजाः प्रजापंतेर विभान्नामं लोकस्तस्मिश्स्त्वा द्धामि सुह यर्जमानेनेत्यां - [] 21

TS 1.7.5.2

हायं वै प्रजापंतर विभान्नामं लोकस्तिस्मं-न्नेवैनं दधाति सह यर्जमानेन रिच्यंत इव वा एतद्-यद्-यर्जते यद्-यंजमानभागं प्राक्ष्यात्मानंमेव प्रीणात्येतावान्, वै युज्ञो यावानं, यजमानभागो युज्ञो यर्जमानो यद्-यंजमानभागं प्राक्ष्याति युज्ञ एव युज्ञं प्रति ष्ठापयत्येतद्वै सूयवंसक् सोदंकं यद्धर्,हिश्चाऽऽपंश्चैतद् - [ ] 22

TS 1.7.5.3

यजंमानस्याऽऽयतंनुं यद्वेदिर्यत् पूँर्णपात्र-मंन्तर्वेदि निनयंति स्व एवाऽऽयंतने सूयवंसक् सोदंकं कुरुते सदंसि सन्में भूया इत्याहाऽऽपो वै यज्ञ आपोऽमृतं युज्ञमेवामृतं-मात्मन् धंत्ते सर्वाणि वै भूतानिं वृत-मुंपयन्त -मनूपं यन्ति प्राच्यां दिशि देवा ऋत्विजो मार्जयन्ता-मित्यांहैष वै दंर शपूर्णमासयो-रवभृथो -[] 23

TS 1.7.5.4

यान्येवैनं भूतानि वृतमुप्यन्तं-मनूप्यन्ति तैरेव सहावंभृथमवैति विष्णुंमुखा वै देवा श्छन्दोंभिरिमान् लोका-नंनपज्ययमुभ्यंजयुन्, यद्-विष्णुऋमान् ऋमंते विष्णुंरेव भूत्वा यजंमानृश्छन्दोंभिरिमान् लोका- नंनपज्य्यम्भि जंयति विष्णोः ऋमोऽस्यभिमातिहेत्यांह गायत्री वै पृथिवी त्रैष्टुंभम्नन्तरिंक्ष्रं जागंती द्यौरानुंष्टुभीर दिश् श्छन्दोंभिरेवेमान् लोकान्, यंथापूर्वम्भि जंयति ॥ 24

(यर्जमानेनेतिं-चै तदं-वभृथो-दिशं:-सप्त चं) (A5)

TS 1.7.6.1

अर्गन्म सुवः सुवंरग्नमेत्यांह सुवर्गमेव लोकमेति सन्दर्शस्ते मा छिथ्सि यत्ते तपस्तस्मै ते मा ऽऽ वृक्षीत्यांह यथायजु-रेवैतथ् सुभूरंसि श्रेष्ठां रश्मीनामांयुद्धा अस्यायुंमें धेहीत्यांहाऽऽशिषंमेवैतामा शांस्ते प्र वा एषांऽस्मान् लोकाच्यंवते यो - [] 25

TS 1.7.6.2

विष्णुऋमान् ऋमंते सुवर्गाय हि लोकायं विष्णुऋमाः ऋम्यन्ते ब्रह्मवादिनो वदन्ति स त्वै विष्णुऋमान् ऋमेत् य इमान् लोकान् भ्रातृं व्यस्य स्विद्य पुनिर्मि लोकं प्रत्यवरोहेदित्येष वा अस्य लोकस्यं प्रत्यवरोहो यदाहेदमहम्मुं भ्रातृं व्यमाभ्यो दिग्भ्योऽस्यै दिव इतीमानेव लोकान् भ्रातृं व्यस्य स्विद्य पुनिर्मि लोकं प्रत्यवरोहित सं - [] 26

TS 1.7.6.3

ज्योतिषाऽभूविमत्यां हास्मिन्नेव लोके प्रतिं तिष्ठत्यैन्द्री-मावृतं-मन्वावंर्त इत्यां हासौ वा आंदित्य इन्द्रस्तस्यैवाऽऽवृत्य पूर्यावंर्तते दक्षिणा पूर्यावंर्तते स्वमेव वीर्यमन्नं पूर्यावंर्तते तस्माद् दक्षिणोऽर्द्धं आत्मनो वीर्यावत्तरोऽथो आदित्यस्यैवाऽऽवृत्तमन्नं पूर्यावंर्तते समृहं प्रजया सं मयां प्रजेत्यां हाऽऽशिषं - [ ] 27

TS 1.7.6.4

मेवैतामा शांस्ते सिमंद्धो अग्ने मे दीदिहि समेद्धा ते अग्ने दीद्यासमित्यांह यथायुजु-रेवैतद्वसुंमान्. युज्ञो वसीयान् भूयासु-मित्यांहा-ऽऽशिषंमेवेतामा शांस्ते बहु वै गार्,हंपत्युस्यान्ते मिश्रमिव चर्यत आग्निपावमानीभ्यां गार् हंपत्यमुपं तिष्ठते पुनात्येवाग्निं पुंनीत आत्मानं द्वाभ्यां प्रतिष्ठित्या अग्ने गृहपत् इत्यांह - [ ] 28

TS 1.7.6.5

यथायुजुरेवैतच्छतः हिमा इत्यांह शतं त्वां हेम्न्तानिंन्धिषीयेति वावैतदांह पुत्रस्य नामं गृह्णात्यन्नादमेवैनंं करोति तामाशिषमा शांसे तन्तवे ज्योतिंष्मतीमितिं ब्रूयाद्-यस्यं पुत्रोऽजांतः स्यात् तेजस्व्येवास्यं ब्रह्मवर्च्सी पुत्रो जांयते तामाशिषमा शांसेऽमुष्मै ज्योतिंष्मतीमितिं ब्रूयाद्-यस्यं पुत्रो - [] 29

TS 1.7.6.6

जातः स्यात्तेजं एवास्मिन् ब्रह्मवर्च्सं दंधाति यो वै युज्ञं प्रयुज्य न विंमुञ्चत्यंप्रतिष्ठानो वै स भंवति कस्त्वां युनक्ति स त्वा वि मुंञ्चत्वित्यांह प्रजापंतिर् वै कः प्रजापंतिनैवैनं युनक्तिं प्रजापंतिना वि मुंञ्चति प्रतिष्ठित्या ईश्वरं वै वृतमविंसृष्टं प्रदहोऽग्नें व्रतपते वृतमंचारिष्मित्यांह वृतमेव-[] 30

TS 1.7.6.7

वि सृंजते शान्त्या अप्रंदाहाय पराङ. वाव यज्ञ एति न नि वर्तते पुनर्यो वै युक्स्यं पुनरालंभं विद्वान्, यजंते तम्भि नि वर्तते युज्ञो बंभूव स आ बंभूवेत्यांहैष वै युक्स्यं पुनरालंभ-स्तेनैवेनं पुनरा लंभतेऽनंवरुद्धा वा एतस्यं विराइ य आहिताग्निः सन्नंसभः पुशवः खळु वै () ब्रांह्मणस्यं सभेष्ट्वा प्राङ्कत्क्रम्यं ब्रूयाद् गोमार्थं अग्नेऽविमार्थ अश्वी युज्ञ इत्यवं सभार्थ रुन्धे प्र सहस्रं पुशूनांमोत्याऽस्यं प्रजायां वाजी जायते ॥(यः-स-मासिषं-गृहपत्-इत्यांहा-मुष्मे ज्योतिष्मतीमितिं ब्रूयाद् यस्यंपुत्रो- व्रतमेव-खळु वै- 31

चतुंर्विश्शातिश्च) (A6)

TS 1.7.7.1

देवं सिवतः प्र स्रुंव युज्ञं प्र स्रुंव युज्ञ्पंतिं भगाय दि्व्यो गन्ध्वः । केत्पूः केतंं नः पुनातु वाचस्पित्र् वाचंम् स्वदाति नः ॥ इन्द्रंस्य वज्ञोऽिस् वार्त्रघ्नस्त्वयाऽयं वृत्रं वंद्ध्यात् ॥ वाजंस्य च प्रंस्वे मातरं महीमिदितिं नाम वचंसा करामहे । यस्यामिदं विश्वं भुवंन-माविवेश तस्यां नो देवः संविता धर्म साविषत् ॥ अपस्वं-[] 32

TS 1.7.7.2

न्तर्मृतंम्पसु भेष्जम्पामृत प्रशंस्तिष्वश्वां भवथ वाजिनः ॥ वायुर् वां त्वा मन्तर् वा त्वा गन्ध्वाः सप्तिविश्रेशितः । ते अग्रे अश्वमायुञ्चन्ते अस्मिञ्चवमाऽद्धुः ॥ अपां नपादाशुहेम्न्, य ऊर्मिः कुकुद्मान् प्रतूर्तिर् वाजसातंमस्तेनायं वाजश्रं सेत् ॥ विष्णोः ऋमोऽसि विष्णोः ऋगन्तमंसि विष्णोर् विक्रांन्तमस्यङ्कौ न्यङ्का () विभितो रथं यौ ध्वान्तं वांताग्रमन्तं सञ्चरंन्तौ दूरेहेति-रिन्द्रियावांन् पत्तत्री ते नोऽग्नयः पप्रयः पारयन्तु ॥ 33

(अफ्सु-न्युङ्कौ-पञ्चंदश च) (A7)

TS 1.7.8.1

देवस्याहश् संवितुः प्रंस्वे बृह्स्पतिंना वाज्ञिता वाजं जेषं देवस्याहश् संवितुः प्रंस्वे बृह्स्पतिंना वाज्ञिता वर्, षिष्ठं नाकश्रे रुहेयमिन्द्रांय वाचं वद्तेन्द्रं वाजं जापयतेन्द्रो वाजंमजयित् ॥ अश्वाजिन वाजिनि वाजेषु वाजिनीवृत्यश्वांन्थ् समथ्सं वाजय ॥ अर्वाऽसि सप्तिरिस वाज्यंसि वाजिनो वाजं धावत मुरुतां प्रसुवे जंयत् वि योजंना मिमीद्धमद्धंनः स्कभ्रीतु-[] 34

TS 1.7.8.2

काष्ठां गच्छत् वार्जवाजेऽवत वाजिनो नो धर्नेषु विप्रा अमृता ऋतज्ञाः ॥ अस्य मद्धः पिबत मादयंद्धं तृप्ता यांत पृथिभिर् देवयानैः ॥ ते नो अर्वन्तो हवनश्रुतो हवं विश्वे शृण्वन्तु वाजिनेः ॥ मितद्रेवः सहस्रुसा मेधसांता सिनुष्यवंः । मृहो ये रत्नर्श् सिमुथेषुं जिभ्नेरे रान्नो भवन्तु वाजिनो हवेषु ॥देवताता मितद्रवः स्वर्काः । जुंभयन्तोऽहिं वृकश्र रक्षाश्रीस सनैम्यस्मद्युयव - [ ] 35

TS 1.7.8.3

न्नमीवाः ॥ एष स्य वाजी क्षिपणि तुरण्यति ग्रीवायां बुद्धो अपिकृक्ष आसिनं । ऋतुं दिधिका अनुं सन्तवीत्वत् पथामङ्काश्रस्यन्वापनीफणत् ॥उत स्मास्य द्रवंत-स्तुरण्यतः पर्णं न वे-रनुं वाति प्रगुर्द्धिनंः । रथेनस्येव ध्रजंतो अङ्कुसं पिरं दिधिक्राव्.ण्णंः सहोर्जा तिरंत्रतः ॥ आ मा वाजंस्य प्रसुवो जंगम्यादा द्यावांपृथिवी विश्वशंभू । आ मां गन्तां पितरां - [ ] 36

TS 1.7.8.4

मातरा चाऽऽ मा सोमो अमृत्तत्वायं गम्यात् ॥ वाजिनो वाजितो वाजिश्वे वाजिश्वे सिर्ष्यिन्तो वाजे जेष्यन्तो बृहस्पतेर् भागमवं जिघ्रत् वाजिनो वाजितो वाजिशे ससृवाश्सो वाजे जिगिवाश्सो बृहस्पतेर् भागे नि मृंद्विमियं वः सा सत्या सन्धाऽभूद्यामिन्द्रेण समधेद्ध-मजीजिपत वनस्पतय इन्द्वं वाजं वि मुंच्यद्धं ॥ 37

(स्कुभीत-युयवन्-पितरा-द्विचंत्वारिश्शच) (A8)

TS 1.7.9.1

क्ष्त्रस्योल ईमिस क्ष्त्रस्य योनिरिस जाय एिं सुवो रोहांव रोहांव हि सुवेरहं नांवुभयोः सुवो रोक्ष्यामि वार्जश्च प्रस्वश्चांपिजश्च ऋतुंश्च सुवंश्च मूर्द्धा च व्यश्चित्रंयश्चाऽऽन्त्यायन श्चान्त्यंश्च भौवनश्च भुवंनुश्चािंपितिश्च । आयुंर् युज्ञेनं कल्पतां प्राणो युज्ञेनं कल्पतामपानो - [] 38

TS 1.7.9.2

युज्ञेन कल्पतां व्यानो युज्ञेन कल्पतां चक्षुर् युज्ञेन कल्पताः श्रोत्रं युज्ञेन कल्पतां मनो युज्ञेन कल्पतां वाग् युज्ञेन कल्पता-मात्मा युज्ञेन कल्पतां युज्ञो युज्ञेन कल्पताः सुवंर् देवाः अंगन्मामृतां अभूम प्रजापंतेः प्रजा अंभूम समृहं प्रजया सं मया प्रजा समृहः रायस्पोषेण सं मया रायस्पोषोऽन्नाय त्वाऽन्नाद्यांय त्वा वार्जाय () त्वा वार्जाजुत्यायै त्वा ऽमृतंमिस पृष्टिरिस प्रजनंनमिस ॥ 39

(अपानो-वाजांय-नवं च) (A9)

TS 1.7.10.1

वार्जस्येमं प्रंस्वः सुंषुवे अग्रे सोमः राजांनमोषंधीष्व्रपस् । ता अस्मभ्यं मधुंमतीर् भवन्तु व्यः राष्ट्रे जांग्रियाम पुरोहिताः । वार्जस्येदं प्रंस्व आ बंभूवेमा च विश्वा भुवंनानि सर्वतः । स विराजं पर्येति प्रजानन् प्रजां पुष्टिं वर्द्धयंमानो अस्मे । वार्जस्येमां प्रंस्वः शिश्रिये दिवंमिमा च विश्वा भुवंनानि सुम्राट् । अदिंथ्सन्तं दापयतु प्रजानन् रृयिं - [] 40

TS 1.7.10.2

चं नः सर्ववीरां नि यंच्छतु ॥ अग्ने अच्छां वदेह नः प्रतिं नः सुमनां भव । प्र णों यच्छ भुवस्पते धनुदा असि नुस्तवं ॥ प्र णों यच्छत्वर्यमा प्र भगः प्र बृहस्पतिः । प्र देवाः प्रोत सूनृता प्र वाग् देवी दंदातु नः ॥ अर्युमणुं बृहस्पितिमिन्द्रं दानांय चोदय । वाचुं विष्णु सरस्वती सिवतारंं - [] 41

TS 1.7.10.3

च वाजिनं ।। सोमश्र राजांनं वरुंणमृग्नि-मुन्वारंभामहे । आदित्यान् विष्णुश्र सूर्यं ब्रह्माणं च बृह्स्पितं ।। देवस्यं त्वा सिवृतुः प्रस्वेऽिश्वनोर् बाहुभ्यां पूष्णो हस्ताभ्याश्र सरंस्वत्यै वाचो यन्तुर् यन्त्रेणाग्नेस्त्वा आम्राज्येनाभिषिञ्चामीन्द्रंस्य बृह्स्पतेंस्त्वा साम्राज्येनाभिषिञ्चामि ।। 42

(र्यिश्-संवितारश्-षद्गिश्रेशच) (A10)

TS 1.7.11.1

अग्निरेकांक्षरेण वाचमुदंजयद्धिनौ द्वयंक्षरेण प्राणापानावुदंजयतां विष्णुस्त्यंक्षरेण त्रीन् लोकानुदंजयथ् सोम्श्रतंरक्षरेण चतुंष्पदः प्रशून्दंजयत् पूषा पञ्चांक्षरेण पङ्किमुदंजयद् धाता षडंक्षरेण षड्-ऋतूनुदंजयन् मुरुतंः सप्ताक्षरेण सप्तपंदाक्ष शकंरीमुदंजयन् बृह्स्पतिं-रृष्टाक्षरेण गायत्रीमुदंजयन् मित्रो नवांक्षरेण त्रिवृतक्ष् स्तोम्मुदंजयद् [ ] 43

TS 1.7.11.2

वर्रणो दशांक्षरेण विराज्-मुदंजयदिन्द्र एकांदशाक्षरेण त्रिष्टुम्-मुदंजयद् विश्वं देवा द्वादंशाक्षरेण जगंतीमुदंजयन् वसंवस्त्रयो दशाक्षरेण त्रयोद्दशः स्तोम्मुदंजयन् रुद्राश्चतुंदंशाक्षरेण चतुर्दशः स्तोम्मुदंजयन्नादितः पञ्चंदशाक्षरेण पञ्चद्रशः स्तोम्मुदंजयन्नदिंतिः षोडंशाक्षरेण षोड्शः स्तोम्मुदंजयत् प्रजापंतिः स्प्तदंशाक्षरेण सप्तदुशः स्तोम्मुदंजयत् ॥ 44

(त्रिवृत क् स्तोमुमुदंजयथ-षद्वंत्वारिक्शच) (A11)

TS 1.7.12.1

उपयामगृंहीतोऽसि नृषदं त्वा द्रुषदं भुवनसद्मिन्द्रांय जुष्टं गृह्णाम्येष ते योनिरिन्द्रांय त्वोपयामगृंहीतोऽस्यपसुषदं त्वा घृतसदं व्योमसद्मिन्द्रांय जुष्टं गृह्णाम्येष ते योनिरिन्द्रांय त्वोपयामगृंहीतोऽसि पृथिविषदं त्वाऽन्तरिक्षसदं नाकसद्मिन्द्रांय जुष्टं गृह्णाम्येष ते योनिरिन्द्रांय त्वा ॥ ये ग्रहाः पञ्चजनीना येषां तिस्रः परमुजाः । दैव्यः कोशः - [ ] 45

TS 1.7.12.2

समुंब्जितः । तेषां विशिंप्रियाणा-मिष्पमूर्जश् समंग्रभी-मेष ते योनिरिन्द्रांय त्वा ॥ अपाश् रस्मुद्धंयसश् सूर्यरिश्मश् समाभृतं । अपाश् रसंस्य यो रसस्तं वो गृह्णाम्युत्तममेष ते योनिरिन्द्रांय त्वा ॥ अया विष्ठा जनयन कर्वराणि स हि घृणिरुरुर् वरांय गातुः । स प्रत्युदैंद् धरुणो मद्धो अग्रश् स्वायां यत् तनुवां () तनूमैरंयत । उपयामगृंहीतोऽसि प्रजापंतये त्वा जुष्टं गृह्णाम्येष ते योनिः प्रजापंतये

त्वा ॥ 46

(कोर्श-स्तुनुवां-त्रयोदश च) (A12)

TS 1.7.13.1

अन्वह् मासा अन्विद्वनान्यन्वोषंधीरनु पर्वतासः । अन्विन्द्रश् रोदंसी वावशाने अन्वापो अजिहत् जायंमानं ॥ अनुं ते दायि मह इन्द्रियायं सुत्रा ते विश्वमनुं वृत्रहत्ये । अनुं क्षुत्रमनु सहो यजुत्रेन्द्रं देवेभिरनुं ते नृषद्ये ॥ इन्द्राणीमासु नारिषु सुपत्नी-महमंश्रवं । न ह्यंस्या अपुरं चुन जुरसा - [] 47

TS 1.7.13.2

मरंते पतिः ॥ नाहिमन्द्राणि रारण् सख्युर् वृषाकंपेर्, ऋते । यस्येदमप्यश्रं हुविः प्रियं देवेषु गच्छिति ॥यो जात एव प्रथमो मनस्वान् देवो देवान् ऋतुंना पर्यभूषत् । यस्य शुष्माद्रोदंसी अभ्यंसेतां नृंणस्यं मुह्हा स जनास् इन्द्रेः ॥ आ ते मह ईन्द्रोत्युंग्र समन्यवो यथ् समरंन्त सेनाः । पतांति दिद्युन्नर्यस्य बाहुवोर् मा ते - [] 48

TS 1.7.13.3

मनो विष्वद्रियम् वि चांरीत् ॥ मा नो मर्द्धारा भंरा दुद्धि तन्नः प्र दाशुषे दातंवे भूरि यत् ते । नव्ये देष्णे शुस्ते अस्मिन् तं उक्थे प्र ब्रंवाम वयिमेन्द्र स्तुवन्तः ॥ आ तू भंरु मार्किरेतत् पिरं ष्ठाद् विद्या हि त्वा वसुंपितं वसूंनां । इन्द्र यत् ते माहिनं दत्र-मस्त्यस्मभ्यं तद्धंर्यश्च - [ ] 49

TS 1.7.13.4

प्र यंन्धि ॥ प्रदातारई हवामह् इन्द्रमा ह्विषां वयं । उभा हि हस्ता वसुंना पृणस्वा ऽऽ प्र यंच्छ् दक्षिणादोत सुव्यात् ॥ प्रदाता वृज्जी वृष्भस्तुराषाद्भुष्मी राजां वृत्रहा सोम्पावां । अस्मिन्, यृज्ञे बुर्,हिष्या निषद्यार्था भव यर्जमानाय शंँयोः ॥ इन्द्रंः सुत्रामा स्ववाक्ष् अवोभिः सुमृडीको भवतु विश्ववेदाः । बार्धतां द्वेषो अभयं कृणोतु सुवीर्यस्य - [ ] 50

TS 1.7.13.5

पतंयः स्याम ॥ तस्यं वयः सुंमृतौ युज्ञियस्यापिं भृद्रे सौंमनुसे स्यांम । स सुत्रामा स्ववाः इन्द्रों अस्मे आराच्चिद्-द्वेषः सनुतर् युंयोतु ॥ रेवतीर नः सधमाद इन्द्रें सन्तु तुविवांजाः । क्षुमन्तो याभिर् मदेम ॥ प्रोष्वंस्मै पुरोर्थमिन्द्रांय शूषमंर्चत । अभीके चिदु लोक्कृथ् सङ्गे समथ्सं वृत्रहा । अस्माकं बोधि चोदिता नर्भन्ता-मन्यकेषां । ज्याका अधि ( ) धन्वंसु ॥ 51

(जुरसा-मा ते-हर्यश्व-सुवीर्यस्या-द्ध्ये-कं च) (A13)

praSna korvai with starting padams of 1 to 13 anuvAkams:(पाक्यज्ञ्-संश्वा:-परोक्षं-बर्,हिषोऽहं -ध्रुवा-मग्-मेत्यांह् -देवं सवितर्-देवस्याहं-क्ष्त्रस्योलर्ं-वार्जस्येममग्निरेकांक्षरेणो -पयामगृंहीतोऽ-स्यन्वह मासा-स्रयोदश ।)

korvai with starting padams of1, 11, 21 series of pa jcAtis :- (पाक्यज्ञं-परोक्षं-ध्रुवां-वि सृजते-च नः सर्ववीरां - पत्यः स्यो-मैकपञ्चाशत् ।)

first and last padam of Seventh praSnam :-(पाक्यज्ञं-धन्वंसु ।)

॥ हरिं 🕉 ॥ ॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां प्रथमकाण्डे सप्तमः प्रश्नः समाप्तः ॥

1.8 प्रथमकाण्डे अषमः प्रश्नः - (राजसूयः)

TS 1.8.1.1

अर्जुमत्यै पुरोडार्श-मृष्टाकंपालुं निर्वपति धेनुर् दक्षिणा ये प्रत्यञ्चः शॅयांया अवशीयंन्ते तं नैर्.ऋत-मेकंकपालं कृष्णं वासः कृष्णतूषुं दक्षिणा वीहि स्वाहाऽऽहुंतिं जुषाण एष ते निर्.ऋते भागो भूते ह्विष्मंत्यसि मुञ्जेम-मश्हंसः स्वाहा नमो य इदं चकारांऽऽदित्यं चरुं निर्वपति वरो दक्षिणाऽऽग्नावैष्णव-मेकांदशकपालं वामनो वही दक्षिणा ऽग्नीषोमीय - [] 1

TS 1.8.1.2

मेकांदराकपाल है हिरंण्यं दक्षिणैन्द्र-मेकांदराकपाल-मृष्भो वही दक्षिणाऽऽग्नेय-मृष्टाकपालमैन्द्रं दक्क्यृंष्भो वही दक्षिणैन्द्राग्नं द्वादेशकपालं वैश्वदेवं चुरुं प्रथमजो वृथ्सो दक्षिणा सौम्य इयामाकं चुरुं वासो दक्षिणा सर्रस्वत्यै चुरु सर्रस्वते चुरुं मिथुनौ गावौ दक्षिणा ॥ 2

(अुग्नीषोमीयं-चतुंस्त्रिश्राच) (A1)

TS 1.8.2.1

आग्नेयमृष्टाकंपालं निर्वपति सौम्यं चुरुः सांवित्रं-द्वादंशकपालः सारस्वतं चुरुं पौष्णं चुरुं मारुतः सप्तकंपालं वैश्वदेवी-मामिक्षां द्यावापृथिव्यं-मेकंकपालं ॥ 3

(आुग्नेय सौम्यं मांरुत-मुष्टादंश) (A2)

TS 1.8.3.1

ऐन्द्राग्न-मेकांदशकपालं मारुती-मामिक्षां वारुणी-मामिक्षां कायमेकंकपालं प्रघास्यान्. हवामहे मुरुतां यज्ञ्वांहसः करंभेणं सुजोषंसः ॥ मो षू णं इन्द्र पृथ्सु देवास्तुं स्म ते शुष्मिन्नवया । मुही ह्यंस्य

मीढुषो यव्या । हिवष्मतो मुरुतो वन्दंते गीः ॥ यद् ग्रामे यदरण्ये यथ् सुभायां यदिन्द्रिये । यच्छूद्रे यद्र्य एनिश्चकृमा वयं । यदे () कस्याधि धर्मणि तस्यावयजनमिस स्वाहाँ ॥ अऋन् कर्म कर्मकृतः सह वाचा मयोभुवा । देवेभ्यः कर्म कृत्वाऽस्तं प्रेतं सुदानवः ॥ 4

(व्यंयद्-विश्रंशतिश्रं) (A3)

TS 1.8.4.1

अग्नयेऽनीकवते पुरोडाशं-मृष्टाकंपालं निर्वपित साकः सूर्येणोद्यता मुरुद्ध्यः सान्तपनेभ्यों मुद्ध्यन्दिने चुरुं मुरुद्ध्यों गृहमेधिभ्यः सर्वासां दुग्धे सायं चुरुं पूर्णा दिवि परापत सुपूर्णा पुनरा पंत । वस्नेव वि ऋणावहा इष्मूर्जः शतकतो ॥ देहि मे दद्यीम ते नि मे धेहि नि ते द्धे । निहार्मिन्नि मे हरा नि हारुं- [] 5

TS 1.8.4.2

नि हंरामि ते ॥ मुरुद्ध्यः ऋिडिभ्यः पुरोडाशः सप्तकंपालं निर्वपति साकः सूर्येणोद्यताऽऽग्नेय-मुष्टाकंपालं निर्वपति सौम्यं चुरुः सावित्रं द्वादंशकपालः सारस्वतं चुरुं पौष्णं चुरुमैन्द्राग्न-मेकांदशकपाल-मैन्द्रं चुरुं वैश्वकर्मण-मेकंकपालं ॥ 6

(हुरा निहारं-त्रिश्रचं) (A4)

TS 1.8.5.1

सोमांय पितृमतं पुरोडाराष्ट्र षद्वंपालं निर्वपति पितृभ्यों बर्,हिषद्भ्यों धानाः पितृभ्योंऽग्निष्वात्तेभ्यों ऽभिवान्यांयै दुग्धे मन्थमेतत् ते तत् ये च त्वा-मन्वेतत् ते पितामह प्रपितामह ये च त्वामन्वत्रं पितरो यथाभागं मन्दद्भः सुसन्दर्शं त्वा वयं मर्घवन् मन्दिषीमिहं । प्रनूनं पूर्णवेन्धुरः स्तुतो यासि वशाः अर्च । योजा न्विन्द्र ते हरीं ॥ 7

TS 1.8.5.2

अक्षृत्रमीमदन्त ह्यवं प्रिया अंधूषत । अस्तोषत् स्वभांनवो विष्रा नविष्ठया मृती । योजा न्विन्द्र ते हरीं ॥ अक्षेन् पितरोऽमीमदन्त पितरोऽतीतृपन्त पितरोऽमीमुजन्त पितरः ॥ परेत पितरः सोम्या गंभीरैः पिथिभिः पूर्व्यैः । अथां पितृन्थ् सुंविदत्राः अपीत यमेन् ये संधुमादुं मदन्ति ॥ मनो न्वा हुंवामहे नाराशः सेन् स्तोमेन पितृणां च मन्मिभः ॥ आ - [] 8

TS 1.8.5.3

नं एतु मनः पुनः ऋत्वे दक्षांय जीवसे । ज्योक् च सूर्यं दृशे ॥ पुनर्नः पितरो मनो ददांतु दैव्यो जनः । जीवं ब्रातरं सचेमिह ॥ यदन्तिरंक्षं पृथिवीमुत द्यां यन्मातरं पितरं वा जिहिश्सिम । अग्निर् मा तस्मादेनंसो गार्,हंपत्यः प्र मुंञ्चतु दुरिता यानि चकुम क्रोतु मा-मंनेनसं ॥ 9

(हरी-मन्मंभिरा-चतुंश्चत्वारिश्शच) (A5)

TS 1.8.6.1

प्रतिपूरुषमेकंकपालान् निर्वपत्येक्-मितिरिक्तं यावंन्तो गृह्याः स्मस्तेभ्यः कमंकरं पश्नूनाः शर्मास् शर्म यर्जमानस्य शर्म मे यच्छैकं एव रुद्रो न द्वितीयांय तस्थ आखुस्ते रुद्र पृशुस्तं जुंषस्वैष ते रुद्र भागः सह स्वस्नाऽंबिकया तं जुंषस्व भेषजं गवेऽश्वांय पुरुषाय भेषजमथो अस्मभ्यं भेषजः सुभेषजं - [] 10

TS 1.8.6.2

ॅयथाऽसंति । सुगं मेषायं मेष्यां अवांब रुद्र-मंदिमुह्यवं देवं त्य्रंबकं । यथां नः श्रेयंसः कर्द् यथां नो वस्यंसः कर्द् यथां नः पशुमतः कर्द् यथां नो व्यवसाययात् ॥ त्य्रंबकं यजामहे सुगुन्धिं पुंष्टिवर्द्धनं । उर्वारुक-मिव बन्धंनान् मृत्योर् मुंक्षीय माऽमृतांत् ॥ एष ते रुद्र भागस्तं जुंषस्व तेनांवुसेनं पुरो मूजंवतोऽतीृह्य () वंततधन्वा पिनांकहस्तः कृत्तिंवासाः ॥ 11

(सुभेषज-मिहि त्रीणिं च) (A6)

TS 1.8.7.1

ऐन्द्राग्नं द्वादंशकपालं वैश्वदेवं च्रुक्तिन्द्रांय शुनासीरांय पुरोडाशं द्वादंशकपालं वायव्यं पर्यः सौर्यमेकंकपालं द्वादशग्वश् सीरं दक्षिणा- ऽऽग्नेय-मृष्टाकंपालं निर्वपित रौद्रं गांवीधुकं च्रुक्तमेन्द्रं दिधं वारुणं यंवमयं च्रुं विहिनी धेनुर दक्षिणा ये देवाः पुरस्सदोऽग्निनेत्रा दक्षिणसदो यमनेत्राः पश्चाथ्सदेः सिवृतृनेत्रा उत्तर्सदो वर्रुणनेत्रा उपरिषदो बृह्स्पितंनेत्रा रक्षोहणस्ते नेः पान्तु ते नोऽवन्तु तेभ्यो - [] 12

TS 1.8.7.2

नम्स्तेभ्यः स्वाह्य समूढि रक्षः सन्दंग्ध रक्षं इदम्ह रक्षोऽभि सं देहाम्यग्नये रक्षोघ्ने स्वाहां यमायं सिवृत्रे वरुणाय बृह्स्पतंये दुवंस्वते रक्षोघ्ने स्वाहां प्रष्टिवाही रथो दिक्षणा देवस्यं त्वा सिवृतः प्रस्वेऽिश्वनोर बाहुभ्यां पूष्णो हस्ताभया रक्षंसो वधं जुंहोमि हृत रक्षोऽवंधिष्म रक्षो यद् वस्ते तद् दिक्षणा ॥ 13

(तेभ्यः-पञ्चचत्वारिश्शच) (A7)

TS 1.8.8.1

धात्रे पुरोडाशं द्वादेशकपालं निर्वपत्यनुमत्यै चुरुः राकायै चुरुः सिनीवाल्यै चुरुं कुह्वै चुरुं मिथुनौ गावौ दक्षिणा ऽऽग्नावैष्णव-मेकादशकपालं निर्वपत्यैन्द्रावैष्णव-मेकादशकपालं वैष्णवं त्रिंकपालं वामनो वही दक्षिणा-ऽग्नीषोमीय-मेकादशकपालं निर्वपतीन्द्रासोमीय- मेकादशकपालः सौम्यं चुरुं बुभुर दक्षिणा सोमापौष्णं चुरुं निर्वपत्यैन्द्रा पौष्णं चुरुं पौष्णं चुरुः श्यामो दक्षिणा वैश्वान्रं द्वादेशकपालं निर् () वेपति हिर्रण्यं दक्षिणा वारुणं येवमयं चुरुमश्चो दक्षिणा ॥ 14

(वैश्वानुरं द्वादंशकपालुं नि-रष्टौ चं) (A8)

TS 1.8.9.1

बार्, हस्पत्यं चरुं निर्वपित ब्रह्मणों गृहे शिंतिपृष्ठो दक्षिणौन्द्र-मेकांदशकपालश् राजन्यंस्य गृह ऋषमो दक्षिणाऽऽदित्यं चरुं मिहिष्ये गृहे धेनुर दक्षिणा नैर्,ऋतं चरुं पेरिवृक्त्ये गृहे कृष्णानां ब्रीहीणां न्खिनिर्भिन्नं कृष्णा कूटा दक्षिणा ऽऽग्रेयमृष्टाकपालश् सेनान्यो गृहे हिरेण्यं दक्षिणा वारुणं दशंकपालश् सूतस्यं गृहे महानिरष्टो दक्षिणा मारुतश् सप्तकपालं ग्रामण्यो गृहे पृश्चं0079;र दक्षिणा सावित्रं द्वादंशकपालं - [] 15

TS 1.8.9.2

क्ष्तुर् गृह उपद्धस्तो दक्षिणाऽऽश्विनं द्विकपालः सङ्ग्रहीतुर् गृहे संवात्यौ दक्षिणा पौष्णं च्रुं भागदुघस्यं गृहे श्वाल उद्घारो दक्षिणा रौद्रं गांवीधुकं च्रुह्मक्षावापस्यं गृहे श्वाल उद्घारो दक्षिणेन्द्राय सुत्रांणे पुरोडाशमेकांदशकपालं प्रति निर्वपतीन्द्रायाः होमुचे ऽयं नो राजां वृत्रहा राजां भूत्वा वृत्रं वंद्वयान् मैत्राबार्,हस्पत्यं भवति श्वेताये श्वेतवंथ्साय दुग्धे स्वयंमूर्ते स्वयंमिष्वत आज्य आश्वंत्थे -

TS 1.8.9.3

पात्रे चतुंःस्रक्तौ स्वयमवपन्नायै शाखांयै कृर्णाःश्चाकंर्णाःश्च तण्डुलान् वि चिंनुयाद् येकृर्णाः स पंयसि बार्,हस्पृत्यो येऽकंर्णाः स आज्ये मैत्रः स्वयंकृता वेदिर् भवति स्वयन्दिनं बुर्,हिः स्वयंकृत इद्ध्मः सैव श्वेता श्वेतवंथ्सा दक्षिणा ॥ 17

(सावित्रं द्वादंशकपाल-मार्श्वत्थे त्रयंस्त्रिश्शच) (A9)

TS 1.8.10.1

अग्नयं गृहपंतये पुरोडाशंमृष्टाकंपालं निर्वपित कृष्णानां व्रीहीणाः सोमाय वनस्पतंये श्यामाकं चरुः संवित्रे सत्यप्रंसवाय पुरोडाशं द्वादंशकपाल-माशूनां व्रीहीणाः रुद्रायं पशुपतंये गावीधुकं चरुं बृहस्पतंये वाचस्पतंये नैवारं चरुमिन्द्रांय ज्येष्ठायं पुरोडाश-मेकांदशकपालं महाव्रीहीणां मित्रायं सत्यायाऽऽंबानां चरुं वरुणाय धर्मपतये यवमयं चरुः संविता त्वा प्रस्वानाः सुवतामग्निर् गृहपंतीनाः सोमो वनस्पतीनाः रुद्रः पंशूनां -[] 18

TS 1.8.10.2

बृह्स्पतिर् वाचामिन्द्रौं ज्येष्ठानौं मित्रः सत्यानां वरुंणो धर्मपतीनां ये देवा देवसुवः स्थ त इम-मांमुष्यायण-मंनिम्त्रायं सुवद्धं महते क्षृत्रायं महत आधिपत्याय महते जानराज्यायैष वो भरता राजा सोमोऽस्माकं ब्राह्मणानाः राजा प्रति त्यन्नामं राज्य-मंधायि स्वां तन्नुवं वरुंणो अशिश्रेच्छुचैर् मित्रस्य व्रत्यां अभूमामन्मिह महत ऋतस्य नाम सर्वे व्राता () वरुंणस्याभूवन् वि मित्र एवै-ररांति-मतारीदसूंषुदन्त यिज्ञयां ऋतेन व्यं त्रितो जरिमाणं न आनुड् विष्णोः ऋमोऽसि विष्णोः ऋनन्तमंसि विष्णोर् विक्रांन्त-मसि ॥ 19

(पुशूनां-व्राताः-पञ्चविश्शातिश्च) (A10)

TS 1.8.11.1

अर्थेतंः स्थाऽपां पितरिस् वृषांऽस्यूर्मिर् वृषसेनांऽिस व्रजिक्षितंः स्थ मुरुतामोजः स्थ सूर्यवर्चसः स्थ सूर्यत्वचसः स्थ मान्दाः स्थ वाशाः स्थ शक्रेशः स्थ विश्वभृतः स्थ जन्भृतः स्थाऽग्रेस्तंजस्याः स्थाऽपामोषंधीनाः रसंः स्थाऽपो देवीर् मधुंमतीरगृह्जनूर्जस्वती राजसूर्याय चितांनाः ॥ याभिर् मित्रावरुंणाव-भ्यषिञ्चन्, याभि-रिन्द्रमनयन्नत्य () रातीः ॥ राष्ट्रदाः स्थं राष्ट्रं दंत्त स्वाहां राष्ट्रदाः स्थं राष्ट्रममुष्में दत्त ॥ 20

(अत्ये-कांदरा च) (A11)

TS 1.8.12.1

देवीरापः सं मधुंमतीर् मधुंमतीभिः सृज्यद्धं मिट्ट वर्चः क्षित्रियाय वन्वाना अनांधृष्टाः सीद्रतोर्जस्वतीर्मिट्ट वर्चः क्षित्रियाय दर्धतीरिनिभृष्टमिस वाचो बन्धुंस्तपोजाः सोमस्य दात्रमिस शुक्रा वंः शुक्रेणोत्पुंनामि चन्द्राश्चन्द्रेणामृतां अमृतेन स्वाहां राजसूयाय चितानाः । सधमादौ द्युम्निनीरूर्ज एता अनिभृष्टा अपुस्युवो वसानः ॥ पुस्त्यांस चक्रे वरुणः सुधस्थंमुपाः शिशुंर् - [ ] 21

TS 1.8.12.2

मातृतंमास्वन्तः ॥ क्षृत्रस्योल्बंमिस क्षृत्रस्य योनिर्स्याविन्नो अग्निर् गृहपंति्राविन्न इन्द्रो वृद्धश्रंवा आविन्नः पूषा विश्ववेदा आविन्नौ मित्रावरुणा वृतावृधावाविन्ने द्यावापृथिवी धृतन्नते आविन्ना देव्यदितिर् विश्वरूप्याविन्नो ऽयमुसावांमुष्यायणौऽस्या विश्वर्यस्मिन् राष्ट्रे मंहते क्षृत्रायं महत आधिपत्याय महते जानंराज्यायैष वो भरता राजा सोमोऽस्माकं ब्राह्मणानार् राजेन्द्रंस्य- [ ] 22

TS 1.8.12.3

वज्रोऽसि वार्त्रघ्नस्त्वया यं वृत्रं वेद्ध्याच्छत्रुबाधंनाः स्थ पात मां प्रत्यश्चं पात मां तिर्यश्चंम्नवर्शं मा पात दिग्भ्यो मां पात विश्वाभ्यो मा नाष्ट्राभ्यः पात हिरंण्यवर्णा-वृषसां विरोकेऽयःस्थूणा-वृदितौ सूर्यस्याऽऽ रोहतं वरुण मित्र गर्तं ततंश्चक्षाथामदितिं दितिं च ॥ 23

(शिशु-रिन्द्रस्यै-कंचत्वारिश्शच) (A12)

TS 1.8.13.1

समिधमा तिष्ठ गायत्री त्वा छन्दंसामवतु त्रिवृथ्स्तोमों रथन्तरः सामाग्निर देवता ब्रह्म द्रविणमुग्रामा तिष्ठ त्रिष्टुप त्वा छन्दंसामवतु पञ्चद्राः स्तोमों बृहथ सामेन्द्रों देवता क्षत्रं द्रविणं विराजमा तिष्ठ जगंती त्वा छन्दंसामवतु सप्तदुशः स्तोमों वैरूपः सामं मुरुतों देवता विड् द्रविण-मुदींचीमा-तिष्ठानुष्टुप् त्वा - [ ] 24

TS 1.8.13.2

छन्दंसा-मवत्वेकिविश्वाः स्तोमो वैराजश् सामं मित्रावरुंणौ देवता बलं द्रविंण-मूर्द्धामा तिष्ठ पङ्किस्त्वा छन्दंसामवतु त्रिणवत्रयस्त्रिश्वाः स्तोमौ शाकररैवते सामंनी बृहस्पितर देवता वर्चो द्रविंण-मीदङ् चाँन्यादङ् चैतादङ् च प्रतिदङ् च मितश्च संमितश्च समराः । शुक्रज्योतिश्च चित्रज्योतिश्च सत्यज्योतिश्च ज्योतिश्च ज्योतिश्च सत्यश्चर्तपाश्चा - [ ] 25

TS 1.8.13.3

ऽत्यश्ंहाः । अग्नये स्वाहा सोमाय स्वाहां सिवित्रे स्वाहा सरंस्वत्यै स्वाहां पूष्णे स्वाहा बृह्स्पतंये स्वाहेन्द्रांय स्वाहा घोषांय स्वाहा श्लोकांय स्वाहा ऽश्लांय स्वाहा भगांय स्वाहा क्षेत्रंस्य पतंये स्वाहां पृथिव्यै स्वाहा ऽन्तरिक्षाय स्वाहां दिवे स्वाहा सूर्याय स्वाहां चन्द्रमंसे स्वाहा नक्षंत्रेभ्यः स्वाहा ऽद्भ्यः स्वाहां षेधीभ्यः स्वाहा वनस्पतिभ्यः स्वाहां चराचरेभ्यः स्वाहां परिष्ठवेभ्यः स्वाहां सरीसृपेभ्यः स्वाहां ॥ 26

(अनुष्टुप्त्वंर्-तुपार्श्वं - सरीसृपेभ्यः स्वाहाँ) (A13)

TS 1.8.14.1

सोमंस्य त्विषिरिस् तवेव मे त्विषिर् भूयादुमृतंमिस मृत्योर् मां पाहि दिद्योन्मां पाह्यवेष्टा दन्दुशूका निरंस्तुं नर्मुचेः शिरंः ॥ सोमो राजा वर्रुणो देवा धर्मसुविश्च ये । ते ते वाचर् सुवन्तां ते ते प्राणर् सुवन्तां ते ते चक्षुः सुवन्तां ते ते श्रोत्रर्थं सुवन्तार् सोमंस्य त्वा द्युम्नेनाभि षिञ्चाम्यग्ने - [] 27

TS 1.8.14.2

स्तेजंसा सूर्यस्य वर्चसेन्द्रंस्येन्द्रियेणं मित्रावर्रणयोर् वीर्येण मरुतामोजंसा क्षृत्राणां क्षृत्रपंतिर्स्यितं दिवस्पांहि समावंवृत्रन्न-धरागुदींची-रिहं बुद्धियमन्नं सञ्चरंन्तीस्ताः पर्वतस्य वृष्भस्यं पृष्ठे नावंश्चरन्ति स्विसचं इयानाः ॥ रुद्ध यत्ते ऋयी परं नाम तस्मैं हुतमंसि यमेष्टंमिस । प्रजापते न त्वदेतान्यन्यो विश्वां जातानि परि ता () बंभूव । यत्कांमास्ते जुहुमस्तन्नों अस्तु वयः स्यांम पतंयो रयीणां ॥ 28

(अुग्ने-स्तै-कांद्रा च) (A14)

TS 1.8.15.1

इन्द्रंस्य वज्रोऽसि वार्त्रघ्नस्त्वयाऽयं वृत्रं वंद्ध्यान् मित्रावरुणयोस्त्वा प्रशास्त्रोः प्रशिषां युनज्मि यक्स्य योगेन् विष्णोः क्रमोऽसि विष्णोः क्रान्तमंसि विष्णोर् विक्रान्तमसि मुरुतां प्रस्वे जेषमाप्तं मनः समहिमन्द्रियेणं वीर्येण पशूनां मन्युरंसि तवेव मे मन्युर् भूयान्नमो मात्रे पृथिव्यै माऽहं मातरं पृथिवी हि हे सिषुं मा - [] 29

TS 1.8.15.2

मां माता पृथिवी हिश्सीदियंदुस्यायुं-रुस्यायुंर् मे धेह्यूर्ग्स्यूर्जं मे धेहि युड्डंसि वर्चोऽसि वर्चो मियं धेह्युग्नयं गृहपंतये स्वाहा सोमाय वनस्पतंये स्वाहेन्द्रस्य बलाय स्वाहा मरुतामोर्जसे स्वाहां हश्सः शुंचिषद् वसुंरन्तिरक्ष -सद्धोतां वेदिषदितिथिर् दुरोणसत् । नृषद् वंर्सदंत्सद् व्योमसद्ब्जा गोजा ऋतजा () अद्विजा ऋतं बृहत् ॥ 30

(हि<u>श्</u>सिषं मर्-तुजा-स्त्रीणि च) (A15)

TS 1.8.16.1

मित्रोंऽसि वर्रणोऽसि समहं विश्वेर देवैः क्षत्रस्य नाभिरसि क्षत्रस्य योनिरसि स्योनामा सीद सुषदामा

सींदु मा त्वां हिश्सीन्मा मां हिश्सीन्नि षंसाद धृतव्रंतो वरुंणः पुस्त्यांस्वा साम्राज्याय सुऋतुर् ब्रह्मा(3)न् त्वश् रांजन् ब्रह्माऽसिं सिवृताऽसिं सत्यसंवो ब्रह्मा(3)न् त्वश् रांजन् ब्रह्माऽसीन्द्रोंऽसि सत्योजा - [] 31

TS 1.8.16.2

ब्रह्मा(3)न् त्वश् रांजन् ब्रह्माऽसिं मित्रोंऽसि सुशेवो ब्रह्मा(3)न् त्वश् रांजन् ब्रह्माऽसि वरुंणोऽसि सत्यधर्मेन्द्रंस्य वज्ञोऽसि वार्त्रघ्नस्तेनं मे रद्ध्य दिशोऽभ्यंयश् राजांऽभूथ् सुश्लोकाँ(4) सुमंङ्गलाँ(4) सत्यंराजा(3)न् । अपां नप्त्रे स्वाहोजों नप्त्रे स्वाहाऽग्नयें गृहपंतये स्वाहाँ ॥ 32

(सृत्यौजां-श्वत्वारिश्शर्च) (A16)

TS 1.8.17.1

आग्नेयमृष्टार्कपालुं निर्वपति हिरंण्युं दक्षिणा सारस्वतं चुरुँ विध्सत्तरी दक्षिणा सावित्रं द्वादंशकपाल-मुपद्धस्तो दक्षिणा पौष्णं चुरुः श्यामो दक्षिणा बार्,हस्पृत्यं चुरुः शितिपृष्ठो दक्षिणौन्द्र-मेकादशकपाल-मृष्मो दक्षिणा वारुणं दर्शकपालं महानिरष्टो दक्षिणा सौम्यं चुरुं बुभुर् दक्षिणा त्वाष्ट्रमृष्टाकपालः शुण्ठो दक्षिणा वैष्णुवं त्रिकपालं वामनो दक्षिणा ॥ 33

(आुग्नेय हरंण्य सारस्वतं-द्विचंत्वारिश्शत्) (A17)

TS 1.8.18.1

सद्यो दींक्षयन्ति सद्यः सोमं क्रीणन्ति पुण्डरिस्रजां प्र यंच्छति दुशिं वथ्सत्रैः सोमं क्रीणिति दश्पेयो भवति शतं ब्रांह्मणाः पिंबन्ति सप्तदुशः स्तोत्रं भवति प्राकाशावद्भयंवे ददाति स्रजं-मुद्गात्रे रुक्मः होत्रेऽश्वं प्रस्तोतृप्रतिहृर्तृभ्यां द्वादंश पष्टौहीर् ब्रह्मणे वृशां मैत्रावरुणायर् ष्प्भं ब्रांह्मणाच्छः सिने वासंसी नेष्टापोतृभ्याः स्थूरि यवाचित-मच्छावाकायांनुङ्गाहं-मुग्नीधे भार्गवो होतां भवति श्रायन्तीयं

ब्रह्मसामं भवति वारवन्तीयं () मग्निष्टोमसामः सारस्वती-रुपो गृंह्णाति ॥ 34

(वारवन्तीयं चत्वारिं च) (A18)

TS 1.8.19.1

आग्नेय-मृष्टार्कपालं निर्वपति हिरंण्यं दक्षिणैन्द्र-मेकांदशकपाल-मृष्ट्रभो दक्षिणा वैश्वदेवं चुरुं पिशङ्गी पष्ठौही दक्षिणा मैत्रावरुणी-मामिक्षां वृशा दक्षिणा बार्.हस्पृत्यं चुरुः शितिपृष्ठो दक्षिणाऽऽदित्यां मुल्.हां गुर्भिणीमा लभते मारुतीं पृश्जी0079; पष्ठौही-मृश्विभ्यां पूष्णे पुरोडाशं द्वादेशकपालं निर्वपति सरंस्वते सत्यवाचे चुरुः संवित्रे सृत्यप्रसवाय पुरोडाशं द्वादेशकपालं तिसृधन्वः शुंष्कदृतिर दक्षिणा ॥ 35

(अ्ग्नेय १ हिरंण्यमैद्रमृष्माे वैश्वदेवं पिशङ्गी बार्.हस्पत्य १-स्पत्यंत्वारि १ शत्) (A19)

TS 1.8.20.1

आग्नेय-मृष्टाकंपालं निर्वपित सौम्यं चुरुः सांवित्रं द्वादंशकपालं बार्.हस्पृत्यं चुरुं त्वाष्ट्रमृष्टाकंपालं वैश्वानुरं द्वादंशकपालं दक्षिणो रथवाहनवाहो दक्षिणा सारस्वतं चुरुं निर्वपित पौष्णं चुरुं मैत्रं चुरुं वारुणं चुरुं क्षेत्रपृत्यं चुरुमांदित्यं चुरुमुत्तरो रथवाहनवाहो दक्षिणा ॥ 36

(आग्नेयश सौम्यं बार्,हस्पत्यं-चतुंख्रिश्शत्) (A20)

TS 1.8.21.1

स्वाद्धीं त्वौ स्वादुनां तीव्रां तीव्रेणामृतांममृतंन सृजामि सः सोमंन सोमोंऽस्यश्विभ्यां पच्यस्व सरंस्वत्यै पच्यस्वेन्द्रांय सुत्रांणे पच्यस्व पुनातुं ते परिस्रुतः सोमः सूर्यस्य दुहिता । वारेण शर्श्वता तनौ ॥ वायुः पूतः पवित्रेण प्रत्यङ् सोमो अतिंद्रुतः । इन्द्रंस्य युज्यः सखौ ॥कुविदुङ् यवंमन्तो यवं चिद् यथा दान्त्यंतुपूर्वं वियूयं । इहेहैंषां कृणुत भोजंनानि ( ) ये बर्,हिषो नमोवृक्तिं न जग्मुः ॥ आश्विनं धूम्रमा लंभते सारस्वतं मेषमैन्द्रमृष्भ-मैन्द्र-मेकांदशकपालुं निर्वपति सावित्रं द्वादंशकपालं वारुणं दर्शकपालङ् सोमंप्रतीकाः पितरस्तृप्णुत् वर्डबा दक्षिणा ॥ 37

(भोजनानि-षड्विश्रीतिश्व) (A21)

TS 1.8.22.1

अग्नांविष्णू मिं तद् वां मिं मिं त्वं वीतं घृतस्य गुह्यांनि नामं । दमेदमे सप्त रत्ना दर्धाना प्रति वां जिह्वा घृतमा चरण्येत् ॥ अग्नांविष्णू मिं धामं प्रियं वां वीथो घृतस्य गुह्यां जुषाणा । दमेदमे सुष्टुतीर् वांवृधाना प्रति वां जिह्वा घृतमुच्चरण्येत् ॥ प्रणो देवी सरंस्वती वार्जेभिर् वाजिनीवती । धीना-मिंवृत्य्रंवतु । आ नो दिवो बृंहतः - [] 38

TS 1.8.22.2

पर्वतादा सरंस्वती यज्ञता गंन्तु युज्ञं । हवं देवी जुंजुषाणा घृताची शृग्मां नो वाचंमुश्ती शृंणोतु ।। बृहंस्पते जुषस्वं नो ह्व्यानि विश्वदेव्य । रास्व रत्नांनि दाशुंषे ॥ एवा पित्रे विश्वदेवाय वृष्णे यिज्ञर् विधेम नमंसा ह्विभिः । बृहंस्पते सुप्रजा वीरवंन्तो वयश् स्यांम पत्रंयो रयीणां ॥ बृहंस्पते अति यद्यों अर्.हांद् द्युमद् विभाति ऋतुंमुज्जनेषु । यद् दीदयुच्छवंस- [] 39

TS 1.8.22.3

र्तप्रजात तद्रस्मासु द्रविणं धेहि चित्रं ॥ आ नो मित्रावरुणा घृतैर् गर्व्यूतिमुक्षतं । मद्धा रजाश्रीस सुऋतू ॥ प्र बाहवां सिसृतं जीवसं न आ नो गर्व्यूति-मुक्षतं घृतेनं । आ नो जने श्रवयतं युवाना श्रुतं मे मित्रावरुणा हवेमा ॥ अग्निं वंः पूर्व्यं गिरा देवमींडे वसूनां । सुपूर्यन्तः पुरुप्रियं मित्रं न क्षेत्रसाधंसं ॥ मृक्षू देववंतो रथः - [ ] 40

TS 1.8.22.4

शूरों वा पृथ्सु कासुं चित् । देवानां य इन्मनो यर्जमान इयंक्षत्यभीदयंज्वनो भुवत् ॥ न यंजमान रिष्यसि न सुन्वान न देवयो ॥ असदत्रं सुवीर्यमुत त्यदा्धिश्चंयं ॥ निकृष्टं कर्मणा नशन्न प्रयोषन्न योषिति ॥ उपं क्षरन्ति सिन्धंवो मयोभुवं ईजानं चं यक्ष्यमाणं च धेनवंः । पृणन्तं च पपुंरिं च - [] 41

TS 1.8.22.5

श्रवस्यवो घृतस्य धारा उपं यन्ति विश्वतंः ॥सोमांरुद्रा वि वृंहतुं विषूचीममीवा या नो गर्य-माविवेशं । आरे बांधेथां निर्,ऋतिं पराचैः कृतं चिदेनः प्र मुंमुक्त-मस्मत् ॥ सोमांरुद्रा युव-मेतान्यस्मे विश्वां तुनूषुं भेषुजानिं धत्तं । अवं स्यतं मुञ्चतुं यन्नो अस्तिं तुनूषुं बुद्धं कृतमेनो अस्मत् ॥ सोमांपूषणा जनना रयीणां जनना दिवो जनना () पृथिव्याः । जातौ विश्वंस्य भुवंनस्य गोपौ देवा अंकृण्वन्नमृतंस्य नाभिं ॥ इ्मौ देवौ जायंमानौ जुषन्तेमौ तमाः सि गृहता-मजुंष्टा । आभ्यामिन्द्रः पृक्षमामास्वन्तः सोमापूषभ्यां जनदुिश्वयांसु ॥ 42

(बृहुतः-शर्वसा-रथः-पपुंरिं च-दिवो जर्नना-पर्श्वविश्शतिश्च) (A22)

praSna korvai with starting padams of 1 to 22 anuvAkams :-(अर्जुमत्या-आग्नेय-मैन्द्राग्नम्ग्रये-सोमाय-प्रतिपूरुष-मैन्द्राग्नं-धात्रे बार्.हस्पत्य-मुग्नयेर्-ऽथतो-देवीः-सुमिधर्-सोम्सये-न्द्रंस्य -मित्र-आग्नेयश-सद्य-आग्नेयश-माग्नेयश-स्वाद्धीं त्वा-ऽग्नाविष्णू-द्वाविश्रेशतिः ।)

korvai with starting padams of1, 11, 21 series of pa jcAtis :- (अर्जुमत्यै-यथाऽसंति-देवीरापो-मित्रोंऽसि-शूरों वा-द्विचंत्वारिश्शत् ।)

1.8 प्रथमकाण्डे अषमः प्रश्नः - (राजसूयः) https://www.vedavms.in 104

first and last padam of Eighth praSnam :(अर्जुमत्या-उुस्त्रियांसु ।)

॥ हिर्रः ॐ ॥ ॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां प्रथमकाण्डे अष्तमः प्रश्नः समाप्तः ॥
॥ इति प्रथमं काण्डं ॥ = = = = = = = = = = = = = = = = = =